BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

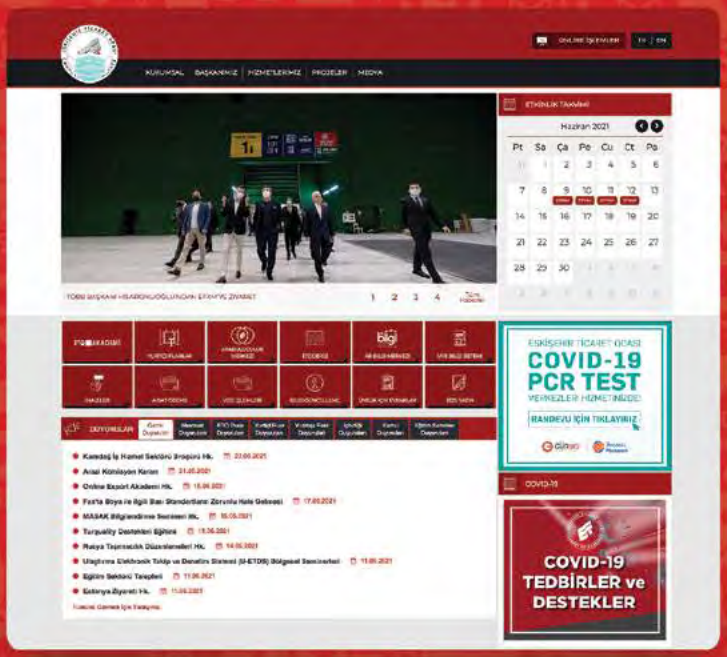

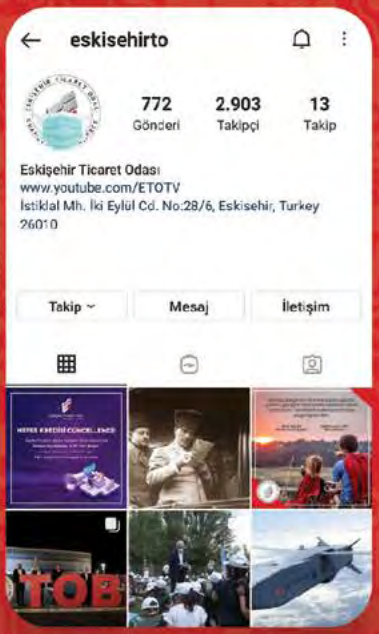

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE

www.etonet.org.tr | eskisehirto | eskisehirto | eskisehirto

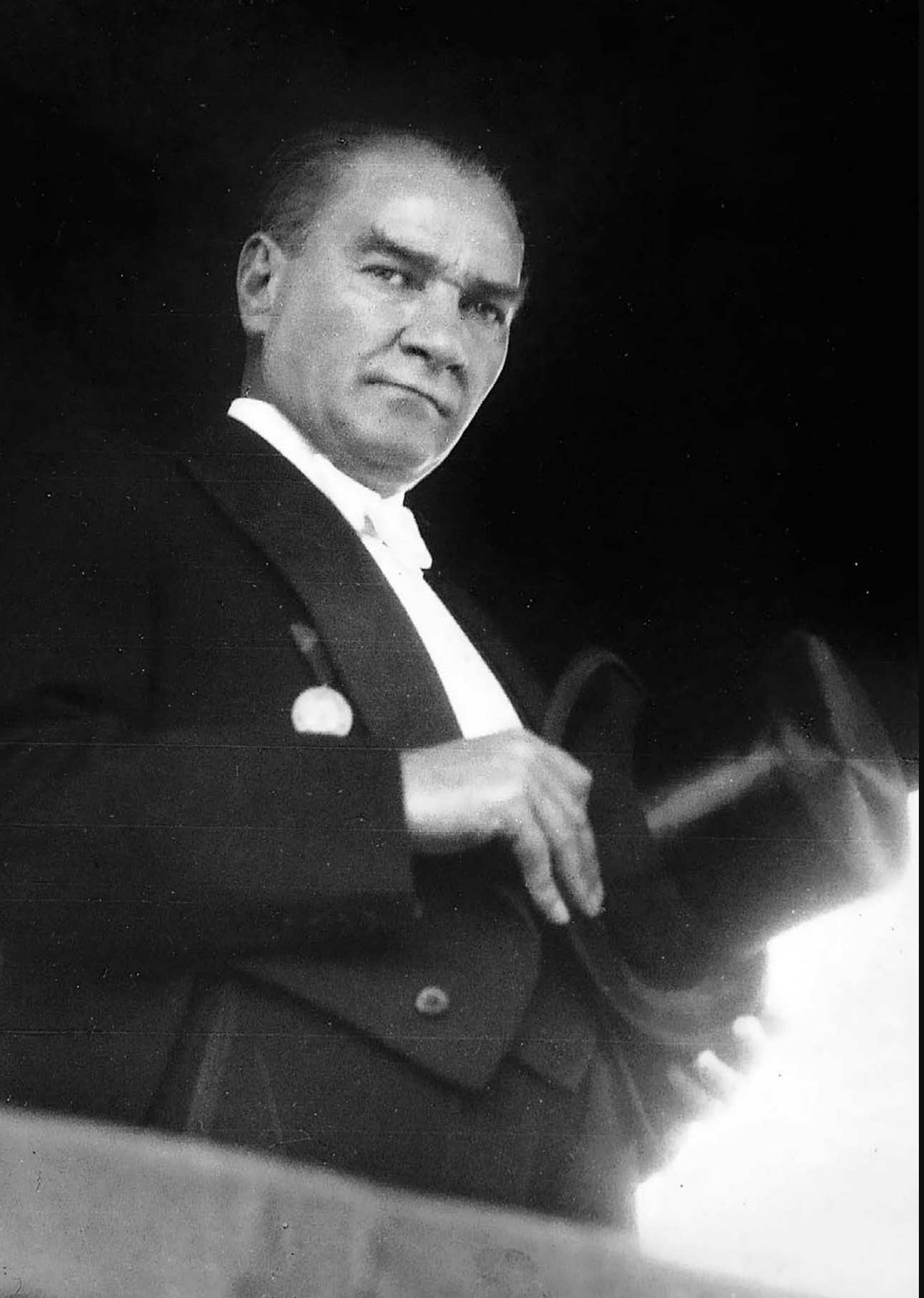

Ekonomik kalkınma,
Türkiye'nin özgür, bağımsız,
daima daha kuvvetli,
daima daha refahlı
Türkiye idealinin
belkemiğidir.

M. Atatürk

Merhaba...

Eskişehir Ticaret Odası Dergisi'nin 129'ncu sayısı vesilesiyle sizlere yeniden ulaşmanın sevincini ve heyecanını yaşıyorum.

2020 yılında başlayan Covid-19 virüsünün etkileri, aşının da katkısıyla birlikte azalmaya başladı. Bununla birlikte gerek ülkemizde gerekse tüm dünyada normale dönme sürecine girildi.

Ancak ne yazık ki ekonomideki normale dönme sürecinin bir süre daha erteleneceği, pandemi sebebiyle işletmelerin bozulan ekonomik dengelerinin etkisinin bu yıl da devam edeceği kanaatindeyim.

Nitekim üyelerimizle gerçekleştirdiğimiz temaslarda, üye ilişkileri birimimizin gerçekleştirdiği soru-cevap bölümlerinde en çok şikayet edilen konulardan biri de ciroların pandemi dönemi öncesine göre çok daha azalması olarak karşımıza çıkıyor. Üyelerimiz cirolarının düşmesinden ancak buna karşın işletmelerinin giderlerin artmasından şikayet ediyor.

Üyelerimizin en çok şikayet ettiği konulardan bir diğeri de herkesin yakından takip ettiği enerji maliyetleri ve faturaları... Cadde başında 25 metrekare dükkanı olan üyemiz de Organize Sanayi Bölgesi'nde fabrikası olan üyemiz de ne yazık ki artan enerji maliyetlerinden ve katlanan faturalardan yana yaşadığı sıkıntıları dile getiriyor.

Elbette ki tüm dünyada enerji maliyetlerinde, akaryakıt fiyatlarında, emtialarda hiç de öngörülmemiş bir artış yaşanıyor. Ancak ne yazık ki hem ülkemizde döviz kurunun yüksek olması hem de ilave vergiler sebebiyle ticaret erbabımız ve üretici firmalarımız faturaların ağırlığını çok daha fazla hissediyor.

Konuyla ilgili gerek basın açıklamaları gerekse TOBB başta olmak üzere atanmış ve seçilmiş bürokratlarımıza bu yöndeki talepleri ve sıkıntıları ilettik. Bununla beraber üyelerimize uygun koşullarda enerji imkanı sağlamak adına alternatif firmalarla da temaslar gerçekleştirmeyi de sürdürüyoruz. Hem TOBB nezdinde hem de kamuoyunda gerçekleştirdiğimiz çalışmalar neticesinde enerji maliyetlerinde bir nebze de olsa düşüş meydana geldi.

Öte yandan 41 farklı meslek grubundaki üyelerimizin taleplerini de sektörlerine göre iletmek, tüccarımızın ticarette yaşadığı sorunlarının çözümüne destek olmak için yoğun çaba gösteriyoruz.

Geride bıraktığımız zamanda inşaat sektörümüzdeki üyelerimizin otopark yönetmeliği noktasındaki taleplerini yerine getirmek amacıyla bir dizi temas ve girişim gerçekleştirdik. Ankara'da bakanlık nezdinde, şehrimizdeki belediyelerle bire bir görüşmelerde bulunduk. Odamızda gerçekleştirdiğimiz sektör toplantısında müteahhitlik yapan üyelerimizin taleplerini ve sorunlarını dinledik.

Kantin işletmeciliği yapan üyelerimizin, akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin, yük ve kargo taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin, pasta, tatlı ve unlu mamul imalatı yapan üyelerimizin, çarşıdaki üyelerimizin taleplerini dinlemek ve beklentilerini ilgili kurumlara iletmek üzere de sektör toplantıları gerçekleştirdik. Üyelerimizin odamıza ilettikleri her talebi ilgili kuruma yönlendirerek, tüccarımızın yaşadığı sıkıntıların çözümüne katkı sağlamaya devam edeceğiz.

Bir yandan üyelerimizin taleplerini dile getirip, ekonominin çarklarının dönmesi için gayret gösterirken bir yandan da birimlerimizle, faaliyetlerimizle, projelerimizle hizmet kalitemizi çok daha ileri taşıyoruz. Odamız hizmet kalitesindeki başarılarına bir yenisini daha ekledi. Odamızın sahip olduğu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ülkemizdeki sayılı odaya verilen "Mükemmel" kategorisindeki A sınıfı Akreditasyon belgesi yenilendi. Odamız 2024 yılının sonuna kadar "A sınıfı Akredite Oda" unvanı ile hizmetlerine devam edecek.

Öte yandan şehrimizin geleceğine değer katacak olan projeleri de birer birer hayata geçiriyoruz. Odamızın, Ticaret Bakanlığımızın desteğiyle sürdürdüğü Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nı düzenlediğimiz muhteşem final ve ödül töreniyle tamamladık. 2021 yılında Eskişehir Teknik Üniversitesi ve TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun işbirliğinde başlattığımız projemizle şehrimizin moda tasarım alanında iddialı bir adım atmasına öncülük ettik.

Ayrıca Eskişehir Fuar Kongre Merkezimizdeki faaliyetler de tüm hızıyla sürüyor. ETO TÜYAP Fuar Merkezimizde yılın ilk fuar organizasyonunu Eskişehir Mobilya Fuarı ile gerçekleştirdik. Mobilya ve mobilya ekipmanları üreticilerimizin buluştuğu organizasyonla gerçek anlamda üretici firmalarımızı bir araya getirdik. Ayrıca EFKM çatısı altındaki bir diğer iştirakimiz olan Vehbi Koç Kongre Merkezimizde de Eskişehir'de yılın ilk üç ayına damgasını vuran etkinliklere ev sahipliği yaptık. Eskişehir'e ilk kez konuk olan sanatçıları gösteriler, tiyatrolar ve konserler vesilesiyle Vehbi Koç Kongre Merkezimizde konuk ettik.

Yılın geri kalan döneminde de aynı heyecan ve kararlılıkla üyelerimize ve şehrimize hizmet etmeye, tüccarımızın taleplerini dile getirmeye, şehrimize değer katacak olan her projeye destek vermeye, Eskişehir'e ve Türkiye'ye güç katmaya devam edeceğiz.

Saygı ve sevgilerimle...

Metin GÜLER
Eskişehir Ticaret Odası Başkanı

8
HABER
Fashion Eskişehir Moda Dünyasına Damgasını Vurdu

Tüccarın Gündemi Katlanan Faturalar Oldu

Discover Eskişehir Belçika'da Tanıtıldı

27
KAPAK KONUSU
YENİLENEBİLİR ENERJİ

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı

Prof. Dr. Erol KUTLU
Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Bilgin BARİ
Anadolu Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İktisat Bölümü

56
ESKİŞEHİR'DEN
1919 Yılında Eskişehir'de Sıcaklık, Yağmur ve Rutubet

Prof. Dr. Zafer KOYLU
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

48
KONUK BAŞKAN
Hakan ÜLKEN
Aydın Ticaret Odası Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

52
GÜÇLÜ KADINLAR
Dr. Jale Nur SÜLLÜ
İletişim Bilimci
27. Dönem Eskişehir CHP Milletvekili

62
UZMAN GÖRÜŞÜ
2022'de E-Ticaret Dünyasında Bizleri Neler Bekliyor?

Ömer Barbaros YİŞ

66
BİLİM VE TEKNOLOJİ
Metaverse ve İş Dünyası İçin Barındırdığı Fırsatlar

Doç. Dr. Dicle YURDAKUL

70
GÜNCEL
Eskişehir E-Ticaret Merkezi: ETO Üyeleri E-Ticaretle Büyüyecek!

Arda GENÇ

76
ÇEVRE
Sürdürülebilir Kalkınma ve Yenilenebilir Enerji Kullanımı Konusunda Bölgedeki Sanayicilere Örnek Oluyoruz

Yavuz AYVA

80
GİRİŞİMCİLİK
Geleceği Yazan Kadınlar Ödül Töreninde Eskişehir İz Bıraktı

DERGİ KÜNYESİ
ESKİŞEHİR TİCARET ODASI DERGİSİ
ISSN 1300 – 3682

Nisan 2022
Yıl : 40 Sayı : 129

Yerel Süreli Yayın

Eskişehir Ticaret Odası Adına

İmtiyaz Sahibi
Metin Güler
Yönetim Kurulu Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Varol

Yayın Kurulu
Süleyman Kutlu
Kerem Can Apaydın
Prof. Dr. Erol Kutlu
Prof. Erol İpekli
Arda Genç

Yayın Koordinatörü
Aysun Cengiz

Haber Sorumlusu
İsmail İlkselvi

Tasarım
Aysun Cengiz
Gökhan Güçlü
Elçin Alptekin

Fotoğraf
Murat Toksöz

İdare Yeri
2 Eylül Cad. No: 28/6
Odunpazarı / ESKİŞEHİR

İletişim
Tel: 0 222 222 26 26
Fax: 0 222 230 72 33

www.etonet.org.tr
etodergi@etonet.org.tr

Reklam ve Baskı Sorumlusu
Eskişehir Ticaret Odası
0 222 222 26 26 / 219

Baskı
Azim Matbaacılık
www.azimmatbaacilik.com
0312 342 03 71

Yayın Türü
Yerel, Süreli. Dergimiz 4 ayda bir yayımlanır. Dergide yayımlanan yazılar yazarların kişisel görüşlerini yansıtmaktadır. Yazılarla ilgili her türlü hukuki ve etik sorumluluk yazarlara aittir. İzinsiz alıntı yapılamaz. Para ile satılmaz.

FASHİON ESKİŞEHİR MODA DÜNYASINA DAMGASINI VURDU

Eskişehir'in ilk moda tasarım yarışması olan Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması, düzenlenen muhteşem bir defile ve ödül töreniyle tamamlandı.

2021 yılında başlatılan ve Yenilikçi Geçmişin Gücü temasıyla Eskişehir Ticaret Odası tarafından düzenlenen Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması sona erdi. Ticaret Bakanlığı'nın desteğiyle, Eskişehir Teknik Üniversitesi ve TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun işbirliğinde düzenlenen yarışma, gerçekleştirilen muhteşem final ve ödül töreni ile tamamlandı. Vehbi Koç Kongre Merkezi'nin ev sahipliğinde düzenlenen ödül töreni ve defileye iş dünyası, protokol, moda dünyasının önemli isimleri konuk oldu. Türkiye'nin dört bir yanından izleyicilerin de misafir olduğu defile ve ödül töreni Gazeteci ve Yazar Ece Vahapoğlu Alpay'ın sunumuyla gerçekleştirildi.

Eskişehir'i moda tasarımda üst sıralara taşıyacak proje

Törende konuşan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Eskişehir'in moda tasarım sektörüne adım atmasına katkı sağlayacak bir projeyi gerçekleştirmekten dolayı dolayı heyecanlı ve gururlu olduklarını söyledi. Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması ile Eskişehir'i moda tasarımında da önemli bir yere getirebilmeyi amaçladıklarını belirten Güler, yarışmaya Türkiye'nin dört bir yanından 340 genç modacının başvuru yaptığını ifade etti. Yarışmada 15 modacının finale kalma başarısı gösterdiğini belirten Güler, Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'na katkı sağlayan kuruluşlara, kurumlara, modaevlerine ve jüri üyelerine teşekkür etti.

Yarışmacılar defilede tasarımlarını sergiledi

Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nda finale kalan 15 yarışmacının tasarımları Asil Çağıl'ın koreografisiyle gerçekleştirilen defileyle tanıtıldı. Defilede gündelik kıyafet kategorisinde Asena Kılıçarslan, Asya Özden, Dilara Övet, Fatıma Boyraz ve Gamze Şahin'in, abiye kategorisinde Irmak Belen Esen, İzel Sandıkçı, Kübra Öztürk, Özlem Yelekin ve Öztürk Yıkılmaz'ın, gelinlik kategorisinde ise Aytül Akdoğan Öneme, Buse Barlas, Özge Turunç, Su Dura ve Umut Bakır'ın tasarımları podum dünyasının tanınmış mankenleri tarafından taşındı.

Moda dünyasının tanınmış isimleri jüri oldu

Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması için oluşturulan jüri de geceye ve moda dünyasına damgasını vurdu. Yarışmanın jürisini Prof. Cafer Arslan, Didem Taslan, Elif Gürkaynak, Emel Yıldırım, Emre Erdemoğlu, Emre Sarar, Eray Köseoğlu, Erol Albayrak, Gülay Kamaz, Gürdal Abacı, Hacer Özil, Cihan Nacar, İdil Demirel, Kerem Can Apaydın, Muammer Kapucuoğlu, Nazım Kanpolat, Nefise Karatay, Nilgün Okutan, Prof. Dr. Sedefhan Oğuz, Sema Güral Sürmeli, Ümit Temurçin, Sibil Çetinkaya, Dr. Öğretim Üyesi Şakir Özüdoğru ve Uğurkan Erez oluşturdu. Jüri üyeleri yaptıkları değerlendirme neticesinde gelinlik, abiye ve gündelik kıyafet kategorilerinde 9 yarışmacının tasarımını ödüle değer buldu.

9 genç modacı ödüle layık görüldü

Jüri tarafından yapılan değerlendirmede, Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması Yarış-

masası'nda gelinlik kategorisinde Umut Bakır birinci, Aytül Akdoğan Öneme ikinci, Özge Turunç üçüncü Su Dura dördüncü, Buse Barlas beşinci oldu. Abiye kategorisinde Öztürk Yıkılmaz birinci, Özlem Yelekin ikinci, Kübra Öztürk üçüncü, İzel Sandıkçı dördüncü, Irmak Belen Esen beşinci oldu. Gündelik kıyafet kategorisinde ise Dilara Övet birinci, Gamze Şahin ikinci, Asena Kılıçarslan üçüncü, Fatıma Boyraz dördüncü, Asya Özden beşinci oldu. Yarışmada ilk üçe girenler para ödülünün yanı sıra yurt dışında staj ve eğitim alma hakkı kazandı.

Yarışmaya katkı sağlayanlara plaket takdim edildi

Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'na katkı sağlayanlar da ödül töreni ve defile gecesinde unutulmadı. Törende finale kalan yarışmacıların yanı sıra yarışmaya katkıda bulunan ve üretimlerin gerçekleştirildiği modaevleri Eray Köseoğlu, Zelal Zengin ve Simirna Moda Tasarım'a ve paydaşlara da teşekkür beratı takdim edildi.

Fashion Eskişehir basında geniş yer buldu

Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nın ödül töreni ve defilesi yerel basının yanı sıra ulusal basında da geniş yer buldu. Yarışma için düzenlenen ödül töreni kadar, ödül töreni öncesinde düzenlenen fuaye etkinliği de ses getirdi. Moda dünyasının başarılı isimlerinin konuk olduğu ödül töreni ve defile yazılı ve görsel basında oldukça yer aldı.

ESOGÜ İLE ORTAK ÇALIŞMA İÇİN İLK ADIM

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ) ve ETO heyeti üniversite ve özel sektör işbirliğini geliştirebilmek ve ortak çalışmalar gerçekleştirmek amacıyla bir araya geldi. ETO'da gerçekleştirilen toplantıya, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ) Rektörü Prof. Dr. Kemal Şenocak ve ETO Başkanı Metin Güler'in yanı sıra, ETO Meclis Başkanı Halil İbrahim Ara, Yönetim Kurulu Üyesi Emre Demir, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. A. Mesud Küçükkalay, ESOGÜ Hastanesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Muzaffer Metintaş, Anatomi Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Emel Ulupınar, Merkezi Araştırma Laboratuvar Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Vural Bütün, Mühendislik Mimarlık Fakültesi Bilgisayar Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. İdris Dağ, Fen Edebiyat Fakültesi Genel Biyoloji Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Hakan Şentürk, Fen Edebiyat Fakültesi Anorganik Kimya Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Okan Zafer Yeşilel, Ziraat Fakültesi Enzim ve Mikrobiyal Biyoteknoloji Anabilim Dalı'ndan Doç. Dr. Utku Avcı katıldı.

İşbirliği Eskişehir'e ve firmalara değer katar

Toplantıda konuşan ESOGÜ Rektörü Prof. Dr. Kemal Şenocak, üniversite olarak Eskişehir'in sanayisine, özel sektörüne ve müteşebbislerine destek olmayı ve katkı sağlamayı hedeflediklerini belirterek, bu hedefe ulaşmak için ESOGÜ'nün teknik ve akademik alt yapıya sahip olduğunu sözlerine ekledi. Toplantıda konuşan ETO Başkanı Metin Güler ise, Rektör Prof. Dr. Kemal Şenocak başta olmak üzere Eskişehir Osmangazi Üniversitesi heyetiyle bir araya gelmekten, Eskişehir ekonomisine ve üyelere katkı sağlamak amacıyla istişarede bulunmaktan memnuniyet duyduğunu dile getirdi.

Çalışma grubu oluşturulmasına karar verildi

Toplantıda Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Rektör Prof. Dr. Kemal Şenocak'ın önerisiyle ETO ve ESOGÜ arasındaki işbirliğini geliştirilebilmek için proje ve çalışma grubu oluşturulması, ETO ve ESOGÜ internet sayfalarında üniversite ve özel sektör işbirliğine dair geniş kapsamlı ve bilgilendirici bölümlere yer verilmesi, işbirliğini ve iletişimi güçlendirmek amacıyla ETO ve ESOGÜ'den birer koordinatör belirlenmesine karar verildi.

PASTACILARIN ŞEKER TEDARİĞİ SORUNU İÇİN ETO'DA TOPLANTI DÜZENLENDİ

Pasta, tatlı ve unlu mamul üreticileri ETO'da gerçekleştirdikleri sektör toplantısında Eskişehir'de üretilen şekere ulaşamadıklarını ve marketlerden tedarik ettikleri şekerle imalat yapmaya çalıştıklarını dile getirdiler.

Eskişehir Ticaret Odası'nın pasta, tatlı ve unlu mamul üreten üyeleri yaşadıkları sorunları dile getirmek için ETO'da bir araya geldi. Sektör temsilcilerinin gerçekleştirdiği toplantıya ETO Başkanı Metin Güler de katıldı. Toplantıda artan maliyetlerin üreticileri zorladığı, yağdan una, elektrikten doğalgaza, ambalajdan personel giderlerine kadar tüm maliyetlerin katlandığı ifade edildi. Üyeler bütün bu yaşanan sorunlara ek olarak Kazım Taşkent Eskişehir Şeker Fabrikası'nda üretilen şekere ulaşamadıklarını ifade ettiler. Yıllardır Eskişehir'de üretilen şekerle imalat yaptıklarını dile getiren ETO üyeleri, ancak aylardır Eskişehir'de üretilen şekere ulaşamadıkları için imalatlarını marketlerden tedarik ettikleri şekerle yapmak zorunda kaldıklarını kaydettiler. Eskişehir şekerinin karaborsada fahiş fiyatlarla satıldığına dikkat çeken ETO üyeleri, sorunlarının çözümü için yetkililerden yardım beklediklerini dile getirdiler. Toplantıda üyelerin taleplerini dinleyen ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehirli üreticilerin Eskişehir'de imal edilen şekere ulaşamamasının kabul edilemez olduğunu belirterek, sorunun çözümü için ilgili kurumlarla irtibata geçeceklerini sözlerine ekledi.

ETOTV'DE ARABULUCULUK PANELİ

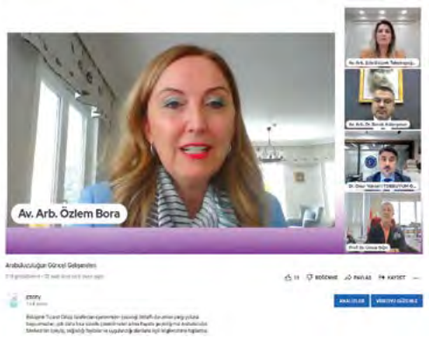

"Arabuluculuğun Güncel Gelişmeleri Paneli" başlıklı seminer ETOTV'de yayınlandı. Arabuluculuk sisteminin detaylı biçimde anlatıldığı panelin moderatörlüğünü ETO Arabuluculuk Merkezi Divan Üyesi Av. Arb. Eda Gölpek Tekebaşoğlu yaptı. panelde TOBBUYUM Genel Müdürü Dr. Onur Yüksel, Avukat Arabulucu Özlem Bora, Avukat Arabulucu Dr. Burak Aslanpınar, Prof. Dr. Ünsal Sığrı arabuluculuk sistemi hakkında bilgi verdi. Panelde arabuluculuk sisteminin nasıl işlediği, ticari ve işçi-işveren uyuşmazlıklarında arabuluculuğun faydaları, arabuluculuk anlaşmasının vergi, harç ve diğer mali avantajları, ticari müzakerelerde önemli stratejiler hakkındaki görüşler aktarıldı. Panelde ayrıca ETO üyelerinin arabuluculuk hakkındaki soruları da cevaplandı.

TÜCCARIN DERDİ İKİYE KATLANAN FATURALAR

Eskişehir Ticaret Odası yönetimi 800 işyeri ziyareti ve telefon görüşmeleri ile tüccarın sorunlarını tespit etti. Esnafın en büyük sıkıntısı ikiye katlanan faturalar.

MASRAF ÇOK KAZANÇ YOK

Eskişehir Ticaret Odası yönetimi Ocak ayında 800 işyeri ziyareti ve telefon görüşmeleri ile tüccarın sorunlarını tespit etti. Ocak ayı ile birlikte ikiye katlanan doğalgaz ve elektrik faturalarından yakınan tüccarlar "yeni yılla birlikte gelen zamlarla masraflarımız ikiye, üçe katlanırken kazançlarımız ciddi biçimde azaldı" dediler.

KREDİ ALAMIYORUZ

ETO üyesi tüccarlar ticari kredilerin faizlerinin yüksek olmasından da yakınarak "faizlerini yüksekliği nedeniyle kredi kullanamıyoruz" dediler. ETO Başkanı Metin Güler, oda üyeleri ile sürekli iletişim halinde olduklarını belirterek üyelerden gelen sorun ve talepleri rapor halinde TOBB'ne ve ilgili kurumlara ilettiklerini söyledi. SAYFA 9'DA

TÜCCARIN GÜNDEMİ ARTAN FATURALAR!

Ocak ayında Eskişehir Ticaret Odası (ETO) üyeleriyle yapılan 800 işyeri ziyareti ve telefon görüşmesi neticesinde tüccarın en çok sorun yaşadığı ve çözüm beklediği konular artan maliyetler, ikiye katlanan doğalgaz ve elektrik faturaları oldu.

ETO üye ilişkileri birimi, Ocak ayında iş yeri ziyareti ve telefon görüşmesi ile 800 üyeyle irtibata geçti. Görüşmelerde üyelere en çok sorun yaşadıkları konular soruldu. Bu görüşmelerde ETO üyeleri maliyetlerinin çok arttığını, iş yerlerinde kullandıkları elektrik ve doğalgazın faturalarının neredeyse iki katına ulaştığını ifade etti. ETO üyelerinin sorun olarak dile getirdiği bir diğer konu da masrafların çok artmasına karşın kazançlarının düşmesi oldu. ETO üyelerinin diğer şikayet ettiği konulardan biri de ticari kredilerinin faiz oranının yüksekliği oldu. Firma sahipleri yüksek faiz nedeniyle işyerlerinin finansmanında kredi kullanamadıklarından sıkça bahsetti.

TOBB'A İLETTİK

Eskişehir'deki tüccarın ocak ayında en çok talep ettiği konular ve çözülmesini beklediği sorunlar hakkında değerlendirmede bulunan ETO Başkanı Metin Güler, geçtiğimiz yıl pandemi sebebiyle kapanma tedbirleri olmasına rağmen üye ilişkileri biriminin 3 bin 525 üyeyle doğrudan iletişime geçtiğini dile getirdi. 30'u mahalle 5'i sanayi sitesi olmak üzere, yüz yüze yapılan ziyaretler ve telefonla gerçekleştirilen görüşmelerle üyelerin taleplerini ve sorunlarını tespit ettiklerini belirten Güler, bu yılın ilk ayında ise 800 üyeyle irtibata geçtiklerini söyledi. Üyelerin en çok talep ettikleri konuları ve çözülmesi beklenen sorunları rapor halinde TOBB ve ilgili kurumlara aktardıklarını da kaydeden Güler, tüccarın yanında olmaya, üyelerin dertlerine çare aramaya devam edeceklerini sözlerine ekledi.

SORUMLULUK ALIYORUZ

En çok artan enerji maliyetlerinden şikayet edildiğini belirten Güler, zamlar nedeniyle hizmet sektöründeki üyelerin de ciroларının çok düşmesinden dolayı sıkıntı yaşadığını bildirdiğini kaydetti. Üyelerin taleplerini yalnızca ziyaret ve telefon görüşmesiyle değil meslek komiteleri toplantılarıyla da tespit etmeye çalıştıklarını kaydeden Güler, tüccarın önündeki engellerin aşılması için ETO olarak bir türlü sorumluluğu aktıklarını sözlerine ekledi. KM

TÜCCARIN GÜNDEMİ ZAMLI FATURALAR

Ocak ayında Eskişehir Ticaret Odası üyeleriyle yapılan 800 işyeri ziyareti ve telefon görüşmesi neticesinde tüccarın en çok sorun yaşadığı ve çözüm beklediği konular artan maliyetler, ikiye katlanan doğalgaz ve elektrik faturaları oldu.

TALEPLERİ DİNLENDİLER

FAİZLERDEN YAKINDILAR

FATURALAR İKİ KATINA ÇIKTI

Ocak ayında Eskişehir Ticaret Odası üyeleriyle yapılan 800 işyeri ziyareti ve telefon görüşmesi neticesinde tüccarın en çok sorun yaşadığı ve çözüm beklediği konular artan maliyetler, ikiye katlanan doğalgaz ve elektrik faturaları oldu.

BAŞKA MERKEZ!

30 MAHALLE 5 SANAYİ SİTESİNDE 3525 ÜYE İLE GÖRÜŞME

MESLEK KOMİTESİ TOPLANTILARIYLA DA SEKTÖREL SORUNLAR TESPİT EDİLİYOR

FATURALAR CEP YAKIYOR

Ocak ayında tüccarın sorunlarını dinleyen Eskişehir Ticaret Odası 800 esnaf üyesi ile görüştü. Eskişehirli tüccarın en çok sorun yaşadığı ve çözüm beklediği ortak sorunu cep yakan faturalar oldu.

İrtibata geçtiler

Eskişehir Ticaret Odası Üye İlişkileri birimi, Ocak ayında iş yeri ziyareti ve telefon görüşmesi ile üyelerle irtibata geçti. Görüşmelerde üyelere en çok sorun yaşadıkları konular soruldu. Bu görüşmelerde ETO üyeleri maliyetlerinin çok arttığını, iş yerlerinde kullandıkları elektrik ve doğalgazın faturalarının neredeyse iki katına ulaştığını ifade etti

TÜCCARIN GÜNDEMİ KATLANAN FATURALAR OLDU

Ocak ayında yapılan ziyaretler ve telefon görüşmeleri neticesinde, ETO üyelerinin en çok şikayet ettiği konuların başında artan işletme maliyetler ve katlanan elektrik ve doğalgaz faturaları geldi.

ETO'nun üye ilişkileri birimi Ocak ayında da tüccarın nabzını tutmak, üyelerin talep ve sorunlarını tespit etmek amacıyla 800 üyeyle yüz yüze ve telefonla irtibat kurdu. İşyerlerinde yapılan ziyaretler ve telefon görüşmelerinde üyelere en çok sorun yaşadıkları konular soruldu. Bu görüşmelerde üyeler en çok işletme maliyetlerinin artmasından, iş yerlerinde kullandıkları elektrik ve doğalgazın faturalarının neredeyse iki katına ulaşmasından şikayet etti. Üyeler ayrıca işletme maliyetlerinin artmasına rağmen kazançlarının düşmesinden, yüksek faiz nedeniyle kredi imkanlarına ulaşmakta zorluk çektiklerinden bahsettiler.

Üyelerin taleplerini dile getirmeye devam edeceğiz

ETO Başkanı Metin Güler, işyerinde ve telefonlar gerçekleştirilen görüşmelerin sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı. Güler yazılı yaptığı açıklamada, 800 üyeyle gerçekleştirilen temasla tüccarın taleplerini ve beklentilerini tespit ettiklerini belirterek, üyelerin beklentilerini dile getirmeye, sorunlarını çözmek için öncülük etmeye devam edeceklerini kaydetti. Güler'in açıklamaları kamuoyunda ve basın kuruluşlarında geniş yer buldu.

VERGİ DENETİM BAŞKANLIĞI'NDAN ETO'YA ZİYARET

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nihat Etik, Daire Başkanı Bayram Gülçiçek, Vergi Baş Müfettişleri Mehmet İşcan ve Tayip Boyraz, Eskişehir Ticaret Odası'na konuk oldu. Ziyarette konuşan Vergi Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı Vekili Nihat Etik iş dünyasını temsil eden sivil toplum kuruluşlarıyla bir araya gelerek, tüccarın ve sanayicinin beklentilerini öğrenmeye çalıştıklarını söyledi. Ziyaretlerde Vergi Denetim Kurulu'nun çalışmaları ve mükelleflerin sahip olduğu haklara ilişkin bilgi verdiklerini belirten Etik, tüccar ve sanayicinin ülkemiz ekonomisine değer kattığının altını çizdi.

Eskişehir vergi bilincinde ilk sıralarda yer alıyor

Ziyarette konuşan ETO Başkanı Metin Güler, vergi bilincinin önemine dikkat çekerek, Eskişehir tüccar ve sanayicisinin bu bilinçle hareket ettiğini ve Eskişehir'in vergi görevini yerine getiren illerin başında geldiğini ifade etti. Güler ziyarette ayrıca Eskişehir'deki vergi denetimlerinin Bursa'daki merkez tarafından yürütülmesinin hem denetleme sürecini hem de uygulamasını zorlaştırdığını ifade etti. Ziyarette, ETO yönetim kurulu ve meclis divanına Vergi Denetim Kurulu'nun kurumsal yapısı, faaliyet alanı, uygulamaya konulan elektronik denetim uygulamaları hakkında sunum yapıldı.

ÇAVDAR, İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN TALEPLERİNİ ANKARA'YA İLETTİ

ETO Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Çavdar, TMMOB Mimarlar Odası Eskişehir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Didar Duygu Altuntaş ve Yönetim Kurulu Üyesi Serdar Çavdar ile birlikte, Çevre Şehircilik ve İklim Bakanlığı Mesleki Eğitimler Genel Müdürü Murat Oral'ı ziyaret etti. Ziyarette otopark yönetmeliği başta olmak üzere üyelerinin ortak talepleri dile getirildi. Çevre Şehircilik ve İklim Bakanlığı Mesleki Eğitimler Genel Müdürü Murat Oral, ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirterek, Eskişehir Ticaret Odası ve Mimarlar Odası Eskişehir Şubesi üyelerinin taleplerini dikkate alacaklarını ifade etti.

ETO'DAN ESKİŞEHİR OSB'YE TEBRİK ZİYARETİ

ETO heyeti Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi (EOSB) Başkanı Nadir Küpeli'ye tebrik ziyareti gerçekleştirdi.

ETO Başkanı Metin Güler, Meclis Başkanı Halil İbrahim Ara, Meclis Başkan Yardımcısı Atilla Sabahcı, yönetim kurulu üyeleri İsmail Çavdar Emre Demir ve Meclis Divan Katibi Mustafa Çekiç ile birlikte Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi (EOSB) Başkanı Nadir Küpeli'yi ziyaret etti. Ziyarette Eskişehir OSB yönetim kurulu üyeleri Rıza Zeydan, Hikmet Çetin, Samet Özkaya, Yavuz Ayva, denetim kurulu üyeleri Erol Öz, Hasan Hakan Bayar da yer aldı. Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi başkanlığına yeniden seçilen Nadir Küpeli ve ekibini tebrik eden ETO Başkanı Metin Güler, kurumlar arası işbirliğinin önemini vurguladı. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirten EOSB Başkanı Nadir Küpeli geçmiş dönemde Eskişehir'deki her kurum ve kuruluşla uyum içinde çalışmaya özen gösterdiklerini, gelecekte de aynı kararlılıkla hareket edeceklerini dile getirdi.

ETO ÜYELERİ İSTANBUL'DA EMITT FUARINI ZİYARET ETTİ

Eskişehir Ticaret Odası'nın turizm ve seyahat sektöründe faaliyet gösteren üyeleri İstanbul'da düzenlenen EMITT fuarına konuk oldu.

Eskişehir Ticaret Odası, üyelerinin sektörel gelişimine katkı sağladığı yurt içi fuar organizasyonlarına bir yenisini daha ekledi. ETO'nun turizm ve seyahat sektöründe faaliyet gösteren üyeleri, İstanbul'da düzenlenen EMITT – Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı'nı ziyaret etti. Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nin ev sahipliğinde düzenlenen fuarda 51 ülkeden 200'den fazla firma stant açtı. Covid-19 salgını sebebiyle 2021 yılında gerçekleştirilmeyen ve bu yıl 25'ncisi düzenlenen EMITT Fuarı'nda hem dünyanın önde gelen turizm firmaları hem de sektördeki profesyoneller bir araya geldi. ETO üyeleri fuarda turizm sektöründeki gelişmeleri takip etme fırsatı buldu.

GÜLER ENFLASYONA DİKKAT ÇEKTİ

Enflasyon rakamları hakkında açıklamalarda bulunan ETO Başkanı Güler, tüccarın durumuna dikkat çekerek, bankaların kredi faizlerini düşürmesi gerektiğinin altını çizdi.

ENFLASYON TEHLİKESİ SONA ERSİN

ETO Başkanı Metin Güler, TÜİK tarafından açıklanan Ocak ayı enflasyon rakamları hakkında yaptığı değerlendirmede, tüccarın yüksek enflasyonun ticareti sekteye uğratmasından endişe ettiğini ve enflasyon tehlikesinin sona erdirilmesi gerektiğini vurguladı.

HABER MERKEZİ

Enflasyon Ticaret Odası (ETO) Başkanı Metin Güler, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan enflasyon rakamları hakkında değerlendirmede bulunarak, Güler yaptığı yazılı değerlendirmede, açıklanan yıllık %48,69 oranındaki enflasyon rakamlarının hem ticaret ve yatırımların sekteye uğratmasından, hem tüccarı hem de vatandaşların tasarruflarının azalmasından, endişe ettiğini kaydetti. Güler, yüksek enflasyonun; belirsizliğe de sebep olduğunu belirterek, açıkladığı yıllık %48,69 oranındaki enflasyonun hem vatandaşlar hem de sektörün üzerinde, özellikle ticaret, sanayici ve esnaf için ciddi bir endişe kaynağı olduğunu dile getirdi.

Yüksek enflasyonun tüccar, sanayici ve esnaf için ciddi bir endişe kaynağı olduğunu belirtten Güler, bu sebeple küçük ölçekli firmaların bankaların kapısına çaldıklarını ve kredi almaya çalıştıklarını dile getirdi.

KÜRESEL BELİRSİZLİKLERDEN TÜRKİYE DE OLUMSUZ ETKİLENDİ

Metin Güler, bu durumu şöyle anlattı: "Hem COVID 19'un etkilerinin, hem küresel belirsizliklerin, hem de alt üst olan enerji maliyetlerinin tüm dünyada etkili olduğunu kaydederken [illegible] ülkelerinin de bu süreçten pay yaşa ölçeyen almasına ürünlerini satıl ödüklerine sevinmiştir. Fırsata kişisel olarak olanak tesadüf fazlalıklarından hatun da enerji maliyetlerinin hızlar bir çok gıda ürünlerinin her ülkesinde tüccar ve sanayiciyi, zorlaştırdığını belirten ETO Başkanı Güler, risk ya da belirsizliklerde dahil enflasyona neden olan ne varsa değerlendirilmesi ve enflasyon tehlikesinin bertaraf edilmesi gerektiğinin altını çizdi.

TÜCCAR FATURASINA DEĞİL GELECEĞE ODAKLANMALI

Tüccarın, sanayicinin ve esnafın gözüne odaklanmalı ancak bu iklimsizlerin olduğu tarafı ülkemizdeki da ilgilenen Güler, bu gün elektrik, bu ülkenin nasıl ödeyeceğini düşünerek bir miktar gelecekte sağlayacağı kazancı ilgiler, yatırımcıyı ve istihdamı ülkeye ortaklıklarına sayıyor sağlıma ekledi. Enflasyon; sermayenin karşı paranın yanlarla geçiyor ürünlerin ve yeniliğin belirten Güler; ücretler, ortadan kaldırılamıyor ekonomisinin üzerindeki baskısını sona erdirilmesi gerektiğine ağırlık çekti.

ETO Başkanı Güler fiyat artışına dikkat çekti

"ENFLASYONUN ARTIŞI ENDİŞELENDİRİYOR"

TÜİK tarafından açıklanan enflasyon rakamları hakkında değerlendirmede bulunan ETO Başkanı Metin Güler, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın enerji ve gıda fiyatlarını daha artırmasından ve enflasyonu daha da tırmandırmasından endişe duyulduğunu vurguladı.

"Türkiye'nin de enflasyonla mücadelede adımlar attığını ve birçok gıda maddesinde KDV'nin düşürüldüğü belirten Güler; enflasyonun düşürülmesi, Türk Lirası'nın değerlenmesi ve alım gücünün artırılmasına yönelik ilave adımlar atılmasını umduklarını söyledi.

Yüksek enflasyon ticareti de vuruyor

ETO Başkanı Metin Güler, TÜİK tarafından açıklanan Ocak ayı enflasyon rakamları hakkında yaptığı değerlendirmede, tüccarın yüksek enflasyonun ticareti sekteye uğratmasından endişe ettiğini ve enflasyon tehlikesinin sona erdirilmesi gerektiğini vurguladı. >>7'DE

ETO Başkanı Metin Güler, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan enflasyon rakamları hakkında açıklamalarda bulundu. Güler enflasyonla ilgili yaptığı iki açıklamada yüksek enflasyonun tüccar, sanayici ve esnafın sermaye ihtiyacını da artırdığını, sermaye için bankalara giden ticaret erbabının yüksek faiz nedeniyle kredi kullanamadığını dile getirdi. Enflasyonun yüksekliğinin ticaretin çarklarının dönmesine de engel olduğunu belirten Güler, yüksek enflasyon nedeniyle hem tüccarın hem de vatandaşların tasarruflarının azalmasından endişe etkilerini kaydetti. Küresel sorunların yalnızca ülkemizi değil tüm dünyayı etkilediğini belirten Güler, risk ya da belirsizlikler de dahil enflasyona neden olan ne varsa değerlendirilmesi ve enflasyon tehlikesinin bertaraf edilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Tüccara uzun vadeli ve düşük faizli kredi verilmeli

ETO Başkanı Metin Güler, enflasyonla ilgili yaptığı bir diğer açıklamada ise, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle dünya ekonomisinin dalgalandığını, ancak döviz kurundaki yükseklik nedeniyle Türkiye'nin bu dalgalanmalardan ve ani fiyat artışlarından çok daha fazla etkilendiğini dile getirdi. Küresel çapta yaşanan bu gelişmeler sebebiyle ülkelerin para politikalarında da değişiklik yaptığını ve ek tedbirler aldığını belirten Güler, ülkemizde de buna benzer tedbirler alınmasını, Türk lirasının güçlendirilmesine yönelik ilave adımlar atılmasını umduklarını ifade etti. Ülkemizin ekonomide bir sınav verdiğini ve bu zorlu sınavda bankaların daha çok sorumluluk alması gerektiğini belirten ETO Başkanı Güler, ticari kredilerin faizlerinin düşürülmesi ve tüccara daha uygun koşullarda ve daha uzun vadeli kredi verilmesi gerektiğine dikkat çekti. ETO Başkanı Metin Güler'in bu açıklamaları kamuoyunda ve gazetelerde geniş yer buldu.

OTOPARK YÖNETMELİĞİ İÇİN BELEDİYE BAŞKANLARINA ZİYARET

ETO Başkanı Güler beraberindeki heyetle birlikte, Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç'ı ve Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt'u ziyaret ederek üyelerimizin otopark yönetmeliğine ilişkin taleplerini aktardı.

Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç'ı ve Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt'u ziyaret eden ETO Başkanı Metin Güler, inşaat sektöründeki üyelerimizin otopark yönetmeliğine ilişkin taleplerini iletti. Meclis Başkan Yardımcısı Metin Öztürk ve Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Çavdar'ın yer aldığı ziyaretlerde üyelerimizin otopark yönetmeliği sebebiyle yaşadıkları sıkıntıların altı çizildi. Otopark yönetmeliği noktasındaki talepleri Çevre Şehircilik ve İklim Bakanlığı'na da ilettiklerini belirten Güler, sorunun çözümü için belediyeler nezdinde de girişimlerde bulunmak istediklerini kaydetti. Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç ve Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt, belediyeler olarak sorunun çözümü için çalışacaklarını vurguladılar.

GÜLER'DEN FATURALAR İÇİN İNDİRİM TALEBİ

ETO'nun meclis toplantısında değerlendirmede bulunan ETO Başkanı Metin Güler, tüccarın ödediği enerji faturalarının artması sebebiyle mağduriyet yaşadığını belirterek, enerji faturalarında indirime gidilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı'nın Şubat meclis toplantısında ekonomiye ve odanın faaliyetlerine dair değerlendirmelerde bulunan ETO Başkanı Metin Güler, ticarethanelerdeki enerji faturalarında indirime gidilmesi gerektiğini söyledi. Üyelerin en çok dile getirdikleri sorunların başında elektrik ve doğalgaz faturalarının geldiğini belirten Güler, tüccarın, sanayicinin ve esnafın faturalarında da düzenleme yapılması ve indirime gidilmesi gerektiğini kaydetti.

Bankalar tüccara düşük faizli kredi vermeli

Üyelerin ticari kredilerin faizlerinin yüksekliğinden şikayet ettiğini belirten Güler, ticari kredilerde faizlerin indirilmesi gerektiğini söyledi. Ekonomide yaşanan bu zor günleri atlatabilmek için bankaların da taşın altına elini koyması gerektiğini kaydeden Güler, ticari kredi faizlerinde daha makul rakamlar verilmesi gerektiğini dile getirdi.

FİRMALARA ENERJİ İNDİRİMİ SAĞLANMALI

ETO'NUN AKREDİTASYON BELGESİ 2024 SONUNA KADAR YENİLENDİ

ETO'nuın sahip olduğu ve ülkemizdeki sayılı odaya verilen "Mükemmel" kategorisindeki A sınıfı Akreditasyon belgesi yenilendi.

Eskişehir Ticaret Odası'nın sahip olduğu "Mükemmel" kategorisindeki A sınıfı Akreditasyon belgesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yeniden tescillendi. ETO'nuın sahip olduğu ve ülkemizdeki sayılı odaya verilen "Mükemmel" kategorisindeki A sınıfı Akreditasyon belgesi 31.12.2024 tarihine kadar yenilendi. Ayrıca TOBB tarafından yapılan denetimlerde Eskişehir Ticaret Odası akreditasyon puanını artırma başarısı da gösterdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Güler'e tebrik mesajı gönderdi

TOBB tarafından yapılan denetimlerin sonucu ETO'ya yazılı olarak bildirildi. Ayrıca ETO'nun yeniden "A sınıfı Akredite Oda" unvanına hak kazanması dolayısıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ETO Başkanı Metin Güler'e tebrik mesajı gönderdi. Hisarcıklıoğlu mesajında, "Oda/Borsa Akreditasyon Sistemi çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen Belge Yenileme Denetiminiz sonrasında Denetim Raporunuz, Birliğimiz Akreditasyon Kurulunca değerlendirilmiş olup Odanız'ın akreditasyonunun 31.12.2024 tarihine kadar uzatılması kararı alınmıştır. Akreditasyon Sistemi'ni içtenlikle sahiplendiğiniz için başta size, Yönetiminize ve Meclisinize, sistemin gerekliliklerini özenle uygulayarak üyelerinize en üst seviyede hizmet sunan Genel Sekreterinize, Akreditasyon Sorumlunuza ve tüm çalışanlarınıza teşekkür ederim. Başarınızdan dolayı sizi kutluyor, çalışmalarınızın devamını diliyorum." İfadelerine yer verdi.

Güler emeği geçen oda mensuplarına teşekkür etti

Eskişehir Ticaret Odası'nın mükemmel seviyesindeki hizmet kalitesinin TOBB tarafından yeniden akredite edilmesi haberini basın bülteniyle ve sosyal medya hesapları aracılığıyla paylaşan ETO Başkanı Metin Güler, oda olarak hizmet kalitesini artırarak hem üyelerin işlerini kolaylaştırmaktan hem de Türkiye'deki sayılı odalardan biri olmaktan gurur ve mutluluk duyduklarını söyledi. ETO'nun puanını artırarak akredite olmasının uzun yıllardır sürdürülen stratejik planın ve kapsamlı çalışmanın neticesi olduğunu belirten Güler, bu başarıda pay sahibi olan tüm meclis üyelerine, meslek komitelerine, organ üyelerine ve oda çalışanlarına teşekkür etti.

Eskişehir Ticaret Odası
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Akreditasyon Kurulu tarafından, Akreditasyon Standardı kriterlerini yerine getiren oda olarak belgelendirilmiştir.
TOBB
AKREDİTE ODA
ACCREDITED CHAMBER
Eskişehir Chamber of Commerce
has been accepted by the Accreditation Board of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey as a chamber meeting the criteria for the Accreditation Standard.
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ
THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY
Akreditasyon Kurulu Başkanı
Chairman of the Accreditation Board
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı
President of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey
M. Rifat Hisarcıklıoğlu

TAPU VE KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜYLE GÖRÜŞME

ETO heyeti ve Tapu Kadastro Bölge Müdürlüğü istişare ve çalışma toplantısı düzenledi. Eskişehir Ticaret Odası'nda gerçekleşen toplantıya Tapu ve Kadastro Eskişehir Bölge Müdürü Cevdet Kılıç, Bölge Müdür Yardımcıları Hasan Kadir ve Engin Tolgay, Kadastro Müdürü Nedim Çolpan, Odunpazarı Tapu Müdürü İlhan Karaduman ve Tepebaşı Tapu Müdürü Şenol Kaplan, ETO Başkanı Metin Güler, Meclis Başkanı Halil İbrahim Ara, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Süleyman Kutlu, Yönetim Kurulu Üyeleri İsmail Çavdar ve Emre Demir katıldı. Toplantıda tapu ve kadastro işlemlerinde kullanılan web-tapu uygulamasının kullanımı, dijital kolaylıklar ve uygulamaya konulan yenilikler değerlendirildi. Toplantıda ayrıca şirketlerin ve emlak firmalarının tapu ve kadastro işlemlerini kendi portalları üzerinden yapabilmeleri ve bunun yaygınlaştırılması hakkında istişarede bulunuldu.

AKARYAKITTA VERGİLER DÜŞÜRÜLMELİ

ETO Başkanı Metin Güler, yazılı olarak yaptığı açıklamada akaryakıttaki fiyat artışının üretim, işletme ve nakliye giderlerini yükselttiğini belirterek, akaryakıt fiyatlarında uygulanan ÖTV ve KDV gibi vergilerin bir süreliğine düşürülmesi gerektiğini kaydetti. Güler açıklamasında, akaryakıt fiyatlarının küresel sebeplerden dolayı dünyanın dört bir yanında artığını ancak Türkiye'de döviz kurun ve vergiler sebebiyle bu artışın daha çok hissedildiğini kaydetti. Artan akaryakıt fiyatlarının tarım başta olmak üzere ticaret ve sanayide üretimin maliyetini ve firmaların giderlerini yükselttiğini belirten Güler, dünyadaki petrol fiyatları durağanlaşana kadar ticari faaliyetlerde kullanılan akaryakıt fiyatlarındaki ÖTV ve KDV gibi vergilerin düşürülmesi gerektiğini dile getirdi.

AKARYAKIT İÇİN İNDİRİM TALEBİ
Akaryakıt fiyatlarının yükselmesine dikkat çeken ETO Başkanı Metin Güler, ülkemizdeki üretim, işletme ve nakliye maliyetlerinin arttığını belirterek, akaryakıta uygulanan ÖTV ve KDV gibi vergilerde kısa süreliğine de olsa indirime gidilmesi gerektiğini söyledi.

KAMUYLA ÇALIŞAN İNŞAAT FİRMALARINA FİYAT FARKI VE TASFİYE HAKKI VERİLMELİ

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, kamuya iş yapan müteahhitlerin emtia fiyatlarının artmasıyla yaşadıkları zor durum hakkında açıklamada bulundu. Güler yaptığı değerlendirmede, Covid-19 salgınıyla birlikte tedarik zincirinin bozulması ve yakın zamanda ortaya çıkan Ukrayna-Rusya savaşıyla tüm dünya emtia fiyatlarının 3'e ve 4'e katladığını belirterek, bu sebeple müteahhitlerinin mağduriyet yaşadığını dile getirdi. Bu sebeple kamuyla iş yapan yüklenici firmalara fiyat farkı verilmesi gerektiğini belirten ETO Başkanı Metin Güler, böylece muhtemel iflasların önüne geçilebileceğini vurguladı. Yakın zamana kadar iyi niyetle sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmiş ancak küresel çaptaki fiyat artışları sebebiyle taahhütlerini yerine getirmekte zorlanan yüklenici firmalara ek süre de verilmesinin önemini vurgulayan Güler, kamuyla çalışan inşaat firmalarının sorunlarına acilen çözüm beklediğinin altını çizdi.

DISCOVER ESKİŞEHİR BELÇİKA'DA TANITILDI

Eskişehir'in sağlık ve kültür turizminden aldığı payı büyütmek, sağlık turizminde kümelenme oluşturabilmek amacıyla hazırlanan Discover Eskişehir'i (Eskişehir'i Keşfet) projesinin değerlendirme toplantısı ve tanıtımı Belçika'da gerçekleştirildi.

Eskişehir Ticaret Odası, şehrin turizmine katkı sağlamak amacıyla yeni bir proje başlattı. Şehrin kültür ve sağlık turizmini geliştirebilmek, bu alanda kümelenme oluşturabilmek, son kuşak gurbetçileri Eskişehir'e yatırım ve ziyaret için getirebilmek amacıyla başlatılan Discover Eskişehir (Eskişehir'i Keşfet) isimli projenin tanıtım toplantısı Belçika'da gerçekleştirildi. Brüksel'de TOBB Daimi Temsilciliğinde gerçekleştirilen toplantıya, Türkiye'nin Brüksel Büyükelçisi Hasan Ulusoy, Brüksel Başkonsolosu Umut Deniz, Anvers Başkonsolosu Batu Kesmen, Brüksel Ticaret Başmüşaviri İsmail Gencay Oğuz, Bölge Milletvekilleri Sadık Köksal ve Veli Yüksel, ETO Başkanı Metin Güler ve beraberindeki heyet, Belçika'daki Türk dernekleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katıldı. Toplantıya basın mensupları da yoğun ilgi gösterdi.

Eskişehir sağlık turizmi için gerekli alt yapıya sahip

Toplantıda konuşan ETO Başkanı Metin Güler, Discover Eskişehir projesini 2020 yılı için planladıklarını ancak Covid-19 salgını nedeniyle bu yıla ertelemek zorunda kaldıklarını ifade etti. Discover Eskişehir ile amaçlarının genç kuşak yurttaşları şehre getirebilmek, hem Eskişehir'de sağlık turizmini geliştirebilmek hem de bu alanda kümelenme oluşturabilmek olduğunu belirten Güler, bu amaç doğrultusunda tanıtım çalışmalarına 100 bine yakın Emirdağlı ve Eskişehirlinin yaşadığı Belçika'dan başladıklarını ifade etti. Discover Eskişehir afişleriyle dükkanlarını donatan Türk firmalarına teşekkür eden ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir'in sağlık ve kültür turizminde daha büyük başarılara imza atacak potansiyele sahip olduğunu ifade etti.

Daha çok kişi tarafından keşfedilmeyi bekleyen değerlerimiz var

Eskişehir'in sağlık ve kültür turizmine dair bilgiler de veren ETO Başkanı Güler, Eskişehir'deki hastanelerde toplam 3507 adet yatak kapasitesi olduğunu ve şehirde saç ekim merkezi, klinik, diş tedavi merkezi, fizik tedavi merkezi ve laboratuar olmak üzere toplam 159 özel sağlık merkezin faaliyet gösterdiğinidile getirdi. Tüm bu sağlık potansiyeline ek olarak kültür turizmi için de Eskişehir'in çok önemli değerleri olduğunu belirten Güler, Eskişehir'de Yazılıkaya, Seyit Battalgazi ve Sücaaddin Veli Türbeleri, Sivrihisar Ermeni Kilisesi, Pessinus Antik Kenti gibi turizm değerlerinin daha çok kişi tarafından keşfedilmesini umduklarını söyledi.

Sağlık turizmi kümelenmesi için çalışmalara başladık

Eskişehir'in otel kapasitesinden de bahseden Güler, şehrin kültür, eğlence ve sanat turizminde de çok iddialı bir konumda olduğunu, Eskişehir'de 30 civarında nitelikli müzenin yer aldığını ifade etti. Discover Eskişehir projesi kapsamında yalnızca Türkleri değil, Türklerin arkadaşlarını ve komşularını da Eskişehir'e getirebilmeyi hedeflediklerini belirten Güler, Belçika'daki turizm acenteleri için Eskişehir'de 3 günlük tur programı planladıklarını, Eskişehir'deki ve Belçika'daki turizm seyahat acentelerini bir araya getireceklerini söyledi. Proje kapsamında sağlık turizmi kümelenmesi oluşturmak için de çalışmalara başladıklarını belirten Güler, Eskişehir'deki hastaneleri, fizik tedavi merkezlerini, sağlık merkezlerini ve klinikleri, turizm acentelerini, otelleri ve ulaştırma firmalarını bir araya getireceklerini sözlerine ekledi.

GÜLER, BRÜKSEL BÜYÜKELÇİLİKTE VE BELEDİYEDE DISCOVER ESKİŞEHİR'İ ANLATTI

ETO Başkanı Metin Güler beraberindeki heyetle birlikte, Discover Eskişehir (Eskişehir'i Keşfet) projesi hakkında bilgi vermek için Brüksel'de bir dizi ziyaret gerçekleştirdi. ETO heyeti bu kapsamda ilk olarak Türkiye'nin Brüksel Büyükelçisi Hasan Ulusoy'a konuk oldu. Discover Eskişehir hakkında Büyükelçi Hasan Ulusoy'a bilgi veren ETO Başkanı Metin Güler, proje için onlarca dernek ve yüzlerce iş insanıyla bir araya geleceklerini ifade etti. Ziyaret dolayısıyla teşekkür eden Türkiye'nin Brüksel Büyükelçisi Hasan Ulusoy büyükelçilik olarak Discover Eskişehir projesine destek olmaya hazır olduklarını söyledi.

Belediye Başkanı Kır'dan projeye tam destek

ETO Heyeti, Discover Eskişehir projesi hakkında bilgi vermek için Saint-Josse-ten-Noode Belediye Başkanı Emir Kır'ı da ziyaret etti. Ziyarette konuşan ETO Başkanı Metin Güler, projenin tanıtımına 100 bine yakın Eskişehirli ve Emirdağlı'nın yaşadığı Belçika'dan başlamak istediklerini belirterek, projeyle Belçika'daki genç kuşak Türkleri turizm ve yatırım için Eskişehir'e getirmeyi amaçladıklarını ifade etti. Saint-Josse-ten-Noode Belediye Başkanı Emir Kır ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade ederek, Discover Eskişehir projesine destek vermekten mutluluk duyacağını dile getirdi. Havalimanının açılması için ETO'nun yürüttüğü çalışmaların farkında olduklarını belirten Kır, Discover Eskişehir projesine destek verebilmek için heyet, grup ve sporcu gönderebileceklerini söyledi.

GENT'TE TÜRK İŞ İNSANLARIYLA TOPLANTI

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Belçika Bölge Milletvekili Veli Yüksel'in organizasyonuyla Gent'te gerçekleşen toplantıda Türk iş insanlarına Türk iş Discover Eskişehir (Eskişehir'i Keşfet) projesini anlattı.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Belçika Bölge Milletvekili Veli Yüksel'in organizasyonuyla Gent'te Türk iş insanlarıyla bir araya geldi. Toplantıda Discover Eskişehir projesi hakkında bilgi veren ETO Başkanı Metin Güler, proje kapsamında atılacak adımlar hakkında bilgi verdi. Proje hakkındaki soruları ve Hasan Polatkan Havalimanı'nın son durumu hakkındaki soruları da yanıtlayan ETO Başkanı Metin Güler, Belçika'daki temaslarına sağladığı destek dolayısıyla Bölge Milletvekili Veli Yüksel'e teşekkür etti.

YENİLENEBİLİR ENERJİ

Son on yılda elektrik sektöründe toplam 150 Milyar dolar civarında bir yatırım yapılmıştır.

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı

> Enerjide yurt dışına bağımlılık oranını ciddi biçimde etkileyen ve dış ticaret açığında en önemli unsur olan doğal gaz ihtiyacımızın yeni keşfedilen Karadeniz doğal gaz rezervlerinden temin edilmesi ülkemiz enerji dengelerini çok olumlu yönde etkileyecektir.

Ülkemiz, doğusunda enerji kaynakları batısında ise potansiyel enerji tüketicilerinin olduğu jeopolitik bir enerji köprüsü olma önemine sahiptir.

Enerji arz güvenliğini sağlamak, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için gerekli olan kaynakları tüketmeden ve yeterliliklerini tehlikeye atmadan bugünün ihtiyaçlarını da karşılayabilen yerli ve yenilenebilir kaynaklarını maksimum düzeyde kullanabilmek ve sürdürülebilir enerji politikaları ve öngörülebilir piyasa koşullarının oluşturulması kapsamında Milli Enerji ve Maden Politikalarını ön planda tutmak gerekmektedir.

Ülkemiz elektrik kurulu gücü son 10 senede 49 bin MW'den ikiye katlanarak 98 bin MW'a ulaşmıştır. Sadece kurulu güç artışına ilişkin yapılan yatırım tutarları yaklaşık 70 Milyar dolar civarında olup, iletim ve dağıtım şebeke yatırımları ile birlikte son on yılda elektrik sektöründe toplam 150 Milyar dolar civarında bir yatırım yapılmıştır.

Üretimin yaklaşık %40'ı yenilenebilir kaynaklardan karşılanmıştır. Ülkemiz elektrik üretiminde en önemli kaynaklarından olan doğal gazda ithalat oranı yüzde 99 seviyesinde gerçekleşmektedir.

Enerjide yurt dışına bağımlılık oranını ciddi biçimde etkileyen ve dış ticaret açığında en önemli unsur olan doğal gaz ihtiyacımızın yeni keşfedilen Karadeniz doğal gaz rezervlerinden temin edilmesi ülkemiz enerji dengelerini çok olumlu yönde etkileyecektir.

Önümüzdeki yıllarda devlet teşvikleri de göz önüne alındığında yenilenebilir enerji kaynak alanları kapsamında yatırımların artarak süreceğini, pandemi sürecinin sona ermesine de bağlı olarak talebin artacağını, talep artışına bağlı olarak enerji yatırımlarının daha da hız kazanacağını ve şebeke yatırımlarının gelişen teknoloji kapsamında akıllı şebekelere dönüşeceğini beklemekteyiz.

> Önümüzdeki yıllar enerji çeşitlendirilmesi açısından ülkemiz elektrik kurulu güç birincil kaynaklarına nükleer enerji de ekleneceğinden bu husus da ülke gündemi içinde yerini alacaktır.

Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları kapsamında Güneş ve Rüzgâr enerji potansiyellerinin değerlendirilmesi, gelişen teknoloji ve yerli aksamların artışına bağlı olarak yatırım maliyetlerini da azaltacağından, önümüzdeki yıllarda da gündemde olacaktır.

Dünya genelinde gelecekte, başta elektrikli araçlar olmak üzere düşük emisyonlu araçlara yönelik hızlı bir dönüşüm yaşanması ve Avrupa Birliğinin uyguladığı emisyon standartları ve yayımladığı stratejiler kapsamında ülkemizde de ulaştırma sektöründe elektrikli araçlar ve batarya teknolojisi ile şarj istasyonları artarak gündem alacaktır.

Önümüzdeki yıllar enerji çeşitlendirilmesi açısından ülkemiz elektrik kurulu güç birincil kaynaklarına nükleer enerji de ekleneceğinden bu husus da ülke gündemi içinde yerini alacaktır.

Ülkemizin birincil enerji arzının %27'lik kısmının yerli enerji kaynaklarından sağlandığı,

> Yerli kaynaklar olması, doğal kaynaklardan elde edilen enerji olmasını nedeniyle çevreye duyarlılığının yanı sıra ithalata bağımlılığın azaltılması ve cari açığa katkıları açısında da büyük önem arz etmektedir.

%73'lük kısmının ise ithal edildiği değerlendirildiğinde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının ülkemiz için ne kadar değerli olduğu açıkça görülmektedir.

Petrolde ithalata bağımlılık oranı % 92 olan ülkemizin doğal gazda ithalata bağımlılık oranın ise % 99 olduğu gerçeğini göz ardı edemeyiz.

Bu kapsamda yerli ve yenilenebilir enerji; yerli kaynaklar olması, doğal kaynaklardan elde edilen enerji olmasını nedeniyle çevreye duyarlılığının yanı sıra ithalata bağımlılığın azaltılması ve cari açığa katkıları açısında da büyük önem arz etmektedir.

Nitekim dış ticaret açığına baktığımızda son on yılda toplam ithalatın %20'sinin enerji ithalatından oluştuğu görülmektedir. Yerli kaynaklara dayalı yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım alanının geliştirilmesi ve teşvik edilmesi, ekonomimize olumlu açıdan katkısını arttıracaktır.

Yenilenebilir enerjiden faydalanmak için önemli olan şüphesiz ki coğrafyadır. Bu açıdan ülkemiz hem enerji kaynaklarıyla Avrupa kıtası arasında bir köprü, hem de güneş enerjisi için uygun kıyı şehirlerine, rüzgârlı yamaçlara ve termal su kaynaklarına sahiptir. Avrupa'da 3. Rüzgâr enerjisi potansiyeline sahip olan ülkemiz jeopolitik açıdan da oldukça önemli bir coğrafyadadır.

Ülkemiz yenilenebilir enerji kaynaklarının oldukça zengin olması nedeniyle enerji arz kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve arz güvenliği açısından elektrik üretiminde yenilenebilir kaynakları azami düzeyde kullanabilmeliyiz.

Türkiye'nin enerji politikasının önceliklerinden birisi yenilenebilir enerji kaynaklarından azami elektrik enerjisi üretilmesi diğeri ise enerji verimliliği olmaktadır. Burada temel öncelik arz güvenliğinde olup, sırasıyla ekonomik üretim ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanmasıdır. Bu amaçlar aynı zamanda sürdürülebilir bir sanayi gelişimini de destekleyecektir.

Son on yıla baktığımızda gelişen kamusal destek ve teşviklere bağlı olarak kurulu gücün yarıya yakınını yenilenebilir santraller oluşturduğunu görüyoruz. Geçen yılın ülke elektrik üretiminde birincil kaynaklara baktığımızda da yenilenebilir kurulu güçten ülke üretiminin üçte birinden fazlasının karşılandığını görmekteyiz.

Bu rakamlar umut vericidir. Yeşil enerji, elektrik, su/ısıtma ve motorlu taşıtlar için yakıt dahil olmak üzere birçok kullanım alanlarında fosil yakıtların yerini alabilecektir. Bu kapsamda yenilenebilir enerjinin elektrik üretimi dışında diğer sektörlerde de kullanılmasının teşvik edilmesi faydalı olacaktır.

Yenilenebilir enerji sektörünün gelişimi için öncelik enerjiyi üreten donanımın yerli olarak üretilmesine önem verilmesi gerekmektedir.

Yerli donanım üretimine daha fazla önem verilmesi halinde, bir yandan dışa bağımlığın ve ithalatı azaltması, öte yandan da teknoloji ve nitelikli istihdam yaratması nedeniyle ülkemizin teknoloji alanında da kalkınmasını sağlayacaktır.

TEMEL ENERJİ KAYNAKLARI

En önemli sorun, ABD düzeyinde kaynak tüketen bir dünyaya mevcut kaynakların yetip yetmeyeceğidir.

Prof. Dr. Erol KUTLU
Anadolu Üniversitesi,
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

> Özellikle ABD, Batı Avrupa, Japonya, yakın zamanlarda pasifik kıyısında ve Latin Amerika'da yeni sanayileşen ülkelerin global kaynak tüketimleri hızla artmaktadır. Eğer dünyanın tamamı nüfus başına kaynak tüketiminde ABD düzeyine ulaşırsa, önemli ölçüde kaynak talebi yükselecektir.

Toprak bazen eski verimli haline getirilebilir, bitkiler ve hayvan stokları yeniden çoğaltılabilir ve bazı çorak alanlar ağaçlandırılabilir. Ancak bir tükenmiş mineral kaynağı, bir varil petrol sonsuza dek yok olmuş demektir. Bu tip kaynaklar yenilenemeyen kaynaklardır ve bu kaynakların kullanılma oranı dünyada ve özellikle sanayileşmiş ülkelerde gittikçe artmaktadır.

Özellikle ABD, Batı Avrupa, Japonya, yakın zamanlarda pasifik kıyısında ve Latin Amerika'da yeni sanayileşen ülkelerin global kaynak tüketimleri hızla artmaktadır. Eğer dünyanın tamamı nüfus başına kaynak tüketiminde ABD düzeyine ulaşırsa, önemli ölçüde kaynak talebi yükselecektir.

Bu nedenle en önemli sorun, ABD düzeyinde kaynak tüketen bir dünyaya mevcut kaynakların yetip yetmeyeceğidir.

Kaynak Kullanımı ve Tükenme Tehdidi

Bizi yakından ilgilendiren kaynaklar genelde yenilenemeyen kaynaklardır. Bu konuda çevreciler, dünyanın besleyebileceği kadar nüfusa ve bu nüfusa sağlayabileceği kaynağın da bir üst sınıra sahip olduğu, nüfus arttıkça kaynak arzında sorun doğacağını savunurlar. Alternatif görüş (ekonomistlerin görüşü) ise, dünya kaynaklarının nicelik olarak sabit olmadığını ve bir kaynak azalırsa fiyatının artıp, tüketiminin düşeceğini, bu nedenle de fiyat artışının, ürünün temini ve eşdeğer ürünlerin araştırılmasını teşvik edeceğini savunmaktadırlar.

> 19. Yüzyılda ABD Sanayi gücünün %94'ünde insan emeğini kullanırken, bugün bu oran %8'in altına düşmüştür.

Çevreci ve ekonomist her iki görüşü de destekleyecek etkili sözler söylenebilir. Ancak gerçek çok daha karmaşıktır. Bu nedenle temel enerji, mineral ve diğer dünya kaynaklarını çok dikkatli analiz etmek gerekecektir.

1970'lerin en dramatik olayı enerji buhranıdır. Bu olaylardan beri enerji uluslararası alanda aşırı ilgi odağı olmuştur. Özellikle OPEC'in 1973 sonlarında petrol arzı ve fiyatını belirleme imkânını ele geçirmesi, dünyanın hep bol ve ucuz kalacağına inandığı enerjinin geleceği hakkındaki iyimserliği ortadan kaldırmıştır.

19. yüzyılda ABD Sanayi gücünün %94'ünde insan emeğini kullanırken, bugün bu oran %8'in altına düşmüştür. 20. yüzyıl'ın başlarından beri toplam enerji kullanımı 12 kat artmış, ancak gelişme düzeyleri farklı olan ülkelerde aynı oran gözlenmemiştir.

Temel enerji kaynaklarından petrol ve doğal gaz, yakıt ve kimyasal hammadde olarak, kömürden daha istenirdir. Çünkü depolanabilme ve nakledilme kolaylığı, yüksek kalori içeriği ve tamamının yanması önemli avantajlardır.

Bugün yüzeye çıkartılan her ham petrol varilinin tamamı kullanılmaktadır. Sadece gazolin, gazyağı, fueloil, benzin ve yağ olarak değil, petrokimyasal ürünlerin yüzlercesi için girdi olmaktadır. Doğal gazda benzeri şekilde bir kullanım alanına sahiptir. Modern sanayi şehirleri bu çok yönlü yakıtlara bağımlı hale gelmişlerdir.

Ham petrolün kanıtlanmış rezervleri yaygındır. Fakat bu rezervlerin dünya genelinde dağılımı eşit değildir. Rezerv yoğunlaşmaları çoğu OPEC'e üye olan az gelişmiş birkaç ülkededir. OPEC üyelerinin çoğu Ortadoğu'da (İran, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Kuveyt ve Irak), Kuzey ve Batı Afrika (Cezayir, Nijerya, Gabon ve Libya) ve birkaçı ise (Endonezya) Güney Afrika'da ve Güney Amerika'dadır (Venezüella ve Ekvator).

Dünya petrol arzı üzerindeki baskıları azaltmanın yolu alternatif kaynak olan doğal gaza yönelmekten geçer. Kanıtlanmış petrol rezervleri son yıllarda azalmakla birlikte doğal gaz rezervleri artmaktadır. Son yıllarda enerji üretiminde doğalgaz tüketimi sanayileşmiş ülkelerde yaygınlaşmıştır. Ancak azgelişmiş ülkelerde bu yaygınlaşma zayıftır.

Dünya çapında gerekli olan enerji kaynağı sağlamada kullanılan diğer bir fosil yakıt da kömürdür. Kömür Sanayi Devrimini güçlendiren bir enerji kaynağı olmasına rağmen son yüzyılda petrol ve doğalgaza göre ikinci planda kalmıştır. Aslında petrol 1912'de Bahriye Nazırı Winston Churchill'in İngiliz donanmasını yakıt olarak kömürden petrole geçirme emrini vermesiyle büyük önem kazandı. Bu durum dünya kömür kaynaklarının tükenmesini bir süre erteleyecektir.

Geleneksel enerji çeşitleri içinde en istikrarlı talep artışı elektrikte görülmüştür. Çok esnek ve çok yönlü olması, ideal bir enerji olma özelliği kazandırıyor. Elektrik temel olmaktan ziyade türemiş bir enerji kaynağıdır. Bu enerji kaynağı petrol, doğalgaz, kömür, su gibi temel kaynaklardan türetilmekle birlikte önemli rizikolarına rağmen nükleer füzyondan yararlanma son yıllarda bir hayli artmıştır.

Azgelişmiş ülkelerde ticari olmayan enerji (yakacak odun, tarımsal atıklar, hayvan gübresi ve bunlar gibi) kaynakları aşırı ilgi görmektedir.

Enerji Kaynaklarının Geleceği

Daralan enerji kaynağı arzı, fiyatlar üzerinde etkili olur. Fiyatın enerji talebine etkisi karmaşıktır. Kısa dönemde gelişmiş ülkelerde enerji talebinin fiyat esnekliği düşüktür. Yani fiyattaki bir artış, hemen talebi azaltıp, ucuz tüketim kaynaklarına tüketiciyi yönlendiremez. Tüketiciler, fazla yakıt tüketen büyük otomobillerini, hemen az yakıt tüketen küçük otomobillerle değiştirmezler. Aynı şekilde fabrikalar yeni makinalara geçmez, ev sahipleri de evlerini izole etmeye çalışmazlar. Ancak yüksek enerji fiyatları 1970'li yıllarda olduğu gibi ekonomik resesyonu hızlandırır. Uzun dönemde enerji talebinin fiyat esnekliği yüksek olabilir. Üretim sürecinde az enerji tüketen teknolojilerin geliştirilmesi bu saptamayı doğrular.

Yüksek enerji fiyatlarından az enerji kullanan teknolojilerle korunabilen ülkelerde ekonomik büyüme etkilenmezken, azgelişmiş ülkelerde önemli sorunlar ortaya çıkar. Özellikle gelişme sürecinde enerji talebinin arttığı düşünülürse, Azgelişmiş ülkelerde ekonomik durgunluk ve daha yavaş büyüme kaçınılmaz bir sondur.

Yüksek enerji fiyatlarından az enerji kullanan teknolojilerle korunabilen ülkelerde ekonomik büyüme etkilenmezken, azgelişmiş ülkelerde önemli sorunlar ortaya çıkar. Özellikle gelişme sürecinde enerji talebinin arttığı düşünülürse, Azgelişmiş ülkelerde ekonomik durgunluk ve daha yavaş büyüme kaçınılmaz bir sondur.

Muhtemel enerji kaynaklarının potansiyel durumu analiz edildiğinde petrol üretimi bu yüzyılda da zirvede olacaktır. Burada temel sorun, bilinen petrol rezervlerinin büyük kısmının çok dar bir alanda, Kafkaslarda ve Orta Doğu'da toplanmış olmasıdır. Bu bölgelerdeki siyasal belirsizlik birincil enerji kaynağı petrolün geleceği üzerindeki kaygıları artırmaktadır.

Doğal gaz üretimi 21. yüzyıl'ın ilk yarısında zirveye çıkacaktır. Petrol kaynakları bu sayede belki biraz rahatlayabilir. Doğal gaz kaynaklarının temel rezervleri yine Orta Asya ve Orta Doğu'da kümelenmesi de petrolde duyulan kaygıların aynısını çağrıştırmaktadır.

En bol olan fosil yakıt olarak kömür, dünyada bol miktarda bulunmaktadır. Bu yakıtın önemli rezervleri Orta Asya, Avrupa, Avusturalya, Kuzey ABD ve Çin'i de içine alan geniş bir alana yayılmıştır. Tüketimin bu günkü seviyede devam etmesi halinde dünya kömür rezervlerinin 210 yıl yeteceği tahmin edilmektedir. Ancak hem yanması ve doğal çevreye zararları, hem de taşıma maliyetleri kömürün diğer enerji kaynaklarına göre önemli dezavantajıdır.

Artan enerji talebi gelecekteki birçok problemli gelişmelere yol açacaktır. Nükleer Füzyon 'un tükenmesi, uranyum kaynaklarının sınırlılığı nedeniyle mevcut teknoloji ile bu yüzyılın sonuna ulaşmak mümkün değildir. Uranyum genellikle başka metallerle bileşik halde bulunur ve ayrıştırılıp, öğütülür. Çeşitli işlemlerden geçirilerek yoğunlaştırılmış uranyum sarı pastaya çevrilir. Buradan santrale gönderilen uranyum gaza dönüştürülür ve zenginleştirilir. Zenginleştirme sonrasında yakıt olarak kullanılabilir. Ayrıca çevresel sınırlamaları da göz ardı edemeyiz. Su gücü potansiyellerinin çoğunun tükenişi, hidroelektrik enerjisinin sınırlı geleceği ve bu kaynakların bu potansiyeli kullanamayan Üçüncü Dünya Ülkelerinde yoğunlaşması enerji kaynağının geleceği için iyimser bir durumu ortaya koyabilmemizi engeller.

BP Şirketi'nin 2035 yılına kadar enerji piyasası ve kaynaklarının durumu için yaptırdığı bir projeksiyon çalışmasında, fosil yakıtların 2035'e kadar dünya enerjisi için en önemli kaynak olarak kalmaya devam edeceği açıklanmıştır. Ancak tüm enerji kaynakları bileşiminde daha az karbon salınımı gerçekleştirecek bir sonuç tahmini yapılmaktadır. 1965'ten 2035'e kadar olan trend aşağıdaki şekle bakarak ele alındığında, gazın enerji kaynakları arasındaki payının arttığı, ancak kömür ve petrolün payının giderek azaldığı izlenebilmektedir.

2015 yılından 2035 yılına kadar hidro enerji ve nükleer enerji yoluyla sağlanan enerjinin durağan bir trend çizmesi beklenmektedir. Özellikle 2000'li yılların başından itibaren çevresel sorunlar dikkate alınarak yenilenebilir kaynaklara önem verilmeye başlanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarını; güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, biyokütle enerjisi, hidrolik (hidroelektrik) enerjisi, jeotermal enerji, dalga gel-git enerjisi olarak belirtilebiliriz. Şekilden de görülebileceği gibi yenilenebilir kaynaklardan elde edilecek enerji arzının 2035 yılı itibarıyla nükleer ve hid-

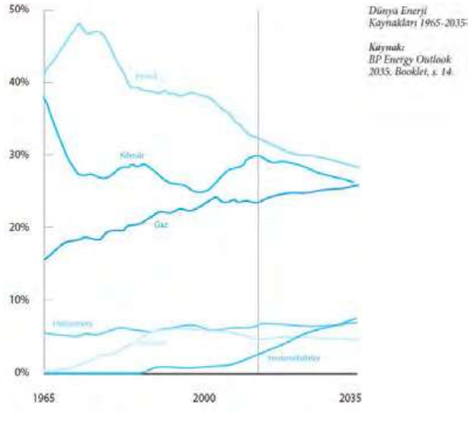

Dünya Enerji Kaynakları 1965-2035

Kaynak: BP Energy Outlook 2035, Booklet, s. 14.

> Yenilenebilir enerji kaynaklarını; güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, biyokütle enerjisi, hidrolik(hidroelektrik) enerjisi, jeotermal enerji, dalga gel-git enerjisi olarak belirtilebiliriz.

ro kaynaklardan elde edilen enerji arz miktarlarını yakalaması hatta geçmesi beklenmektedir. Bu eğilim ekolojik dengenin giderek daha fazla gözetileceği anlamını da getirmektedir.

Enerji kaynakları anlamında Türkiye'nin ortalama olarak son 10 yıllık verilerine bakıldığında, enerji tüketiminde %75 oranında dış ülkelere bağımlıdır. Ülkede %25'lik bir üretim ile yerli enerji üzerinden, enerji talebi karşılanmaktadır. Ülkemizin toplam ithalatı içerisinde, enerji ithalatının payı yaklaşık olarak %20 düzeyindedir. Bu oranın düşürülebilmesi için ülkede yenilenebilir enerji kaynakları ve güvenlik önlemleri tam olarak alınmış nükleer enerji kaynakları üzerinden elde edilen enerji üretiminin artırılması gerekmektedir. Böylece yerli enerji üretiminde yaşanan artış, cari açıkta azalmaya yol açarak, enerji tüketiminde dış ülkelerden yapılan ithalat miktarı büyük oranda azaltacaktır.

Son yıllarda dünya genelinde yapılan çalışmalar, yenilenebilir enerji kaynakları üzerinden elde edilen enerji maliyetinin düşürülmesine yöneliktir. Böylece gelecekte fosil enerji kaynaklarına göre, yenilenebilir enerji kaynakları üzerinden elde edilen elektriğin maliyetinin ucuzlatılacağı düşünülmektedir. Fosil enerji kaynaklarının ithalatının azaltılması, yerli kaynaklar ile enerji üretiminin artırılmasıyla birlikte karbondioksit salınımı ve sera gazı emisyonlarını azaltarak enerji kirliliğinin maliyetini de düşürecektir. Enerji ithalatının cari açık üzerindeki etkisinin azaltılması için ülkemizdeki yerli enerji üretiminin ve güvenilir nükleer enerji kaynakları üzerinden elde edilen verimliliğin artırılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Berry Brian J.L. ve diğerleri, (1987). Economic Geography, Prentice-Hall Inc., New Jersey 07632, 1987.
- BP, (2015). Energy Outlook 2035, Booklet, February 2015, http://www.bp.com/content/dam/bp/pdf/energy-economics/energy-outlook-2015/bp-energy-outlook- 2035-booklet.pdf
- Kutlu Erol ve Diğerleri, (2016). Dünya Ekonomisi, TC Anadolu Üniversitesi Yayını No:3240, Eskişehir,2016.
- Taşnak Menderes, 2019. Türkiye'nin Enerji İthalatının Alternatifi Olarak Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir,2019.
- Teulon, F., (1993). La Nouvelle E'conomie Monduale, Presses Üniversitaires de France, Paris.
- World Commission on Environment and Development, (1987). Our Common Future, Oxford University Press, New York.

TÜRKİYE'NİN ENFLASYON SORUNU: NEDENLERİ - ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Enflasyon sorununu çözmek için daha geniş bir bakış açısına ihtiyacımız var.

Doç. Dr. Bilgin BARİ
Anadolu Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İktisat Bölümü

> Son iki yüzyıl boyunca artan dünya nüfusu ve hızla yükselen endüstrileşme beraberinde yeni sorunlara neden olmuştur.

Enflasyonun ne olduğunu dair hepimizin bir fikri var. Enflasyon yaşayarak deneyimlediğimiz bir olgu. Sıklıkla hayat pahalılığı olarak da ifade ediyoruz. Bilhassa yüksek enflasyon dönemleri gerçekten de hayatın giderek pahalı hale geldiği, yani yaşam maliyetlerinin arttığı dönemler. Bu aynı zamanda reel gelirimizin ya da satın alma gücümüzün azaldığı bir süreç yaşıyoruz anlamına geliyor. Markete gittiğinizde aynı malları sepete atıyorsunuz ama her seferinde daha fazla ödeme yapıyorsunuz. Aracınızın deposu her seferinde daha yüksek bir fiyata doluyor. Konutunuzda ve iş yerinizde ısınma ve elektrik giderleriniz artıyor. Tüm bu artışlar karşısında elinize geçen gelir aynı oranda artmıyorsa (ki enflasyonist bir ekonomide böyle bir şey beklenmez) reel geliriniz ve satın alma gücünüz düşmüş demektir. Peki nereden çıkıyor bu enflasyon, niye var? Öncelikle kısaca enflasyonu bir açıklayalım.

Teknik olarak biz iktisatçılar enflasyonu şöyle tanımlıyoruz: Bir ekonomide fiyatlar genel düzeyinin sürekli olarak artması. Burada okuyucuları kavramlara biraz alıştıralım. Fiyatlar genel düzeyi ile ekonomide tüm mal ve hizmet fiyatlarını kastediyoruz. Elbette böyle bir ölçüm yapmamız pek de mümkün değil. Bunun yerine ülkenin resmi istatistik kurumu olan TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) belirlediği mal ve hizmet sepetinin toplam fiyatındaki değişimleri ölçer ve tüketici enflasyonu (TÜFE) olarak (manşet enflasyon da deriz) her ayın 3'ünde kamuoyuna açıklar. TÜFE için belirlenen bu sepetin içeriği ise tüketim kalıplarımız dikkate alınarak belirlenir ve güncellenir. Örneğin, gıda harcamalarımız hepimiz için en önemli harcama kalemi ve bu nedenle endeks içerisinde en yüksek ağırlığa sahip.

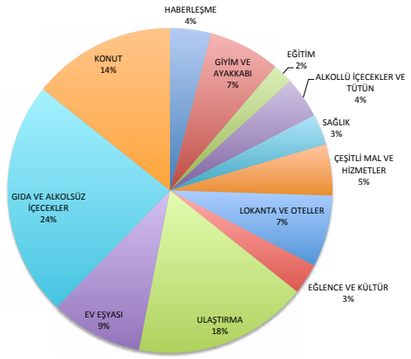

Grafik 1. TÜFE sepetindeki harcama grupları ve ağırlıkları (Kaynak: TÜİK)

Elbette herkesin yaşadığı enflasyon farklı olabilir ve enflasyona bağlı refah kaybı farklılaşabilir. Bu ortalama gelir düzeyinizin ne olduğuyla ve tüketim/harcama sepetinizde neler olduğuyla ilgili. Fakat enflasyonun ekonomide yaratacağı bozucu etkilerden tüm toplum önünde sonunda etkilenir. Ayrıca enflasyon düşük ve sabit gelirliler üzerindeki olumsuz etkisi nedeniyle gelir dağılımının bozulmasına neden olur. Deyim yerindeyse yüksek enflasyon ortamında toplumun düşük gelir grubunda yaşayanlar sadece hayatta kalmak için harcama yapmaktadır. Sinemaya gitmez, tatile çıkmaz, dışarıda yemek yemez... Elbette sosyal refah açısından böyle bir durum kabul edilemez. Bu durum belirli bir süre sonra (yaşanan enflasyonun şiddetine göre) sektörler üzerinde bozucu etkilere neden olur. Hizmet sektörüne yönelik talep azalır ve bu sektörde faaliyet gösteren ticari işletmeler zor duruma düşer.

> Enflasyonun temelde iki türü var ve ekonomideki dengesizliklerin sonucu gerçekleşiyor. Bunları arz (maliyet) ve talep enflasyonu olarak ayırıyoruz.

Enflasyon Nasıl Ortaya Çıkar?

Enflasyonun temelde iki türü var ve ekonomideki dengesizliklerin sonucu gerçekleşir. Bunları arz (maliyet) ve talep enflasyonu olarak ayırıyoruz. Arz kaynaklı enflasyon üretim maliyetlerindeki artıştan kaynaklanıyor. Ara malı ile doğal gaz ve elektrik gibi üretim girdilerindeki artışlar ya da finansman (faiz) maliyetindeki artışlar üreticiler tarafından fiyatlara yansıtılmak zorunda. Bu da önce üretici fiyatlarının (ÜFE) sonra da tüketici fiyatlarının (TÜFE) artmasına neden olur. Tabi bu maliyet artışları sürekli artarsa enflasyona yol açmaları da kaçınılmazdır. Burada hemen döviz kuru ile ilgili bir not düşelim: İthal ettiğimiz ara malı ve enerji mallarının fiyatlarının artmasında döviz kurunun artması da önemli bir etken. Bunu ilerleyen kısımlarda daha ayrıntılı ortaya koyacağız.

Talep enflasyonu ise ekonomideki toplam mal ve hizmet talebinin üretimden fazla olması durumunda yaşanır. Burada çıktı açığının pozitif olduğu bir durumu ifade ediyoruz. Size şöyle açıklayayım: Ekonominin mevcut bir üretim potansiyeli vardır. Eldeki işgücü, sermaye ve teknoloji ile ulaşılabilecek maksimum düzeydir bu. Gerçek manada bir büyüme bu potansiyelin artırılması ile ortaya çıkar ve bu öyle kolay gerçekleşmez. Yıllar lazım buna. Neden? Çünkü kafa yapımızın değişmesi gerekli. Yani eğitim, hukuk, Ar-Ge, teknoloji, kurumsal yapı birlikte değişecek ve ekonominin gelişmesinden zenginlik çıkacak. Bununla birlikte, toplam talebi canlandırıp kısa vadede bir üretim artışı sağlanabilir. Bunun için genellikle iktisat politikasının genişletici etkisine başvurulur. Burada iş genellikle merkez bankasına düşer. Para basarak ya da bankacılık sistemi üzerinden kaydi para yaratarak (kredi genişlemesi) talebin canlanması sağlanır. Böylece üretim artmaya başlar. Fakat bir süre sonra üretim talebi karşılayamayacağı için fiyatlar da artmaya başlar ve enflasyon ortaya çıkar. Bu bir iktisat kanunudur: Bir şeye yönelik talep fazla ise ve karşılanamıyorsa bu şeyin değeri her zaman artar. Bunu yurt içi enflasyonist etki olarak adlandırırız. Yine burada döviz kuru etkisine kısaca değinmeliyiz. Kur artınca tüketim sepetimizdeki ithal malların (telefon, beyaz eşya, otomobil...) fiyatları da artacağı için doğrudan bir enflasyonist etki ortaya çıkar.

Enflasyon Hikayemiz

Gördüğünüz gibi enflasyon şişeden çıkmıyor. Pek çok nedeni var. Bu nedenler de akşamdan sabaha çözülecek kadar basit değil. Enflasyonla mücadele etme zorunluluğu da buradan kaynaklanıyor. Merkez bankalarının ve iktisat politikasının önceliği de bu nedenle enflasyonu sorun olmaktan çıkarmak. Yani enflasyonu kararlarımızda dikkate almayacağımız, reel gelirimize zarar vermeyecek bir düzeye düşürmek ve bu düzeyde tutabilmek. Gündelik hayatımızda fiyat artışlarını konuşmadan günler, aylar geçirebiliyorsak böyle bir sorunumuz yok demektir. Bu durum fiyat istikrarı olarak adlandırılır ve yıllık %1.5-2.0 arası bir enflasyon oranını ifade eder. Bu oranı sağlamak önemli çünkü uzun vadede ekonominin büyümesi ve refahın artması için enflasyonun yarattığı belirsizliğin ve piyasa faizlerinin düşmesi gerekli. Ancak böyle bir ortamda yeni yatırımlar sayesinde istihdam ve büyüme sağlanabilir. Elbette sürdürülebilir büyüme için enflasyon gerekli koşul ama yeterli de değil. Bu bir uzun dönem hikayesi ve başka bir yazının konusu. Biz tekrar enflasyona dönelim ve şöyle bir geçmişi yad edelim. Bunun için Grafik 2'de 1960'dan bugüne yıllık enflasyon oranlarını sunuyorum size. Enflasyonun 70'lerden itibaren hayatımıza girdiğini ve sonrasında giderek önemli bir sorun olduğunu gösteriyor grafik (O dönemleri yaşayanlar şimdi derin bir ah çekecektir). Burada 1970-2000 arasına odaklanırsak şunu görürüz: 30 yıl boyunca yüksek enflasyonla yaşamak ekonomiye zarar verirken, bir enflasyonun olmadığı bir ortamın da hafızalarımızda yer etmediğini gösteriyor. Bu dönemi kısaca detaylandıralım çünkü bugüne dair çıkaracağımız dersler var. Mesela, 70'lerin sonundaki yüksek enflasyon dönemi uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarındaki artıştan kaynaklı ve tüm dünya için enflasyonist bir dönem olarak tarihe geçti. 80'lerde döviz kurunun etkisini görmeye başlıyoruz çünkü paramız konvertibl hale geliyor, ithalat yasakları kalkıyor ve sermaye hareketleri serbestleşiyor. 90'larda ise yüksek enflasyon yaşadığımız bir on yıl var. Döviz kurundan kaynaklı etkilere bir de parasal genişleme eşlik ediyor. Nasıl bir parasal genişlemeydi bu? Kamunun bütçe disiplini kalmamıştır, bütçe açıkları artmaktadır. Bu açıklar için kamunun borçlanma araçlarını TCMB piyasadan satın almaktadır. Bu satın almayı da yeni para basarak yapmaktadır. Ve bir ekonomide mal az, para çoksa enflasyon coşar.

1999 yılında enflasyondaki kötü gidişe dur demek ve enflasyon canavarını yok etmek (o dönemin klasik iki popüler kavramıdır bunlar) için IMF ile birlikte yeni bir program uygulanmaya başlanmıştı. Bu program döviz kuruna dayalı bir enflasyonla mücadele programıydı. Sabit döviz kuru çerçevesinde kur artışları önceden ilan ediliyor ve bu sayede kur-enflasyon döngüsünün kırılması amaçlanıyordu. Fakat programın 2000 Kasım'ında bankacılık sisteminin artan likidite talebiyle bağlantılı likidite kriziyle önce yara alması ve 2001 Şubat'ında yaşanan bir kur krizi kaynaklı sonlanmasıyla enflasyondaki kötü gidişe dur diyemedik. Döviz kuru dalgalanmaya bırakılmasıyla birlikte serbest döviz kuru rejiminde piyasa koşullarında (arz-talep) belirlenmeye başladı. O günden bu zamana döviz kurunun seyrini (Amerikan doları / Türk lirası) Grafik 3'den takip edebiliriz. 2001 yılının Ocak ayında ortalama 0.67 TL (o zamanki karşılığı 670000 TL) olan kur, dalgalanmaya bırakılmasıyla 1.21 TL'de denge bulmuştu. Grafik 3'de döviz kurunun seyrini iki alt döneme ayırarak incelemek mümkün. Birinci alt dönem dalgalı kura geçişten 2011 başına kadarki dönem. Bu dönemde kur 1.50'ler civarında stabil bir seyir izliyor. İkinci dönemde ise 2011 Ocak ayından başlayan bir artış trendinin ortaya çıktığını görüyoruz. Burada da özellikle 2017 sonrası daha hızlı artan bir seyir söz konusu. En sert ve hızlı artış ise, malumunuz, son birkaç yıla ait. Döviz kurunda hareketlerin kaynağı döviz piyasasındaki arz-talep dinamikleri. Kurun sıçradığı dönemlerde ciddi bir döviz talebi ortaya çıkıyor ve kur üzerinde baskı yaratıyor. Burada yatırımcıların ve yerleşiklerin risk algısının artması belirleyici bir etken. Bu riskler siyasi ya da para politikası kaynaklı olarak ortaya çıkıyor. Örnek olarak, TCMB'nin politika faizi ile ilgili kararlarının yanlış sinyal etkisi verdiği durumlarda piyasanın tepkisini en fazla kur üzerinden seslendirdiğini söyleyebiliriz. Dolayısıyla para politikasının etkin bir şekilde yürütülmesi önemli. Döviz kuru dengesini istikrarlı hale getirecek bir para politikasının olmaması yerli paranın değer kaybetmesine neden oluyor. Bunu dalgalı kur rejiminde en hızlı ve yüksek artışı yaşadığımız son dönem de teyit ediyor zaten. 2000 Kasım ayında göreve getirilen Naci Ağbal'ın politika faizini %19'a artırması ile artış trendindeki kırılmayı ve sonrasında görevden alınması ile düşürülen politika faizinin yarattığı etkileri Grafik 3'deki oklar gösteriyor.

Döviz kurundaki piyasa hareketlerinin sert olmasının nedeni ise iç kaynak / tasarruf yetersizliği (cari işlemler açığı) yaşayan ekonomimizin dış kaynak kullanmak (borçlanmak) zorunda olması. Elbette bunun çözümü daha fazla kalıcı döviz girişi sağlamaktan geçiyor. Bunun gerisinde ise rekabetçi bir dış ticaret için yüksek katma değerli mal ve hizmetleri satabilmek yatıyor. Bunu da yapabilmemiz için planlı bir yapısal dönüşüme ihtiyaç var. Bununla birlikte, Grafik 3'nin ilk dönemi bize bir ders veriyor: Döviz kurunda istikrarı sağlamamız için doğru işler yapmamız yeterli. Kurdaki istikrar enflasyon üzerindeki kur kaynaklı baskının zayıflaması için de önemli çünkü. Grafik 2'de 2002 yılından itibaren düşmeye başlayan ve 2004 sonrasında tek hanelere düşen enflasyonun bu dönemdeki istikrarlı kur ile de ilişkisi var.

Grafik 4'ü son 20 yılda fiyatlardaki değişimin nasıl bir etki yarattığını göstermek açısından oluşturdum. Burada 3 temel enflasyon ölçüsü kullanıyorum. Bunlar tüketici fiyat endeksi, gıda fiyat endeksi ve üretici fiyat endeksi. TÜİK fiyat endekslerini ölçerken bir baz yılı belirler. Örneğin son baz yılı olan 2003 Ocak ayında bu üç endeks için hesaplandıkları sepet değerlerini 100 kabul ediyoruz. Bundan sonraki aylarda ve yıllarda bu sepetlerin değerleri de hesaplandıkları döneme göre değişiyor. Dolayısıyla grafik bize bir karşılaştırma imkanı veriyor. Grafik 2'de ilk dikkatimizi çeken gıda fiyatlarının genel fiyatlara oranla daha hızlı artması. Gıda fiyatlarının ağırlığının yüksek olması manşet enflasyonu da yukarı çekiyor. Bir diğer dikkat çeken durum ise son üç yılda üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarından daha fazla artmış olması. Bu durum üretim maliyetlerindeki artışlara dikkat çekiyor. Burada bir karşılaştırma yapmak için düzey verileri nasıl kullandığımıza da bakalım. 2003 Ocak ayında 100 olan üretici fiyatlarının 2022 Şubatında 1210.60 olması üretici fiyatlarının son 20 yılda yaklaşık 12 kat artttığı gösteriyor. Benzer şekilde, gıda fiyatlarının da 1078.58 değerine ulaşması yaklaşık 11 kat artışa işaret ediyor. Bu dönemde TÜFE'nin 8 kat artması ortalama yaşam maliyetlerimizin ne kadar yükseldiğini gösteriyor.

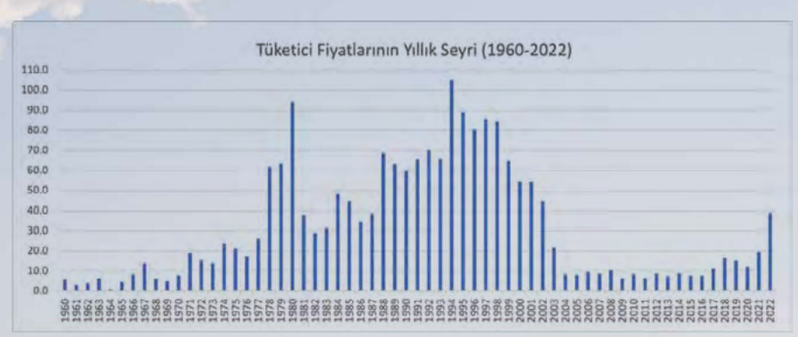

Grafik 2. 1960'tan günümüze yıllık tüketici enflasyonu (Veri Kaynağı: TÜİK)

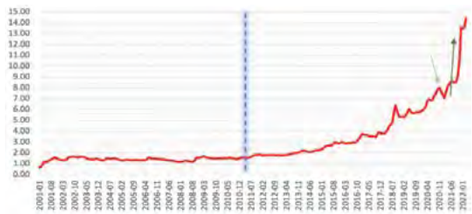

Grafik 3. USD / TL kurunun seyri (Veri Kaynağı: TCMB-EVDS)

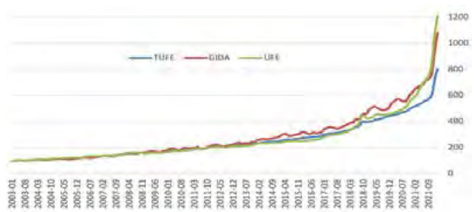

Grafik 4. Enflasyonun Seyri (Veri Kaynağı: TCMB-EVDS)

Döviz kurundaki yükselişlerin enflasyona neden olması Türkiye ekonomisinin pek çok yapısal sorununun sonucu aslında.

Döviz Kuru – Enflasyon İlişkisi

Fiyatlar genel düzeyinin bir kere artmasından ziyade sürekli artması enflasyonu yaratıyor dedik. Yoksa bir kerelik bir artışın kabul edilebilir iktisadi nedenleri olabilir. Oysa fiyatların sürekli artması ekonomide bir sorun olduğuna işaret etmektedir. Bu sorun ne olabilir? Neden fiyatlar sürekli artmaktadır? Bunun cevabını net bir şekilde verebilmek için pek çok farklı nedenden bahsedebiliriz. Bu nedenler de dönemsel, iktisat politikası veya ekonominin yapısal özeliklerden kaynaklanıyor olabilir. Bizim için en önemli olandan başlayalım: Döviz kuru ve enflasyon ilişkisi. Döviz kurundaki yükselişlerin enflasyona neden olması, Türkiye ekonomisinin pek çok yapısal sorununun sonucu aslında. Demek ki burada çözüm bekleyen bazı problemler var. Bunları çözmedikçe ne zaman kur artışı yaşarsak arkasından enflasyon gelecek. Peki neden döviz kuru-enflasyon ilişkisi bu kadar güçlü? Bunun en önemli nedenlerinden birincisi, ara malı ve enerjide dışa olan bağımlılığımız. Üretmek için ithal etmek zorundayız. Bu durumda, döviz kurundaki artışlar girdi maliyetlerinin de artmasına neden oluyor. Artan maliyetlerin üretici fiyatlarına yansımasıyla ilk etkiyi ÜFE endeksinde görüyoruz. İkinci etki ise üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarına yansımasıyla ortaya çıkıyor. Buradaki etkiler dolaylı etkiler olarak adlandırılır. Bir de kur artışının hızlıca tüketici fiyatlarına yansıması ile ortaya çıkan doğrudan etkiler söz konusu. TÜFE sepeti içerisindeki ithal tüketim malları da var sonuçta. Grafik 5, ithalatımızın bileşenlerini gösteriyor. Görüldüğü gibi ithalatımızın çok büyük bir kısmı üretim yapmak için kullandığımız ara mallarından oluşuyor. Ara mallarının sektörel dağılımı ise farklılaşıyor. İmalat sanayi için sektör girdilerinde ithal ürünlerin oranı yaklaşık %20 iken, sektörün nihai kullanımında ithal ürünlerin oranı %33'ler civarında.

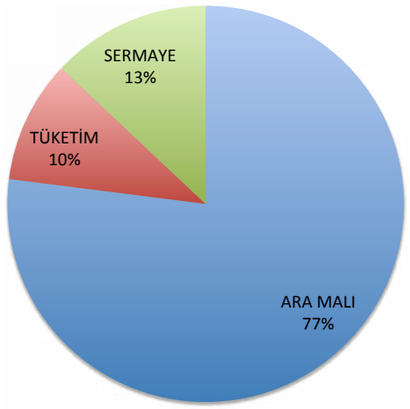

Grafik 5. İthalatın bileşenleri (2021 yılı ortalaması)

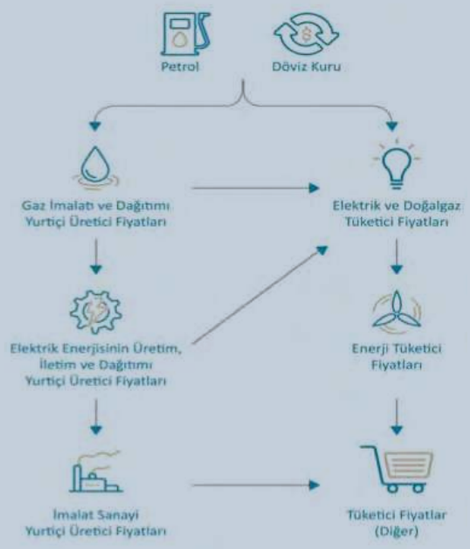

Şekil 1. Enerji fiyatlarının tüketici fiyatlarına geçişkenliği (Kaynak: Ertuğ ve Özmen, tcmbblog.org)

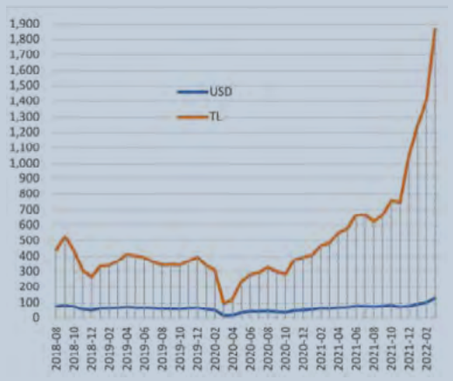

Grafik 6. Brent Ham Petrol fiyatlarının karşılaştırılması

Enerji maliyetlerindeki artışların üretim maliyetleri üzerindeki dolaylı etkisinin yanı sıra evimizdeki doğalgaz, elektrik ve arabımızın deposu üzerinden doğrudan bir fiyat artışı olarak da deneyimliyoruz. Şekil 1'de görülebileceği gibi, yurt içi enerji fiyatları hem uluslararası fiyatlardan (dolar bazında) hem de döviz kurundaki değişimlerden etkileniyor. Enerji fiyatlarının hem hanehalkının harcamaları hem de imalat sanayinin üretim maliyetleri üzerinde önemli bir payı var. Bu nedenle enerji fiyatlarının etkileri iki farklı kanaldan birleşik bir etki yaratıyor. Bu fiyatların bir kısmının kamu tarafından doğrudan belirlendiğini ya da vergiler yoluyla yönlendirildiğini de belirtelim. Ayrıca enerji fiyatları kamu tarafından sübvanse de ediliyor. Grafik 6'da ise TL'deki değer kaybına bağlı olarak yurt içi fiyatların uluslararası fiyatlardan nasıl farklılaştığını görebiliriz. Uluslararası piyasalarda son bir yılda dolar bazında iki kata yakın artan brent tipi petrolün varil fiyatı, aynı zamanda kurdaki yükselişin de ilave etkisiyle yurt içi fiyatlarla 3.5 katı kadarlık bir artış yaşadı.

Gıda enflasyonu ile ilgili olarak ekonomimizin bir başka yapısal sorunundan bahsedelim: Giderek azalan ve yurt içi tüketimi karşılayamayan tarımsal üretim. Gıda fiyatlarındaki yüksek artışın döviz kuruna bağlı olması da yurt içi üretim yetersizliği nedeniyle fiyatların yüksek olması da tarımsal üretimin azalması ile ilgili. Bu durumu tek bir örnek vererek açıklamak bile sorunu tanımlamak açısından yeterli. Grafik 7'de görüleceği üzere buğday ithalatımız 2012 yılından bu yana sürekli artıyor. Son 10 yılda neredeyse 6 katı kadar bir artış söz konusu.

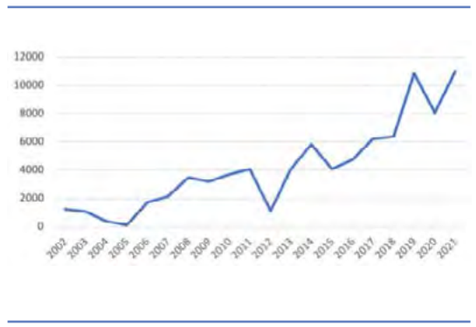

Grafik 7. Buğday İthalatı (Milyon Ton) – Veri Kaynağı: TÜİK

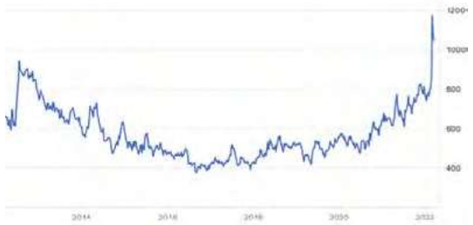

Grafik 8. Buğday fiyatları (kile başına dolar cinsinden) – Veri Kaynağı: tradingeconomics.com

Buğdayın uluslararası piyasa fiyatı ise bu son 10 yılda arza bağlı olarak dalgalanma gösterse de son yıllarda iklim koşullarındaki olumsuz etkiler nedeniyle artış trendine sahip. Son iki yılda fiyatlar iki katına çıkmış durumda.

Buğday en temel gıda ürünü olduğu için gıda enflasyonu ile ilgili olarak bize net bir fikir veriyor: Sürekli artan buğday ithalatı, dolar bazında artan uluslararası fiyatlar ve yükselen kur. Bu nedenle de daha yüksek bir yurt içi (TL) maliyete maruz kalıyoruz. Tüm bu etkilerin sonucu ise sürekli fiyat artışları yani enflasyon. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından yayınlanan gıda fiyatları endeksine (Grafik 9) göre bu artış trendi ne yazık ki tüm gıda fiyatları için geçerli bir durum ve gelecek için de benzer etkinin devamı söz konusu. Buna neden olan ise küresel ısınmaya bağlı çevresel felaketlerin tarımsal üretimi giderek daha fazla olumsuz etkilemesi.

Diğer taraftan tarımdaki girdi maliyetlerinin yükselmesi de yine bize kur artışını işaret ediyor. Sanayi üretimindeki olduğu gibi tarımsal üretimde de dışa bağımlı bir üretim yapısı var.

Grafik 9. Gıda Fiyatları Endeksi

Grafik 10, tarımsal girdilerde 2021 yılındaki artışın %57.26 olduğunu gösteriyor. Üretimin verimli olması için gerekli olan gübre ve toprak geliştiriciler için bu artış %153 olarak gerçekleşmiş. Enerji ve yağların yıllık artışı ise %100. Bu durum üretim maliyetlerine bağlı olarak gıda fiyatlarında artışa neden oluyor. Gelir kaybına uğrayan üreticilerin sonraki dönemlerde tarımsal üretimden çekilmeleri ise azalan yurt içi üretime (artan ithalata) ve gıda enflasyonuna yol açıyor.

Burada özetle yapısal sorunlarımıza dikkat çekmek istedim. Çünkü sorunları net bir şekilde tanımlamadan doğru çözümler bulmamız pek olası değil. Bununla birlikte, sorunların çözümünün zaman alacağı da bir gerçek.

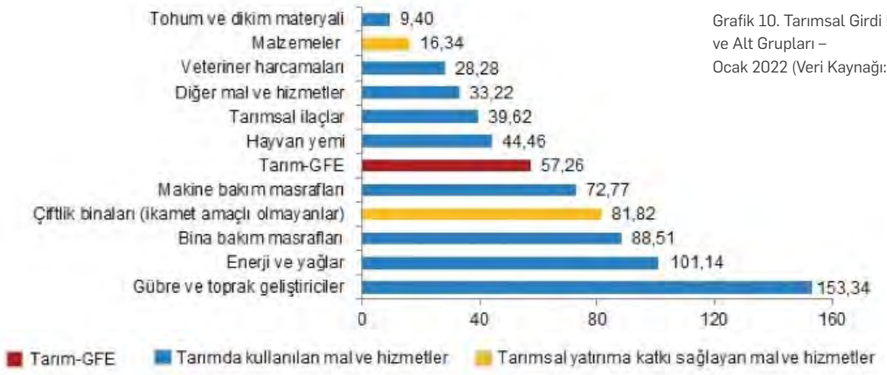

Grafik 10. Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi ve Alt Grupları – Ocak 2022 (Veri Kaynağı: TÜİK)

Çözüm Ne?

Çözüm Şekil 2'de anlatmaya çalıştığım kısır döngüden ekonomiyi çıkaracak politikaları uygulamaktan geçiyor. Bu döngüde görüldüğü üzere her bir iktisadi sorun bir diğerinin nedeni. Fakat, sorunlardan birini çözdüğümüzde diğerini de çözmüş olmuyoruz. İşte tam da bu nedenle iktisat biliminin yol göstericiliğinde ekonomimizin mevcut koşullarını iyi analiz etmeliyiz. Her şeyde olduğu gibi yapıyı bozmak kolay, fakat tekrar iyileştirmek zaman alıyor. Bu nedenle iktisat politikasını istikrarı sağlayacak bir şekilde yürütmeli, orta ve uzun vadede ekonominin yapısını iyileştirecek yapısal reformlara odaklanmalıyız. Şunun tekrar altını çizelim: Bu döngüyü kırmadan düşük ve kalıcı bir enflasyona ulaşmak mümkün değil.

Şekil 2. Ekonominin kısır döngüsü

Bu yazıda özellikle enflasyon-döviz kuru ilişkisini açık bir şekilde ortaya koymaya çalıştım. Elbette döviz kuru enflasyonun tek belirleyicisi değil fakat enflasyon üzerinde önemli bir etkiye sahip. Bu ilişkinin neden bu kadar güçlü olduğunu döviz kuru ve ekonominin yapısal sorunları çerçevesinde kısaca açıkladım. O halde sorunun çözümünü iki açıdan ele almalıyız. Birincisi iktisat politikasının ne yaptığı/ne yapacağıyla ilgili. Şimdiye kadar yapılanlar nelerin yapılmaması gerektiğini de gösteriyor bir bakıma.

Fiyat istikrarını sağlamak Merkez Bankası'na kanunen verilmiş bir görev. Bu nedenle enflasyonla mücadelenin baş aktörünün TCMB olması gerekli. Araştırmalar bağımsız merkez bankası ve fiyat istikrarı arasında güçlü bir ilişkinin varlığına dikkat çekiyor.

Enflasyonu düşürmek için öncelikle döviz kurunda istikrarı sağlamamız gerektiği açık. Döviz kuru ekonominin mevcut üretim yapısı nedeniyle doğrudan ya da dolaylı olarak enflasyon yaratıyor, bunu biliyoruz. Kur artışlarının döviz borcu nedeniyle kamu ve özel kesimin bütçesi üzerinde olumsuz etkileri de var. Kur artışları her iki kesim için stok değerlerin (dövize dayalı borçlar) artmasına, akım değerlerin (gelir-gider) bozulmasına neden oluyor. Bu tür durumlarda kamu vergi artırma yoluna giderken, özel kesim ilave fiyat artışı yapabilir. Bu da enflasyona katkı demek. Bunu yapmadıkları durumlarda ise tekrar borçlanmak zorunda kalarak finansal açıdan zarar görürler.

Döviz kuru – enflasyon ilişkisinde bize özgü bir durum var: Endeksleme davranışı. İktisadi birimler fiyatlama kararlarını verirken ithal girdileri düşük olsa bile kur artışına bağlı olarak fiyatlarında artışa gidebiliyorlar. Bunun arkasında yatan neden enflasyondan korunma güdüsü. Bu davranışı kıran temel unsur ise enflasyon hedeflerine bağlı bir Merkez Bankası. Bu davranış aslında ekonomide artan dolarizasyonu da gösteriyor. Fiyatlama ve tasarruf kararlarımızda döviz kurunun önemli bir ağırlığı var.

Merkez Bankasının belirlediği politika faizinin düzeyi ve para politikasının etkin bir şekilde yürütülmesi yukarıdaki açıklamaya çalıştığımız nedenlerden dolayı önem kazanıyor. Politika faizi etkili bir şekilde kullanıldığında piyasa faizleri için de yol gösterici olur. Beklenen/gerçekleşen enflasyonun üzerinde belirlenen politika faizi reel olarak pozitif bir değere işaret ederek sermaye akımları için bir cazibe yaratır. Tabi bu bizimle aynı sınıfta yer alan ülkelerin faizleri ile oransal bir ilişkiye de sahip. Yani onlar faiz artırınca bizim de artırmamız gerekli. Hatta tüm gelişmekte olan ülkeler bu nedenle rezerv paranın (Amerikan Dolarının) faizine göre de pozisyon almak zorunda. Burada şunu ifade edelim: Sermaye akımlarına olan ihtiyacımız toplam tasarruf açığımızın (cari açığımızın) yüksek olmasından kaynaklı.

Peki döviz ihtiyacını nasıl azaltabiliriz? Bunun için yüksek katma değerli üretime yönelmeliyiz. Ürettiklerimizi de dış pazarlara satmalıyız. Üretimin ithal girdiye olan bağımlılığını azaltarak bu malların teminini yurt içinden sağlamalıyız. Böyle bir üretim yapısı beraberinde büyüme sorununu potansiyel üretim düzeyimizi artırarak çözmemizi de sağlayacak. Kalıcı ve gelir artıran bir büyüme modeli, yıllardır içinde bulunduğumuz orta gelir tuzağından çıkışın ve refah artışının da çözümü bir bakıma.

Gelir düzeyimizin artması ve cari işlemler açığının azalması (ya da fazla vermesi) yurt içi toplam tasarruf düzeyimizin yükselmesine olumlu etki edecek. Düzgün bir iktisat politikasının katkısıyla döviz kurunda istikrarı sağlamak mümkün. Böylece kur artışı kaynaklı enflasyonist etki de yok olacak.

Enerjide ülkemizin yenilenebilir enerji kapasitesini kulllanarak elektrik üretiminde bağımlılığı azaltacak bir dönüşüm mümkün. Gelecek yıllarda ekonominin her alanında yaşanacak yeşil dönüşüme de hazırlanmak zorundayız. Bunu bir fırsat olarak kullanabilir ve enerji sektöründe güçlü bir dönüşüm sağlayabiliriz. Böyle bir dönüşüm beraberinde enerji maliyetlerinin düşmesine ve fiyatlarda istikrarın sağlanmasına katkı sağlayacaktır.

Dünya nüfusunun hızla artması, tarım alanlarının giderek azalması ve küresel ısınmanın tarımsal üretimi olumsuz etkilemesi "gıda güvenliği" konusunu giderek önemli hale getiriyor. Gıda üretiminin kalitesi, uygun sağlık standartlarında üretim yapılması ve ürün arzının sürekliliğinin yanı sıra, yurt içi gıda fiyatlarının istikrarlı seyri gıda güvenliği kapsamında ele alınıyor. Günümüzde ülkelerin tarımsal ürünler anlamında yurt içi talebi karşılayacak bir arz sürekliliği sağlayabilmeleri ve tarımsal ürün piyasalarında düzenli bir üretim yapısı oluşturmaları giderek önemli hale geliyor. Bu kapsamda ülkemizde tarımsal üretimi, sanayi ile birlikte planlamamız gerekli. Tarımsal ekipman ve girdilerde dışa daha az bağımlı, teknoloji ve bilime dayalı yüksek verimli tarımsal üretim, işlenmiş gıdaya dönük sanayi sektörü bileşimi beraberinde yüksek tarımsal üretim, yurt içi üretime dayalı arz, rekabetçi tarım ve tarım kesiminde refah artışını da sağlayacaktır. Bu sayede işlenmiş ve işlenmemiş gıda fiyatlarında düşük ve istikrarlı bir ortam oluşacaktır.

Enflasyon düştüğünde piyasa faizlerinin de düştüğünü göreceğiz (ki bunu daha önce görmüştük). Bu sayede yatırımların finansman maliyetleri (faiz) düşecek. Burada önemli olan verimli olan yatırımları yönlendirecek bir politika. Bu sayede üretimde rekabetçiliği artırarak sürdürülebilir büyümeyi sağlayabiliriz.

Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarından kaynaklı hassasiyetleri ortadayken iktisat politikasına gereken önemi vermemiz gerektiği açık. Yanlış politika kararlarına ekonominin verdiği tepki sert oluyor ve semptom olarak enflasyon ortaya çıkıyor. Özetlemek gerekirse, ekonomimizin üretim yapısını güçlendirecek reformları planlı bir şekilde gerçekleştirir ve etkili bir iktisat politikası yürütürsek enflasyon sorun olmaktan çıkacaktır.

KAYNAKLAR

• Ertuğ, D. ve Özmen, M.U. (2020). Elektrik ve Doğalgaz Fiyat Artışlarının Tüketici Fiyatlarına Dolaylı Etkileri. Merkezin Güncesi. www.tcmbblog.org

"TÜCCAR:
Milletin emeği ve üretimi kıymetlendirilmek için, eline ve zekâsına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."
ATATÜRK

ESKİŞEHİR
TİCARET GAZETESİ
SİCİLLİ TİCARET

Yıl : 1
Sayı : 1

ESKİŞEHİR TİCARET ve SANAYİ ODASI TARAFINDAN
Her ayın 5 - 15 - 25 inde çıkarılır

Fiyatı : 10 Kuruş
5 - Ağustos - 1952

Çıkarken

BU güne kadar şehrimiz, ticari ve ekonomik meselelerini ele alacak bir neşir vasıtasına sahip olamadığından hepimiz candan üzülüyorduk. Bu mühim boşluğu gidermenin ilk önce kendine yakışır vazifelerden biri olduğunu kabul eden odamız bugün ilk nüshasını takdim ettiği (Eskişehir Ticaret Gazetesi - Sicilli Ticareti) i şimdilik 10 günde bir çıkarmağa karar vermiş bulunuyor.

Gazetemiz taşıdığı isminin ehemmiyetini müdrik olarak ilimizle ilimiz haricinde kurmağa çalıştığı teşkilâtile piyasa haberlerini çıkış tarihine en yakın ve sıhhatli olarak vermeğe azami derecede itina gösterecektir.

Bununla beraber şehrimiz ticaret ve ekonomisini alâkadar eden kanunları, Bakanlar Kurulu kararlarını, Bakanlıklar tebliğlerini ve odamız mensuplarının alâka görebileceği mühim artırma ve eksiltme haberlerini vakitlice ulaştırmayı da ehemmiyetle mesaisine dahil etmiş bulunuyor.

Ayrıca temine çalıştığı dış piyasa haberlerini de vermeğe gayret edecektir.

Memleketimizin ticarî ve ekonomik hayatile alâkalı iktisatçılarımızın ve maliyecilerimizin kıymetli bilgilerini ve okurlarımızın mesleğimize uygun yazılarını memnuniyetle dercetmeyi vazife olarak beklemekteyiz.

Mümkün olduğu kadar bu vazifelerimizi istenildiği şekilde ifaya çalışırken mazhar olacağımıza emin olduğumuz mensuplarımızın yardımile çıkış müddetlerini kısaltabilirsek bize ne mutlu.

Okurlarımızdan her işin başlangıcında bir müşkülâtlık olabileceği sözünden bizi de şimdilik hariç tutmamalarını rica eder; şehrimiz piyasasına hayırlı işler temenni ederiz.

Mazhar DOĞAN
Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Sanayi Kanunu hazırlanıyor

Ankara (Ticaret) — Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı, memleket sanayiinin umumi seyrini takip etmek ve her türlü çalışmalarile alakadar olmak üzere bir sanayi kanunu tasarısı hazırlamıştır.

Bu tasarıya göre ham veya yarı mamul bir maddenin vasfını, terkip veya şeklini makina; cihaz, alet ve diğer vasıtalar yardımı ile veya sadece el emeği ile devamlı ve seri halinde imal ve istihsal yapan yerler sanayi işletmesi sayılacak ve burlarda yapılacak iş sanayi işi addedilecektir. Maliyet bedelinin % 60 ı yerli ham madde ve malzeme ile işlenmiş olan sanayi mamulleri yerli malı sayılacaktır.

Tasarıya göre, memleketimizde ilk defa olarak bir sanayi kütüğü tesis olunacaktır. Kütüklerin tesisi, iş cetvellerinin tanzimi ve ihtiva edecekleri malumat hazırlanacak bir nizamnamede belirtilecektir. Bu kanuna aykırı hareket edenler yaptıkları işten menedileceklerdir.

Sanayii teşvik bakımından da devletin elinde bulunan sahipsiz arazi Bakanlar Kurulu kararıyle ve 25 yıl müddetle parasız olarak sanayi işletmelerine tahsis olunabileceklerdir.

Tasarının kanuniyet kesbetmesi için önümüzdeki kış devresi çalışmalarında Büyük Millet Meclisinine sevkedileceği söylenmektedir.

Karabük demir ve çelik istihsalinde sür'atli artışlar kaydedilmektedir

D. H. A. — Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarının muhtelif işletmelerindeki istihsal seneden seneye dikkate şayan artışlar kaydetmektedir. Sülfat asit istihsali 6000 tondan 1951 senesinde 15.476 tona çıktığı ve istihsalin bu yıl sonunda 20.000 tona varacağı bildirilmektedir.

Boru istihsali de 949 senesinde 5500 ton iken 950 senesinde 8.000 tona çıkmıştır. 951 yılında ise istihsal 9850 tonu bulmuştur. Diğer taraftan Karabük fabrikalarına bağlı olarak inşa edilmekte olan santrifüj boru fabrikası 1953 yılında işletmeye açılacaktır.

Senelik ipek sarfiyatımız ve kumaş imalâtımız

Ankara (D.H.A.) — Verilen malûmata göre memleketimizin senelik ipek istihlâkı 2500 ton olarak tespit edilmiştir. Bu miktarın 1200 tonu sun'i, 1300 tonu da tabii ipektir. 1200 ton sun'i ipeğin 300 tonunu Gemlik sun'i ipek fabrikası temin etmekte ve 900 tonu da dışarıdan ithal edilmektedir. Diğer taraftan memleketimizdeki ipekli fabrikalarının senelik kumaş imalâtının 2 milyon 700 bin metreyi bulacağı bildirilmektedir.

Yeni mahsul peynirler buzhaneler de stok ediliyor

D. H. A. — Trakya ve diğer istihsal bölgelerinden gelen yeni mahsul peynirler İstanbul'un muhtelif buzhanelerinde stok edilmektedir.

31/7/952 günü İstanbul da taze peynirin 18 kilolık tenekeleri 28-32, yarım yağlı taze peynirlerin tenekesi de 25-27 lira arasında muamele görmüştür.

Eskişehir Ticaret Gazetesi'nin ilk sayısı (1952)

GELECEK NESİLLERE TEMİZ VE SAĞLIKLI BİR ÇEVRE BIRAKABİLMENİN YOLU YENİLENEBİLİR ENERJİDEN GEÇİYOR

Hakan ÜLKEN
Aydın Ticaret Odası Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

Paris İklim Anlaşması'nın onaylanması, 2053'e kadar iklim nötr hedefine ulaşmak ve Avrupa Yeşil Mutabakat Eylem Planı kabulü olmak üzere aşama aşama ilerleyecek olan ekonomide yeşil dönüşüm dönemindeyiz diyebiliriz.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Aydın Ticaret Odası Başkanı Hakan ÜLKEN, tüm dünya için önem arz eden, geleceğimizi de yakından ilgilendiren enerji kavramı ve Aydın Ticaret Odası'nın yenilenebilir enerji konusundaki çalışmaları hakkında değerlendirmelerde bulundu;

Yakın zamanda Paris İklim Anlaşması'nın onaylanması, 2053'e kadar iklim nötr hedefine ulaşmak ve Avrupa Yeşil Mutabakat Eylem Planı kabulü olmak üzere aşama aşama ilerleyecek olan ekonomide yeşil dönüşüm dönemindeyiz diyebiliriz. İklim bilimciler gerek akademik çalışmalarında gerekse katıldıkları platformlarda yeşil dönüşüm ihtiyacının ne denli acil ve elzem olduğunu her fırsatta vurguluyor. AB Yeşil Mutabakatı ile şirketlerin ve müşterilerin daha sürdürülebilir kurumsal politikalara dair beklentileri her geçen gün artmakta ve bu itibarla özel sektörün daha yeşil bir ekonomiye yolculuğunda biz Odalara özellikle üyelerimizin konu hakkındaki farkındalıklarını artırmak ve onları doğal kaynakların yerinde kullanılarak gelecek kuşaklara aktarılması ve devamlılığının sağlanması anlamına gelen çevresel sürdürülebilirlik ve ticari faaliyetlerine etki edecek yeni uygulamalara dair bilgilendirme konusunda büyük görev düşmekte.

> *AB Yeşil Mutabakatı ile şirketlerin ve müşterilerin daha sürdürülebilir kurumsal politikalara dair beklentileri her geçen gün artmakta ve bu itibarla özel sektörün daha yeşil bir ekonomiye yolculuğunda biz Odalara özellikle üyelerimizin konu hakkındaki farkındalıklarını artırmak ve onları doğal kaynakların yerinde kullanılarak gelecek kuşaklara aktarılması ve devamlılığının sağlanması anlamına gelen çevresel sürdürülebilirlik ve ticari faaliyetlerine etki edecek yeni uygulamalara dair bilgilendirme konusunda büyük görev düşmekte.*

Çevresel sürdürülebilirlik ile atık yönetimi ve sıfır atık, çevre dostu temizlik malzemelerinin kullanımı, sürdürülebilir ürün kavramı, geri dönüşüm ve yenilenebilir enerji kullanımının önemi karşımıza çıkarmaktadır. Özellikle gündemde olan Yeşil Mutabakat konusu ithalat ve ihracatta sınırda karbon düzenleme mekanizması gibi unsurları ile işletmelerimizin faaliyetlerini yakından ilgilendiriyor. Orta ölçekli işletmelerde sürdürülebilir finansmanın gündeme geleceği bir dönem bizi bekliyor ve hatta bankaların artık çevre ve enerji açısından sürdürülebilir KOBİlere kredi ve finansman sağlayacağı öngörülüyor.

Enerji, insanların temel ihtiyaçlarının karşılanması ve ekonomik faaliyetlerin gerçekleştirilmesinin yanında ülkelerin sosyal ve ekonomik gelişmişlik düzeyinin oluşmasında da önemli bir unsurdur. Enerjinin güvenilir, çevreyle uyumlu, yeterli miktarda ve uygun zamanda temin edilmesi sürdürülebilir bir kalkınma demektir. Günümüzde giderek artan nüfus artışı, teknolojik gelişmeler gibi etkenler enerjiye talebi artırmakta, enerji kaynaklarının düşük maliyetli, verimli kullanılması ve enerjide tasarruf sağlamak gibi konular devlet ve ekonomi politikalarına yön vermektedir. Türkiye için de yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma yaşamsal önem arz etmektedir. Ülkemiz yenilenebilir enerji kaynakları açısından zengin bir ülke olmasının yanı sıra coğrafi konumu nedeni ile bu kaynakları daha etkin kullanabilecek potansiyele de sahiptir. Ancak enerji tüketimi üretiminden çok daha hızlı büyüyen ülkemizde, kaynaklar verimli bir şekilde kullanılamadığı için enerji ihtiyacının yarısından çoğu ithal edilmektedir. Bu kapsamda son yıllarda, ülkemiz kaynaklarının verimli kullanılabilmesi için yasal düzenlemeler ve teşvikler yapılmaktadır.

Çevreye zarar vermeyen dünyadaki en bol enerji kaynağı olan güneşten yayılan enerji, elektrik ve ısı enerjisi olarak kullanılabilir ve temiz enerji geleceğimizin önemli bir parçasıdır. Ülkemizde son yıllarda yapılan güneş enerjisine dayalı elektrik üretim santralleri, kurulu güç anlamında sanayi alt yapısı ve nitelikli iş gücü oluşmasında gösterilen başarıya çok önemli bir katkı sağlamıştır. Enerjide yüksek maliyet ve buna dayalı arz sıkıntısının yaşandığı bu dönemde güneş yatırımlarına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulduğu,

diğer taraftan yeşil dönüşümün gündemde olduğu ve tüm ülkelerin buna çok önem verdiği bu günlerde ülkemizde yenilenebilir enerji kaynağı olan güneş enerjisinin etkin bir şekilde kullanılması daha zorunlu hale gelmiştir. Bunun için yatırımcıya güven ortamının yaratılması ve kalıcılığının tesis edilmesi için hızlı bir şekilde efektif uygulamaların devreye alınması gerekmektedir.

ÜLKEN: "ODAMIZ, YENİLENEBİLİR ENERJİ KONUSUNDA ÖRNEK TEŞKİL EDİYOR"

Aydın Ticaret Odası ilde yenilenebilir enerji kullanımında örnek teşkil ederek Oda Hizmet Binasında güneş enerjisi santrali kurulumu gerçekleştirmiş olup 2020 yılı Nisan ayında resmi olarak üretime başlamıştır. Yenilenebilir enerji kullanımı ve avantajları hakkında bilgilendirici yazı ve içerikler oluşturan AYTO, yenilenebilir enerjinin önemi, güneş enerjisi sistemlerinin kullanımının çevreye katkıları ve güneş enerjisi ile enerji giderlerini azaltma hakkındaki içerikler ile başta AYTO üyeleri olmak üzere geniş kitlelere ulaşmayı hedeflemektedir.

Odamız üyelerinin faaliyet gösterdikleri sektörlerdeki sorunlarını düzenli olarak analiz eden ve buna yönelik değerlendirme yazıları yayınlayan AYTO, güneş enerjisi yatırımlarının artırılması için destek ve düzenlemelerin yapılması gerektiğine değinerek yerel ve ulusal basında yer alan yazılar yayımladı ve tüm işletmelerin enerji maliyetlerini finanse etmekte aşırı zorlandığı bu dönemde finans destekleri ve yasal düzenlemeler her zamankinden daha fazla önem arz ettiği için vakit kaybetmeden hayata geçirilmesi gerektiğini vurguladı.

AYTO, bünyesinde bulunan AYTO AKADEMİ eğitimlerinde enerji verimliliği ve sıfır atık uygulamaları hakkında bilgilendirici eğitimlere yer vermeye devam etmekte ve yeşil dönüşümün gündemde olduğu bu dönemde Üyelerinin sürdürülebilir bir çevre için sürdürülebilir bir işletme oluşturmalarının önemi hakkında bilgilenmelerine katkı sağlamaktadır.

BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

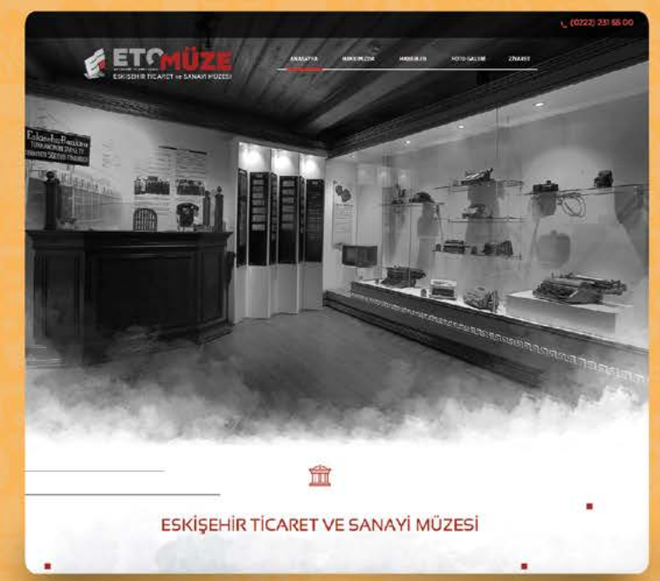

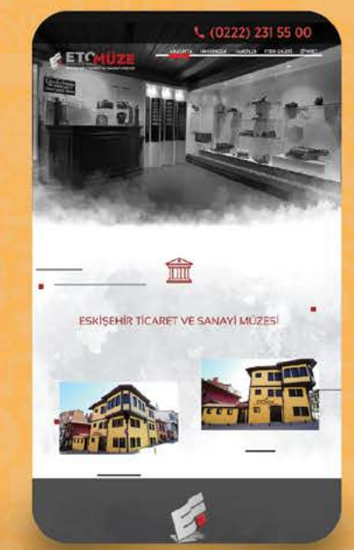

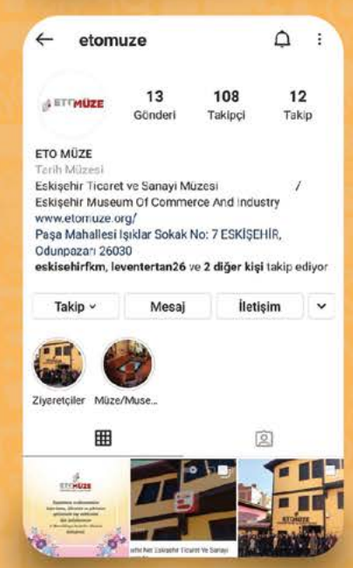

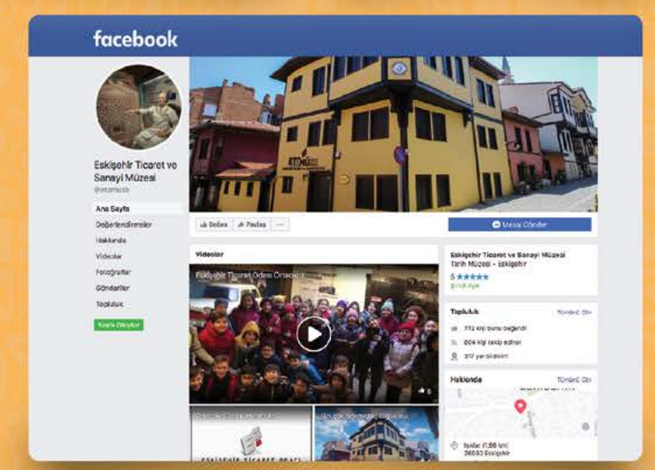

ETOMÜZE
ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
ESKİŞEHİR TİCARET ve SANAYİ MÜZESİ

www.etomuze.org
etomuze
etomuze

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

İletişim Bilimci
27. Dönem Eskişehir CHP Milletvekili

> Ülkemizde kadınlar, genelde enformel sektörlerde kayıt dışı, evde ya da kırsalda emeğinin karşılığını almadan çalışıyor; istihdamda yeterince yer alamıyor.

Kadın ve mücadele hem de ömürlük bir mücadele! Kız çocuklarını pembe, erkek çocuklarını mavi giydirerek doğumla ve "kızlar böyle yapmaz, erkekler öyle yapar" kalıplarıyla aile içinde şekillenmeye başlayıp, sokakta, okulda, iş yaşamında, geleneksel öğrenilmiş rollerle pekişen toplumsal cinsiyet, kadınların yaşam boyu mücadele etmesini gerektiren toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin; dolayısıyla, kadın mücadelesinin de temelini oluşturmaktadır. Kendi serüvenime dönüp baktığımda da toplumsal cinsiyet kalıplarına başkaldırının ve kadınlar adına verilmiş bir mücadelenin izleri ile bu günlere gelişin öyküsünü barındırıyor.

> Dünya Bankası yarışmasında yazdığım "Atıl İş Gücünü Oluşturan Kadın ve Genç Kızların Eğitilerek Sosyo-ekonomik Yaşama Kazandırılması" projesiyle Emek Sosyal Hizmetler Tesisi ile kadınların, meslek edindirme kursları ile eğitilerek istihdam edilmelerini sağladık.

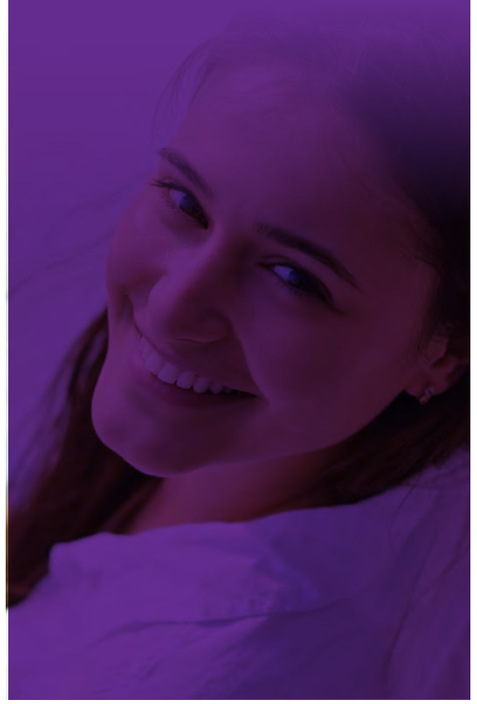

Siyasetçiliği İ. İnönü dönemine uzanan, Eskişehir'de CHP İl başkanlığı yapmış, avukat bir baba ve Cumhuriyet'in yetiştirdiği öğretmen bir annenin çocuğu olarak, 3 ağabeyi ile toplumsal cinsiyet kalıpları dışında yetişmemin kadın–erkek eşitliği anlayışımı ve mücadelemi şekillendirdiğini söylemeliyim. Sağ-sol ayrışmalarının yoğun olduğu lise yıllarının siyasi ve okuduğum sayısız kitabın kültürel birikiminin, kadınların kendilerini donanımlı yetiştirmelerinin önemi gereği, ilerleyen yıllarda çok yararını görmüştüm. Lise son sınıfta kazandığım AFS Uluslararası Değişim Programları bursuyla bir yıl süreyle Amerika Birleşik Devletleri'ne gideceğimde, babaannemin endişelerini, annem, 1957 yılında AFS ile ABD'ye giden piyano profesörü teyze kızımın başarısını örnek göstermesi ile gidermişti. Başarılı kadın rol modellerin ve bir annenin bakış açısının önemini, yaşayarak deneyimlemiştim. Amerikalı bir ailenin yanında, okula devam edip, yabancı bir kültürde, ailemden uzakta kendi kararlarımı vererek ayakta durabilmek ve ülkemin bir kültür elçisi olarak, 18 yaşımda verdiğim mücadele, yaşamım boyunca yılmama kararlılığını sağlamıştı.

Mücadelem, üniversite yıllarında da sürdü. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi 1. sınıfı bitirdiğim yaz evlendim. Mezun olup üniversitede çalışmaya başladığımda oğlum, bir yaşındaydı. Yüksek lisans yaparken kızım dünyaya gelmişti. Üniversitede çalışıp, iki çocukla Marmara Üniversitesi'nde doktoramı tamamladım. Çocuklar, çalışma yaşamı, akademik kariyer, koşullar oldukça zorlayıcıydı. Ancak, hiç yılmadım, biliyordum ki; kadınlar, kamusal alanda var olabilmek için, erkeklere göre, daha donanımlı ve eğitimli olmak zorundalar. İlk seçim deneyimim, siyasi olmasa da oğlumun okulunda okul aile birliği seçimiydi. Çok adaylı bir seçimle başlayan okul aile birliği başkanlığım ve 3 farklı okulda süren deneyimimin, erkeklerin daha kolay ulaşabileceği kadınların edinmekte zorlandığı network sağlaması açısından önemini, ilerleyen yıllarda gördüm.

Kadınların, toplumsal alanda daha kolay yer bulduğu derneklere 24 yaşında girerek çeşitli derneklerde çalıştım. Kadın Platformu olarak,

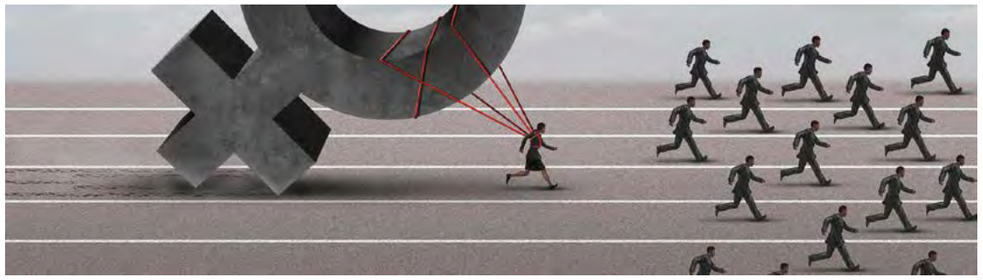

ana sınıfları tefrişatı, Türkiye'deki ikinci Kadın Sığınma Evi, Zihinsel Engelli Kadınlar Merkezi, projelerini gerçekleştirdik. Dünya Bankası yarışmasında yazdığım "Atıl İş Gücünü Oluşturan Kadın ve Genç Kızların Eğitilerek Sosyo-ekonomik Yaşama Kazandırılması" projesiyle Emek Sosyal Hizmetler Tesisi ile kadınların, meslek edindirme kursları ile eğitilerek istihdam edilmelerini sağladık. Ülkemizde kadınlar, genelde enformel sektörlerde kayıt dışı, evde ya da kırsalda emeğinin karşılığını almadan çalışıyor; istihdamda yeterince yer alamıyor. Ekonomik bağımsızlığının olmaması da kadını, erkeğe bağımlı kılıyor. Kadınların, işgücüne daha çok katılımı için, eğitime ulaşma olanaklarının ve mesleki eğitimlerin arttırılması gerekiyor.

Ülkemizde kadının siyasette yer alabilmesi de erkeklere kıyasla daha donanımlı, eğitimli, siyasetin içinde olan bir aileden gelme, ekonomik güç gibi, toplumsal yaşamda ön plana çıkan özellikler gerektirmektedir. Siyaset, erkek alanı görüldüğü ve karar vericiler erkek olduğu için, kadınlar siyasette yer almayı talep etmiyor; genelde teklifle siyasete giriyor. Ben de siyasete hep ilgi duymama karşın, ilk adım atışım 1999'da Yılmaz Büyükerşen ve Ahmet Ataç'ın belediye başkanlıklarıyla, teklifle gerçekleşti. Yıllarca gönüllü sürdürdüğüm çalışmalarımı karar mekanizmalarında gerçekleştirme olanağı bulacağım için, kabul edip 14 yıl Tepebaşı ve Büyükşehir Belediye Meclis üyesi olarak yer aldım. Siyasete teklifle girmiştim; ama, kendi talebimle kongrede kazanarak Demokratik Sol Partinin Merkez İlçe Başkanı oldum. 2009'da Odunpazarı'na belediye başkan adayının kim olabileceği düşünülürken "Ben varım" dedim ve aday oldum. Sol oyların bölünmesi ile seçimi az bir farkla kazanamasam da talep etmenin ne denli değerli olduğunu gördüğümden,

> Kadını, birey olarak görmeyip, anne-eş düzlemine sıkıştıran, ev işi, çocuk bakımını kadının işi gören eşitsiz iş bölümü ile iş yaşamı ve siyasette yer almasının önündeki engeller için araştırma önergeleri, soru önergeleri ve yasa teklifleri veriyoruz.

her zaman kadınların, muhtarlıklar, yerel yönetimler, milletvekilliklerine aday olarak, karar mekanizmalarının her alanında var olmayı talep etmesi gerektiğini söylüyorum.

Belediye başkanı olamasam da, mücadeleyi bırakmayarak 5 yıl boyunca Yılmaz Hocam ile Büyükşehir Belediyesinde Sosyal Hizmetler Daire Başkanı olarak, çok sevdiğim şehrime hizmet ettim. Yeni kurulan Daire Başkanlığımda, çok önemsediğim kadın dayanışmasıyla, görev bilinci ve sorumluluğuna inandığım kadınları çalışma arkadaşı olarak özellikle tercih ederek, kadınların emeklerini değerlendirebilecekleri ve sosyalleşmelerine olanak sağlayacak merkezleri hayata geçirdik. Kurduğum proje ofisinde, okul öncesi eğitim ile ilgili bir Avrupa Birliği hibesi kapsamında, okul öncesi eğitimin öneminin yanı sıra, kadınların iş yaşamına atılmada en büyük engelin çocuklarını bırakacakları kurumlardan yoksunluğuna çözüm olarak; özellikle de eşleri ceza evinde olan kadınların çalışabilmesi için, babaları ceza evinde çocuklara yönelik Es-Çocuk Evi projesini hayata geçirdik. Yine çok önemsediğim, kamu kaynaklarına kadınların eşit ulaşabilmesini ve güçlenmesini sağlayacak Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme çalışmalarını başlattık. Bu ilkenin, tüm şehir ve kamu kuruluşlarının bütçelerinde gözetilmesini sağlamamız gerektiğine inanıyorum. Yerel yönetimlerde 19 yıllık bilgi birikimi ve deneyimi ile çalışmalarımı ülke genelinde sürdürebilmek için, talep ederek milletvekili oldum. Meclis'te de Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna girerek fırsat eşitsizliklerinin, kadına yönelik şiddetin, kadın cinayetlerinin de temelinde yatanın toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğundan yola çıkarak eşitliğin sağlanması çalışmalarımı sürdürüyorum. Kadını, birey olarak görmeyip, anne-eş düzlemine sıkıştıran, ev işi, çocuk bakımını kadının işi gören eşitsiz iş bölümü ile iş yaşamı ve siyasette yer almasının önündeki engeller için araştırma önergeleri, soru önergeleri ve yasa teklifleri veriyoruz. Kadın dayanışması ve başarılı kadın rol modellerin ön plana çıkması için çalışıyoruz. Bireysel mücadele, kuşkusuz çok önemli. Ancak, kadınların önündeki tüm engellerin kaldırılması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanabilmesi için, egemen bakış

açısı ile mücadelede örgütlü olmanın ve kadın dayanışmasının önemini, özellikle vurgulamak isterim. Kadına yönelik şiddet ile kadın cinayetlerinin yaşanmadığı, kadının işgücüne ve siyasete katılımının önünde engellerin olmadığı, kadın yoksulluğundan söz edilmeyen ayrımsız, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlandığı, kadını, erkeği ile huzurlu ve refah içinde bir ülkede yaşamayı, hep birlikte başarabileceğimize yürekten inanarak: üreten ve mücadele eden tüm dostları selamlıyorum.

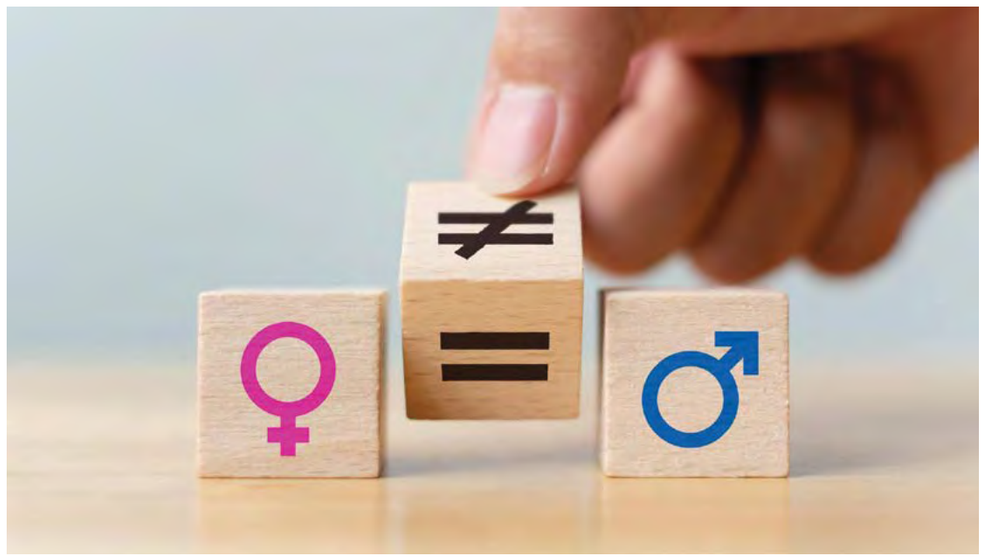

İklim Değişimleri Konusuna Eskişehir Merkezli Tarihsel Bir Bakış:

1919 YILINDA ESKİŞEHİR'DE SICAKLIK, YAĞMUR VE RUTUBET

Prof. Dr. Zafer KOYLU
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Bu çalışma günümüzde giderek önem kazanan küresel ısınmaya geçmişten Eskişehir merkezli bir bakış amacını taşımaktadır. Metin içerisindeki genel bilgiler, Eskişehir Fen Memuru Ferid Bey'in tuttuğu el yazısı (Osmanlıca) notlardan oluşan ve 16 Eylül 1920 yılında bir araya getirilen, "Eskişehir Livası'nın İklim, Tabakatü'l-arz, Nüfusu ve Ziraat Nokta-i Nazarından Tedkiki" isimli kaynaktan bu günkü dile aktarılarak oluşturulmuştur. Şu anda erişilmesi oldukça zor olan bu bilgilerin daha sonra dünyanın geçirdiği dönüşümler, iklim değişimleri, küresel ısınma vs. konularında çalışma yapacak olanlara da bir başlangıç noktası olabileceği düşüncesindeyiz. Bundan sonraki kısımları Fen Memuru Ferit Bey'in notlarından aktaralım:

Eskişehir'in iklim yapısı ile ilgili elimizde eski zamanlara ait veriler olmasa da, 1916 yılından beri tutulan hayli dakik kayıtlar vardır. Aşağıdaki tabloda verilen değerler 1917, 1918, 1919 yıllarının ay bazında ortalama sıcaklık değerleridir. Bahsi geçen bilgiler var olan bu kayıtlardan alıntılanmıştır.

Önemli bir ayrıntı ise bu dönemlerde Sivrihisar ve Mihalıççık'ta birer "Yağmur İstasyonu" olmasıdır.

ESKİŞEHİR	1917 Yılı Sıcaklık °C	1918 Yılı Sıcaklık °C	1919 Yılı Sıcaklık °C	1917-1918-1919 Yılları Ortalaması
Kanûn-i Sâni (Ocak)	-	3,3	3,63	3,46
Şubat	4,2	-	4,76	4,48
Mart	8,8	-	9,58	9,19
Nisan	13,06	9,1	13,27	11,81
Mayıs	14,50	14,2	10,28	12,99
Haziran	16,9	17,1	16,24	16,74
Temmuz	20,8	19,0	19,92	19,90
Ağustos	21,0	18,11	18,89	19,33
Eylül	15,3	17,9	18,40	17,2
Teşrin-i Evvel (Ekim)	12,04	13,8	15,43	13,75
Teşrin-i Sâni (Kasım)	8,9	6,7	10,16	8,58
Kânun-i Evvel (Aralık)	2,4	-	9,76	6,08
Vasati (Ortalama)	12,50	12,51	2,52	11,95

Tablonun incelenmesinden anlaşıldığı üzere, Eskişehir ve çevresine sıcaklığın ilkbahardan itibaren artmaya başladığı, Temmuz ve Ağustos'a kadar devam ettiği, ve bazen Eylül'de bile aynı sıcaklığı koruduğu görülmektedir. Sıcaklık sanki bir düzen içerisinde devam ediyor gibi görünse de gerçekte öyle değildir. Bir gün ortalama sıcaklık 12°C olduğu halde ertesi günü birden bire düşerek ederek beşten yukarı çıkmaz. Bununla beraber gece ile gündüzün sıcaklık dereceleri arasında büyük sıcaklık farklılıkları vardır. Kış sıcaklık dereceleri ile yaz sıcaklık dereceleri arasında da aynı benzerlikler mevcuttur.

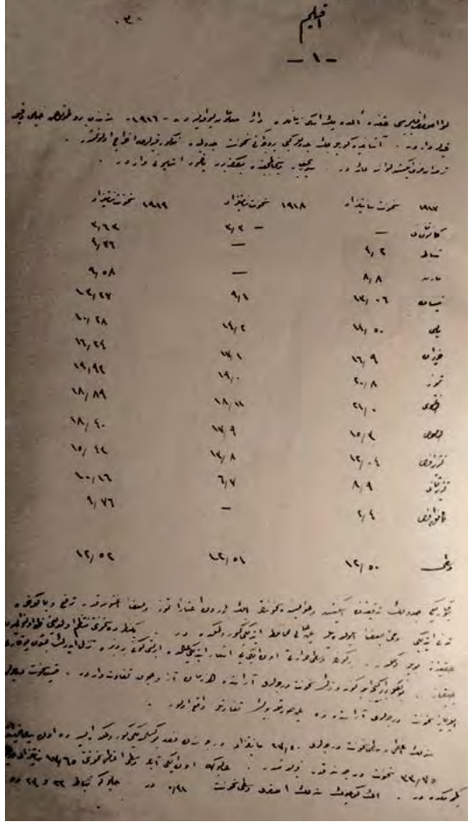

Yıllık en fazla ortalama sıcaklık derecesi 27,50°C den fazla yükselmediği görülmekte ise de on yedi Haziran'da 33,75°C derecesine kadar fırlamıştır. Halbuki on iki ayın ortalama sıcaklığı 17,65 santigrad dereceyi geçmemektedir. Yıllık ortalama en düşük sıcaklık 5,41°C dir. Halbuki Şubat sonu itibarıyla en düşük sıcaklık derecesi 5,9°C olarak kaydedilmiştir. Buna karşılık on iki ayın ortalama en az sıcaklık

5,67°C dir. Bir yıl içerisinde en fazla ve en düşük (Azami ve Asgari) sıcaklık farkı 23,5°C dir.

İşte Eskişehir iklimi gösterdiği bu özelikle iklim itibariyle bulunduğu coğrafyanın özelliklerini yansıtmaktadır. **Yazların pek kurak ve sıcak geçmesi sonucunda her taraf kavrularak çayır ve meraların otları kuruduğundan bölgede stepler ikliminin hakim olduğu anlaşılır.**

1919 Yılı Yağmur Durumu

Tüm dünyada olduğu gibi Eskişehir'de de yağmur iklimin en önemli olaylarındandır. Üzülerek söylemek gerekirse uzun yıllardan beri yapılan incelemeler yağmur miktarının pek az olduğunu ispat etmiştir.

335/1919 senesindeki yağış miktarı aşağıdaki gibidir:

Aylar	Milimetre	Yağmurlu günler
Kanun-i Sâni (Ocak)	45,7	10
Şubat	37,8	21
Mart	58,6	11
Nisan	34,3	8
Mayıs	95,3	23
Haziran	32,2	12
Temmuz	0,3	1
Ağustos	18,2	2
Eylül	10,1	7
Teşrin-i Evvel (Ekim)	14,0	5
Teşrin-i Sâni (Kasım)	39,1	7
Kanun-i Evvel (Aralık)	49,0	8
Yekün (Toplam)	434,6	115

Çeşitli uzmanlar tarafından yapılan "Dünya Yağmur Haritaları" nda yıllık 25 cm'den az yağmur yağan yerler **"Kıraç",** 25-50 cm yağmur yağan yerler **"Yarım Kıraç"**, 50-70 santimetre yağmur yağan yerler **"Biraz Rutubet/Nem"** ve 70 santimetreden fazla yağmur yağan yerler **"Rutubet/Nemli"** olarak gösterildiğinden, **Eskişehir ikliminin yağan yağmur açısından "Yarım Kıraç" bölgelere dahil olduğu anlaşılmaktadır.** Bir hektara düşen bir milimetrelik yağmur on bin litre suya karşılık olduğundan yıllık Eskişehir ve civarına düşen 434,6 milimetrelik yağmur hektar başına 4 346 000 litre su etmektedir. Tabi bu miktar suyun yarısı birçok kullanım hatalarından dolayı ziyan olmaktadır.

Amerika(Utah)'da yapılan araştırmalara göre bir kilo buğday üretmek için 1048 kilo suya gereksinim vardır. Toprakta baki kalan suyun miktarı ise 2173 000 kilodur. Bu takdirde Eskişehir ve havalisinde bir hektar tarladan takriben 2068 kilo buğday kaldırılacak demektir.

Yağmurlu gün sayısı bu gün ile karşılaştırıldığında da durumun vahimliği ortaya çıkmaktadır. 1919 yılı ortalaması açısından bakıldığında sadece ilkbaharda (Mart-Nisan-Mayıs) 42 gün yağışlı geçmektedir. Buna Şubat ayı da eklenirse yağmurlu gün sayısı 63'e ulaşmaktadır. Yazın yağmurlu geçen 15 günde 50,7 milimetre ve sonbaharda yağmurlu geçen 19 günde 63,2 milimetre yağmur yağmıştır. Hâlbuki kışın 39 gün yağmurlu geçmiş ve 132,5 milimetre yağmur düşmüştür.

Yağmur mevsimi iki büyük devre göstermektedir. Biri ilkbahar olup 188,2 milimetre - 335 senesi yağmur vermiştir. Mezkûr mevsimde yağmurlu günlerin miktarı 42 gündür. Yazın yağmurlu geçen 15 günde 50,7 milimetre ve son baharda yağmurlu geçen 19 günde 63,2 milimetre yağmur düşmüştür. Halbuki kışın 39 gün yağmurlu geçen ve 132,5 milimetre yağmur düşmüştür. Yağmurlar şiddetli olarak yağarlar. Sağnak halinde ender olarak yağar ve bıraktığı su ehemmiyetli değildir. Mesela Mayıs'ta en çok yağmur yağdığı halde bir günde en çok kayd edilmiş yağmur nihayet 16,7 milimetredir ki hiçbir şey değildir.

Eskişehir'de yağmurlar aheste aheste yağmadığından toprağın uzun müddet nemli kalmasına yardım etmez. Bunun için toprağın humusu çabuk zayi olmakla beraber, toprağın ekilmesi dahi gecikir. Ancak, toprak oldukça killi olduğundan suyunu havanın kuraklığına rağmen zayi etmez.

Yağmur az olmakla beraber rutubet hayli çoktur.

335/1919 senesi kayıtlarına göre rutubet/nem aşağıdaki gibidir:

Aylar	Nispi rutubet %
Kanun-i Sani(Ocak)	84
Şubat	80
Mart	67
Nisan	60
Mayıs	73
Haziran	65
Temmuz	55
Ağustos	60
Eylül	59
Teşrin-i Evvel(Ekim)	60
Teşrin-i Sani(Kasım)	67
Kanun-ı Evvel(Aralık)	81

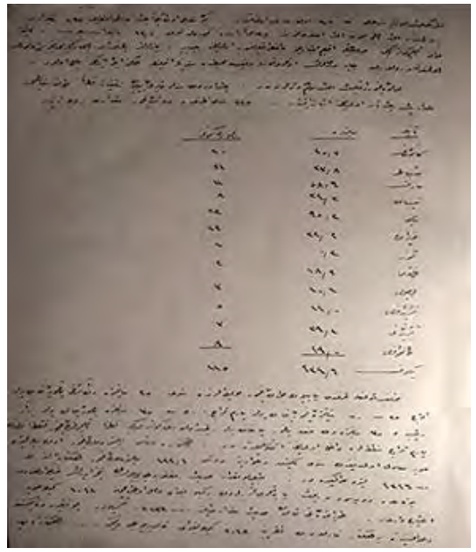

Gece gündüz rutubetleri arasındaki fark pek büyüktür. Bazı geceler rutubet yüzde yüzdür. Bazen de 1920 Haziranında olduğu gibi dokuza kadar iner, yapılan incelemelerden gecelerin ekseriyetle nemli ve gündüzlerin fevkalade kurak olduğu anlaşılmaktadır. Yağmurlarda olduğu gibi rutubet için karakteristik mevsim yoktur. Bu durum, yukarıdaki cetvelin incelenmesinden de anlaşılmaktadır. Çünkü geceler daima serin olduğundan rutubet her daim mevcuttur. Gece ile gündüz sıcaklık dereceleri arasındaki farkın yüksek olması gecelerin genellikle bulutsuz olmasını sağlamaktadır. Rutubetin yüksek olmasının bir avantajı ise bazı yerlerde kıraç mısırının mükemmel derecede yetişmesine olanak sağlamaktadır.

Sonuç olarak; Hava sıcaklıklarının artışı, karbondioksit oranının yükselmesi, buzulların erimesi, fırtınaların artması, kuraklık ve çölleşmenin artışı artık herkesin kabulleneceği netlikte iklim değişikliği gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Bilim adamları özellikle son 100 yılda sanayi devriminin tamamlanması, fosil yakıtlarının artması ve atmosfere salınan karbondioksit başta olmak üzere diğer sera gazların artışı nedeniyle sıcaklıkların artışını buzulların erimesini ve birçok meteorolojik ve hidrolojik anomalileri tespit etmiştir.[1] Yapılması gereken bilim adamlarının hazırladığı en kötü senaryolara göre tedbirleri almak ve bunları desteklemektir. Biz de bu çalışmada Eskişehir'in 1917, 1918 ve 1919 yıllarındaki hava sıcaklığı, yağmur ve nem değerlerini vererek değerlendirmeyi konuya duyarlı tüm okuyuculara ve iklim bilimcilere bırakıyoruz.

[1] https://www.mgm.gov.tr/genel/meteorolojiyegir.aspx?s=19#:~:text=Kaynaklar-,K%C3%BCresel%20Is%C4%B1nman%C4%B1n%20Etkileri%20ve%20%C4%B0klim%20De%C4%9Fi%C5%9Fikli%C4%9Fi,70%2C%2071%2C72).

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE

GELECEĞE ODAKLANAN
PROJELER YAPIYORUZ

ESKİŞEHİR fuar kongre merkezi
ETO-METSEM Mesleki Test ve Sertifikasyon Merkezi
ETO AKADEMİ
ESKİŞEHİR TİCARET ODASI ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ETO MÜZE ESKİŞEHİR TİCARET ve SANAYİ MÜZESİ
ETO SANAT

eskisehirto | ETOTV

www.etonet.org.tr

2022'DE E-TİCARET DÜNYASINDA BİZLERİ NELER BEKLİYOR?

Ömer Barbaros YİŞ
LC Waikiki E-Ticaret Genel Müdürü

> “2022 yılı tam anlamıyla müşterisini merkeze koyanların kazanacağı bir yıl olacak. Müşterisinin bakış açısıyla düşünebilen, müşterilerinin dertleriyle dertlenip tüm sorunlara hızlıca cevap arayanlar, kendi yaşamak istemediği kötü deneyimi müşterilerine de yaşatmak istemeyenler rekabette bir adım önde olacak.”

Pandemi ile beraber e-ticaret sektörünü hiç konuşmadığımız kadar konuşmaya başladık. 3 sene sonra ulaşılması beklenen hedeflere, salgını kontrol altına almak amacıyla mobiliteyi kısıtlayıcı önlemler sonrasında 1 sene içerisinde ulaşıldı. 2020 yılında başlayan bu hareketlilik, 2021 Haziran sonrası tamamen açılma ile beraber biraz yavaşlasa da, e-ticaret iş kolları çift haneli büyüme ivmesine tüm hızıyla devam etti. Talebin ciddi şekilde artması sonucu, dijital deneyimi daha yukarılara taşımak amacıyla gerek platform tarafında, gerekse lojistik süreçlerinde teknoloji yatırımları ciddi hız kazandı. İnsan kaynakları tarafında yetenek kazanımı ve yönetimi belki de hiç bu kadar önemli olmamıştı. Tüm firmalar 4K (Kalite, keyif, kolaylık, kişiselleştirme) eksenlerinde en iyi deneyimi yaşatma konusundaki yarışa devam ederken; gerek platform içindeki alışveriş deneyiminde, gerekse alışveriş sonrası teslimat noktasında da en hızlı nasıl olurum sorusuna cevap aramaya devam ettiler.

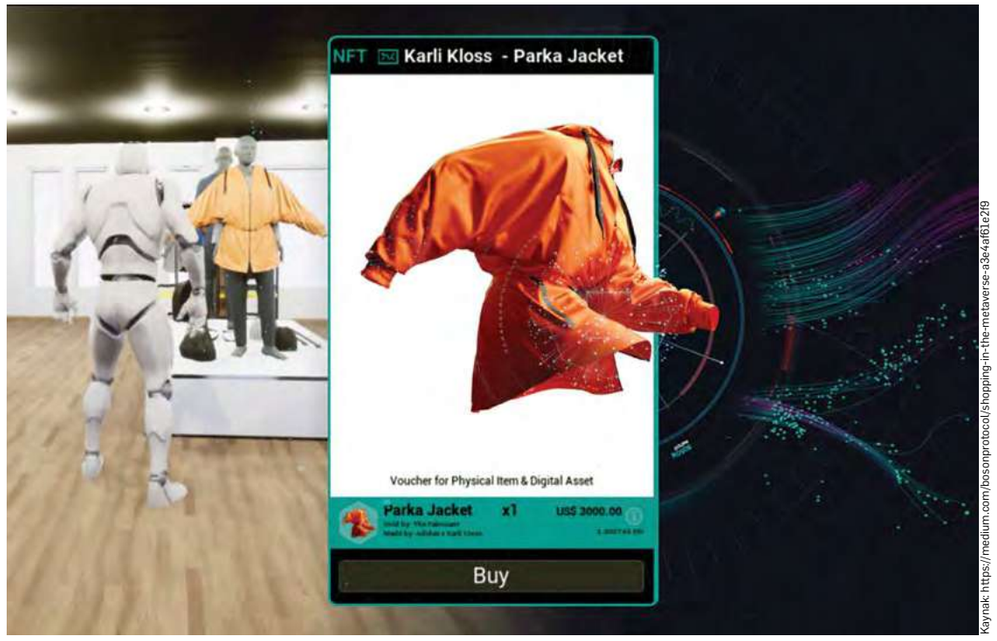

Kaynak: https://medium.com/bosonprotocol/shopping-in-the-metaverse-a3e4a6f61e2f9

2022 yılında bu büyümeyi sürdürülebilir kılmak için çalışmalar tüm hızıyla devam edecek. 2022 yılı tam anlamıyla müşterisini merkeze koyanların kazanacağı bir yıl olacak. Müşterisinin bakış açısıyla düşünebilen, müşterilerinin dertleriyle dertlenip tüm sorunlara hızlıca cevap arayanlar, kendi yaşamak istemediği kötü deneyimi müşterilerine de yaşatmak istemeyenler rekabette bir adım önde olacak. Müşterilerini gönülden önemseyenler, markaya ait hissettirebilenler, sözleriyle değil aksiyonlarıyla bunları gösterebilenler gönüllerde de kazananlar olacak.

Fiyat avantajı müşterilerimiz tarafından kaliteden de ödün vermeden daha çok aranacak. Ama esas önemli olanbu avantajı gerçek indirimlerle, şeffaf bir şekilde aktarabilenler rahmetli Doğan Cüceloğlu Hoca'mızın dediğin gibi en yüksek mertebe olan güvenilirlik mertebesinde kendisine yer bulabilecek. Dürüstlük asla taviz verilmemesi gerekenler listesinde en yukarda yerini almalı ve 2050'lerde de ne konuşuyorsak konuşalım, bu listede yerini her zaman korumalı. Metaverse kavramını çok fazla duyacağız. Metaverse dünyasında mağazalar hızla yerini almaya başlayacak. Metaverse dünyasında deneyim baştan tasarlanacak. Fiziksel dünyada birçok takıldığımız engel, bu dünyada engel olmaktan çıkacak. “Sky is the limit” derdik, hayal etmekten asla geri durmamak için. 2022'de “Metaverse is the limit” demeye başlayacağız. NFT koleksiyonlar hızlıca çoğalmaya devam edecek. NFT köşelerini e-ticaret sitelerinde sıklıkla görmeye başlayacağız. NFT'nin kullanım alanlarının da hızlıca zenginleştiğini görüyoruz. Hediyeleşme, metaverse dünyasına giriş bileti, bağ-

lılık programlarında statü kazanımı gibi birçok alanda yerini almaya başladı bile. Sürdürülebilirlik kavramı daha da yükselmeye devam edecek. İklim krizi yaşadığımız pandemiden de daha ciddi bir tehdit. Tek farkı sonuçlarını şu an yaşamıyoruz ama el birliğiyle bu farkındalığı arttırmak, "Don't Look Up" filmindeki duruma düşmemek için çok önemli. Her aldığımız aksiyonda bunun çevreye etkisini muhakkak düşünmemiz gerektiğini unutmamalıyız. Paylaşım ekonomisi belki de pandeminin ortaya çıkardığı en olumlu sonuçların başında geliyor. Paylaşmayı, rekabeti değil rekaber kavramını, ihtiyacı olanı düşünmeye hayatımızda daha fazla yer vermeye başladık. Toplumsal faydayı ana eksende tutmak 2022 ve sonrası da umarım hep ana eksende kalmaya devam eder. Kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde rekabet eden firmaları bir arada görmek ve iyilikte rekaber etmelerini izlemek inanıyorum ki geleceğe daha da umutla bakmamız sağlayacak.

Teknolojinin gücüne hayallerimizi hayata geçirmek için her geçen gün daha da fazla ihtiyaç duyacağız. Dijital transformasyon hız kesemeden devam edecek. Dönüşümün başarısı, bizlerin ne kadar dönüşebildiğiyle tamamen bağlı olacak. Dönüşümde başarı için, yeni dünyanın gerektirdiği yetkinlikleri kazanmak, en verimli çalışma metodlarını hayata geçirmek, doğru örgüt yapılarını oluşturmak ve tüm bunlardan önemlisi değişimin gerekliliğine yürekten inanmak olmazsa olmazlar olarak hayatımızda yerini alacak. Özellikle Kobilerimiz ve esnafımız da dijital dönüşüm içinde yerini almalı. Artık ticaretin dijitalleşmesi ile beraber global bir marka, mahalledeki esnafımıza rakip olabiliyor. Bu bir tehdit gibi görünse de aynı zamanda bir fırsat. Bizim firmalarımız da e-ticaret ile beraber sınırların kalkmasıyla ürünlerini rahatlıkla dünyanın bir başka ucuyla buluşturma fırsatına sahipler. Aynı zamanda firmalarımız iç pazarda da e-ticaret aracılığı ile ulaşamadıkları müşteri kitlelerine ulaşarak işlerini büyütme fırsatına rahatlıkla sahip olabilirler. Bu noktada özellikle farkındalığı arttırmak adına, e-ticaretin gelişimi ile ilgili seminerler ve eğitimler çok önemli olacak. Ülkemizin ihracat hedefine ulaşması noktasında dijital dünyadaki bu yarışa katılmak çok değerli. Ben beceremem cümlesini hep beraber ortadan kaldıracağımıza ben yürekten inanıyorum. Doğru adımlarla istenilen büyüme muhakkak gelecektir.

METAVERSE VE İŞ DÜNYASI İÇİN BARINDIRDIĞI FIRSATLAR

Doç. Dr. Dicle YURDAKUL
WE.Q Kurucu & Yönetici Ortak
Altınbaş Üniversitesi Öğretim Üyesi

> 2021 sonu itibariyle tüm dünyada sosyal ticaretin hacmi 36 Milyar Dolar'ı bulmuş durumda. Bu yeni ve zengin ortamda, ürünleri sadece görerek değil bilfiil deneyerek / deneyimleyerek satın alma imkanına kavuştuğumuzda sosyal ticaret hacminin katlanarak artması sonucu da şaşırtıcı olmayacaktır.

Metaverse son günlerde özellikle teknoloji dünyasında sıkça duymaya başladığımız, gerek bireylerin gerekse şirketlerin giderek artan bir ilgiyle yaklaştıkları yeni bir kavram. Eski Yunanca'da birlikte ya da ötesinde anlamlarına gelen "Meta" ve Universe (evren) kelimelerinin birleşiminden oluşuyor. Türkçe'ye "Öte Evren" olarak çevirebileceğimiz bu alternatif evren, bizi internetin, daha doğrusu "sanal alem"in bugüne kadar görülmemiş bir formuyla tanıştırmayı vaat ediyor.

Metaverse'ü bugün kullandığımız ya da haberdar olduğumuz bazı teknolojilerin aracılığıyla, fiziksel olarak bildiğimiz dünyaya alternatif olarak içinde yaşayabileceğimiz, sanal olarak inşa edilmiş ve hatta belki de inşa sürecine bizim de katkıda bulunabileceğimiz bir dünya olarak düşünebiliriz. Bu evren, sanal gerçeklik veya artırılmış gerçeklik gözlükleri, eldivenler, beş duyumuzla beyin arasındaki ilişkiyi düzenleyebilecek her türlü ara yüz, cihaz ve 5G bağlantısı ile içine girip, içinde yaşayabileceğimiz sınırsız bir evren. Örneğin bu dünyanın içinde, 3 boyutlu avatarınızla şirketteki bir iş toplantısına katılıp, ardından sosyalleşmek üzere sosyal platformlar tarafına geçerek arkadaşlarınızla "yüz yüze" hissiyle buluşmanız, birlikte bir konsere ya da sinemaya gidebilmeniz mümkün olabilir. Hatta eş zamanlı olarak birden çok yerde bulunup, birden çok işle de meşgul olabilirsiniz. Şu anda farklı şirketler tarafından yaratılan birden çok Metaverse evrenciğinde bu faaliyetler gerçekleşmeye başladı.

Metaverse temel olarak dört ana alan üzerine inşa ediliyor ve dolayısıyla öncelikli olarak bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin yakalayabileceği fırsatlar barındırıyor:

1. Sosyal & İnterakfit
2. Web 3.0- Merkeziyetsizleşme
3. Oyun – Gerçek Zamanlı 3D
4. Karma Gerçeklik ve Sanal Dünya

Elimizdeki kısıtlı teknolojik imkanlarla dahi pek çok sektörü ve iş yapış biçimini temelinden değiştirecek bir dünyadan bahsediyoruz. Öncelikli olarak oyun, sosyal medya, eğlence ve eğitim sektörlerinde etkili olmasını beklediğimiz Metaverse, tüketici ürünleri ve hizmetleri alanında faaliyet gösteren şirketlerin bilhassa pazarlama departmanlarının da gözlerini kamaştırıyor.

Şu anda Metaverse'ün en hızlı giriş yapan şirketleri tüketici pazarlarına ürün ve hizmet sunan şirketler (B2C). Tüketici ürünleri üreten şirketlerin son yıllardaki en önemli pazarlama ve satış mecrası olan soysal medya, artık 3 boyutlu evrenlerde hayatına devam edecek. Bu durumda da "sosyal ticaret" olarak bildiğimiz, şu anda başta Instagram olmak üzere tüm sosyal medya platformlarında ürünlerin doğrudan satışının sağlanmasına ilişkin faaliyetler, üç boyutlu ve çok daha zengin bir deneyim alanı sunan Metaverse üzerinden gerçekleştirilecek. 2021 sonu itibariyle tüm dünyada sosyal ticaretin hacmi 36 Milyar Dolar'ı bulmuş durumda. Bu yeni ve zengin ortamda, ürünleri sadece görerek değil bilfiil deneyerek / deneyimleyerek satın alma imkanına kavuştuğumuzda sosyal ticaret hacminin katlanarak artması sonucu da şaşırtıcı olmayacaktır. Sanal showroomlar, defileler, deneme odaları, akıllı aynalar gibi teknolojiler aracılığıyla bu yeni dünyayı hızla yeni kitlesel alışveriş mecramız haline getirmemiz mümkün. Öte yandan bu deneyimler elbette sadece fiziksel ürünlerle sınırlı kalmayacak.

Örneğin Sotheby's kısa süre önce mevcut Metaverse evrenlerinin en gelişmişlerinden biri olan Decentraland'da kendi sanal sanat galerisini kurduğunu duyurdu. Bu galeri üzerinden yalnızca dijital sanat eserleri değil, fiziksel sanat eserleri de alıcılara sunulacak ve tüm sistem NFT'ler üzerinden işleyecek. İmkanlar sınırsız ve özellikle sistemin üzerinde yükseldiği blockchain teknolojisinin gelişmesiyle daha da genişleyecek gibi duruyor.

Bu noktada şirketlerin dikkate alması gereken en önemli konu yatırımların zamanlaması ve fayda-maliyet analizi olacaktır. Şu anda bu evrenlerin tüketiciler tarafından kitlesel kabul görmesi ve kullanılması için önümüzde başta altyapı sorunları (5G ve internet altyapısı, işlemci hızı, giyilebilir teknolojilere erişim vb.) olmak üzere pek çok engel var. Dolayısıyla şirketin hedef kitlelerinin ne zaman kitlesel olarak bu evrende bulunmaya başlayacağı, burada ne kadar zaman geçirecekleri, tüketicilerin öte evrendeki tüketim davranışlarının fiziksel evrendeki davranışlarına ne kadar benzeyeceği ya da ne kadar farklılaşacağı gibi önemli sorular bizi bekliyor. Sektörler arası yoğun farklılıklar bulunmakla birlikte, oyun, eğlence, medya gibi sektörler dışında şu anda Metaverse'e geçiş için erken bir aşamada olduğumuzdan bahsetmek mümkün. Ancak pek çok şirket öncü pozisyonunu kaptırmamak adına şimdiden ciddi yatırımlar yapmaya da başlamış durumdalar. Burada en önemli faktörün davranış ve trend araştırmaları aracılığıyla harekete geçmek için doğru zamanı beklemek olduğunu söyleyebiliriz. Şirketler şimdiden sanal toplantılar vb. uygulamalar için Metaverse evrenlerine adım atmış olsalar da, bunun "Ben de buradayım." demek dışında pek bir etkisi olduğunu düşünmüyorum. Daha önemli olan işin strateji oluşturma ve zamanlama tarafına odaklanmak olacaktır.

Şu anda Metaverse evrenleri yüksek bir öngörülemezlik içinde, herhangi bir standartlaştırma olmadan ilerliyor. Örneğin, birbiri ile rekabet eden çoklu Metaverse evrenleri içinde farklı şirketlerin kendilerine arsalar aldıklarına, bu alanlarda yatırımlar yaptıklarına tanık oluyoruz. Bu evrenlerden hangileri teknoloji, kitlesel kabul ya da operasyonlar anlamında başarılı olacak, hangileri Web 3.0'ın Instagram'ı haline gelirken, hangileri Clubhouse gibi yanıp sönecek, şu anda bilemiyoruz. Halihazırda, farklı şirketler tarafından inşa edilen bu farklı Metaverse evrenciklerinin operasyonları arasında bir geçişkenlik de (interoperability) bulunmuyor. Bir evrenden diğerine geçiş yapmanın mümkün olmaması durumunda, satın aldıkları ürünleri, avatarlarını, elektronik cüzdanlarını ve deneyimlerini evrenler arasında transfer edemeyen kullanıcıların bu duruma nasıl tepki vereceklerini; bu geçişkenlik beklentisiyle daha az başarılı olan bir evreni kendine mesken tutan bir şirketin, yaptığı yatırımın geri dönüşünü alıp alamayacağını şu anda hiçbir şekilde öngöremiyor, bilemiyoruz.

Elbette tüm bu belirsizlikler şirketler açısından büyük birer risk alanı. Bu noktada hem bireylerin hem şirketlerin bu öncül denemelerin bir kısmının başarısız olabileceği ön kabulü ile ilerlemeleri ve yatırım kararlarını bu yüksek belirsizlik ve riskler çerçevesinde almaları gerekiyor.

Paşa Mahallesi Işıklar Sokak No: 7 / ESKİŞEHİR
0.222.231 55 00
www.etomuze.org
etomuze

ESKİŞEHİR E-TİCARET MERKEZİ: ETO ÜYELERİ E-TİCARETLE BÜYÜYECEK!

Pandemi, birçok şeyi değiştirdiği gibi, tüketim alışkanlıklarımızı da değiştirdi. Tüketiciler olarak bu zorlu süreçte e-ticaret kullanmaya alıştık; ya da hali hazırda sahip olduğumuz e-ticaret kullanım alışkanlıklarımızı pekiştirdik. Şüphesiz bunun doğal bir sonucu olarak, arz tarafında da çok ciddi değişiklikler oldu.

Çok değil, 15-20 yıl önce Eskişehir'de ayakkabı satmak için sıcaksularda, tekstil ürünleri satmak içinse Hamamyolu ve çevresinde bir dükkana ihtiyacımız vardı. Bu durum tüccarı zorlayan, maliyetlerini ciddi biçimde yükselten bir etmenken, önce AVM'ler sonrasında e-ticaret, ticaretin lokasyon eksenini kaydırdı. Artık ayakkabıdan tencereye, perdeden masaya her şeyi çevrimiçi ortamda satabiliyor, dahası markaları çevrimiçi ortamlarda inşa edebiliyoruz.

Peki durum her tüccar için bu kadar kolay mı?

Perakende sektöründe faaliyet gösteren üyelerimiz arasında, 2020 Aralık ayında yaptığımız "Eskişehir E-Ticaret Potansiyeli Eğilim Araştırması" durumun hiç de öyle olmadığını gösterdi.

Araştırma sonuçları özetle bize şu verileri sağladı:

- Pandemide e-ticaret konusunda farkındalığımız arttı.
- Sektörünün en tecrübeli işletmeleri bile e-ticaret konusuna sıcak yaklaşıyor.
- Daha önce e-ticareti denememiş olan ETO üyeleri bile, e-ticaretin doğru bir satış kanalı olduğunu değerlendiriyorlar.
- E-Ticarette rekabet, pazarlama vb. gelenekselden uzak alanlar, geleneksel tüccarı ürkütüyor.
- Hiç e-ticaret yapmamış üyelerimizin bile büyük bölümü, teknik ve idari destek olması durumunda e-ticareti deneyimlemek istiyor.

Arda GENÇ
Eskişehir Ticaret Odası Genel Sekreter Yardımcısı
Eskişehir E-Ticaret Merkezi Proje Koordinatörü

> Hiç e-ticaret yapmamış üyelerimizin bile büyük bölümü, teknik ve idari destek olması durumunda e-ticareti deneyimlemek istiyor.

> E-Ticaret konusuna başlamak ve süreci doğru yönetmek amacıyla 13 farklı başlıkta, katılımcıların istediği takvimde takip edebileceği çevrimiçi eğitimler düzenlenecek.

Toplam 544 üyeden yanıt alındı.
Sektörler konfeksiyon, mobilya, gelinlik, telekomünikasyon, dayanıklı tüketim, kırtasiye, yazılım olarak belirlendi.

Hangi ürün grupları üzerine faaliyet gösteriyorsunuz?

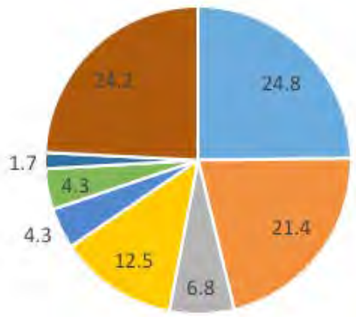

- Mobilya / Dekorasyon
- Tekstil
- Telefon
- Ayakkabı
- Kırtasiye
- Elektronik / Beyaz Eşya
- Hediyelik Eşya
- Diğer

Anketi yanıtlayan Oda üyelerinin %24,8'i Mobilya/dekorasyon alanında faaliyet gösterdiğini beyan etmiştir. En çok iştigal edilen ikinci sektör %21,4 ile tekstil olurken bunu, %12,5 ile elektronik ve beyaz eşya, %6,8 ile kırtasiye ve %4,3 ile telefon alanları takip etmektedir. Ankete katılanların %4.3'lük bölümü ayakkabı üzerine çalışırken, %1.7'lik kısmı hediyelik eşya ticareti yaptığını bildirmiştir. Geri kalan %24,2'lik bölüm ise inşaat, medikal vd. alanlarda çalışmaktadır.

E-ticaret doğru bir satış kanalı mı?

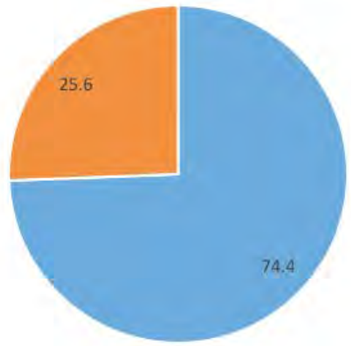

- Evet, kesinlikle doğru bir satış kanalıdır.
- Hayır, değildir.

Ankete katılan Eskişehir Ticaret Odası üyelerine sorulan bir diğer soru ise e-ticaretin doğru bir satış kanalı olup olmadığıdır. Ankete katılan üyelerin %74.4'lük bölümü e-ticaretin doğru bir satış kanalı olduğunu değerlendirirken, geri kalan %25.6'lık bölüm olumsuz görüş bildirmiştir.

E-ticaret yapıyor musunuz?

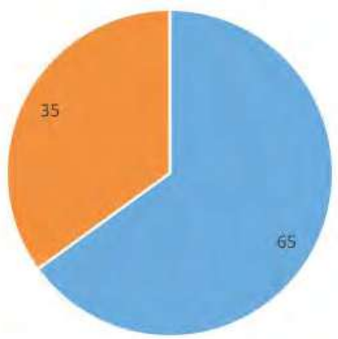

- Evet, yapıyorum.
- Hayır, yapmıyorum.

Bu soruya yanıt verenlerin %65'i aktif olarak e-ticaret yaptığını beyan ederken, %35'i e-ticaret yapmadığını belirtmiştir.

E-ticaret yapmaya nasıl karar verdiniz?

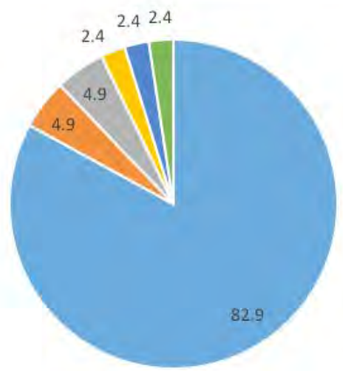

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %82.9'luk bölümü, e-ticaret yapmaya ticari reflekslerinin sonucunda, sektörel gidişatı takip ederek karar verdiklerini belirtmiştir. Verilen diğer yanıtlar, grafikte gösterilmiştir.

E-ticaret için hangi kanalları tercih ediyorsunuz?

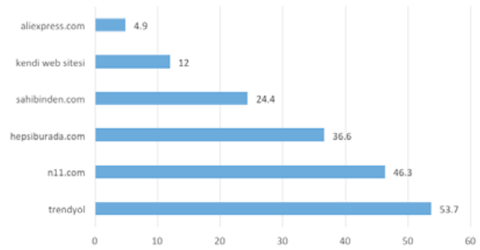

Ankette sorulan bir diğer önemli husus da e-ticaret yapan üyelerin hangi satış kanallarını kullandıklarıdır. Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %53.7'si trendyol.com, %46.3'ü n11.com, %36.3'ü hepsiburada.com, %24.4'ü sahibinden.com gibi Pazar yeri sitelerini tercih ederken; %12'si kendi web sitesi üzerinden, %4.9'luk bölümü ise aliexpress.com üzerinden e-ticaret yaptığını bildirmiştir.

E-ticaret sitelerinde yürüttüğünüz ticari faaliyetlerde sizi en çok zorlayan konu(lar) nelerdir?

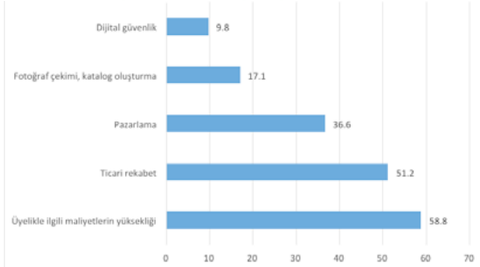

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %58.8'i üyelikle ilgili maliyetlerin, kendilerini en çok zorlayan konu olduğunu beyan etmiştir. Bununla birlikte %51.2'lik bölüm, ticari rekabetin; %36.6'lık bölüm ise pazarlamanın en önemli problemlerden olduğunu beyan etmiştir. %17.1'lik bölüm fotoğraf çekimi ve katalog oluşturmanın en önemli problemler arasında olduğunu beyan ederken, %9.8'lik bölüm ise dijital güvenliğin önemli bir problem olduğunu paylaşmıştır.

E-ticaret yapmak için hangi yetkinliklerinizi geliştirmeniz gerektiğini düşünüyorsunuz?

- Fotoğraf çekimi, katalog oluşturma vb. teknik altyapı
- Dijital reklam
- Pazarlama

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin yanıtlarına göre üyelerin %24.4'ü teknik altyapı, %22'si dijital reklam, %19.5'i pazarlama, %12.2'si ihracat ve gümrükleme işlemleri, %9.8'i finansal yönetim konularında gelişmeleri gerektiğini değerlendirirken; %+.9'u bu alanların tamamında gelişime ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir.

E-ticarete başlarken profesyonel destek aldınız mı?

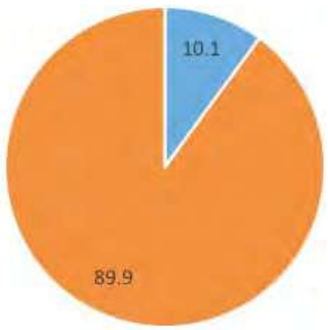

- Evet, aldım.
- Hayır, almadım.

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %17.1'i e-ticarete başlarken profesyonel destek aldığını belirtirken; %89.9'u destek almadığını belirtmiştir.

E-ticaret konusunda istihdam sağlıyor musunuz?

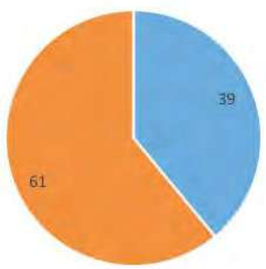

Evet, istihdam sağlıyorum.

Hayır, istihdam sağlamıyorum.

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %39'u sadece e-ticaret amacıyla istihdam sağladığını belirtirken, %61'i e-ticaret amacıyla hiçbir istihdam sağlamadığını beyan etmiştir.

Sizce e-ticaret konusunda nitelikli personel açığı var mı?

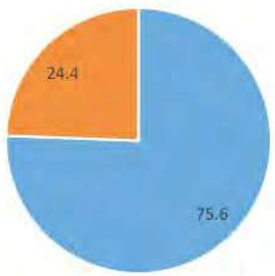

Evet, nitelikli personel açığı var.

Hayır, nitelikli personel açığı yok.

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %24.4'ü nitelikli personel açığı bulunmadığını değerlendirirken, %75.6'sı nitelikli personel açığını bulunduğunu bildirmişlerdir.

E-ticaret kanalıyla ihracat yapmak ister misiniz?

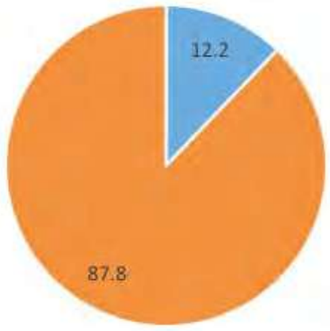

Evet, istiyorum.

Hayır, istemiyorum.

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yaptığını beyan eden üyelerin %12.2'si e-ticaret kanalıyla ihracat yapmayı değerlendirmezken, %87.8'lik bölümü e-ticaret kanalıyla ihracat yapmak istediğini beyan etmiştir.

Sizce e-ticaret yapmak için önünüzdeki engeller nelerdir?

Bu sorudan itibaren devam eden 3 soruluk bölüm, ankete katılan ve 3.soruda e-ticaret yapmadığını beyan eden ETO üyeleri tarafından yanıtlanmıştır. Buna göre ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yapmadığını beyan eden üyelerin %20.5'i nereden başlayacağını bilememe, 33.3'ü yeterli bilgi birikimine sahip olmama, %32.5'lik kısmı dijital rekabetin yarattığı tedirginlik ve gerekli kaynaklara sahip olmama nedenlerinin e-ticaret için önünde engel olduğunu belirtmişlerdir.

Sizce e-ticaret konusunda nitelikli personel açığı var mı?

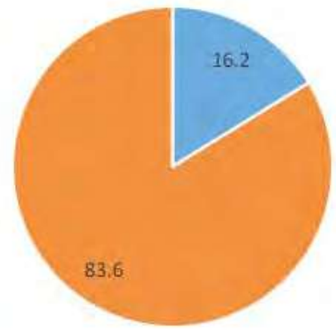

Evet, vardır.

Hayır,yoktur.

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yapmadığını beyan eden üyelerin nitelikli personel açığı sorusunun yanıtlarına göre, ankete katılan ETO üyelerinin %16.2'si nitelikli personel açığı olduğunu değerlendirmezken, %83.6'sı e-ticaret konusunda nitelikli personel açığı olduğunu değerlendirmişlerdir.

Ücretsiz bilgi ve danışmanlık desteği edinirseniz e-ticarete başlamayı düşünür müsünüz?

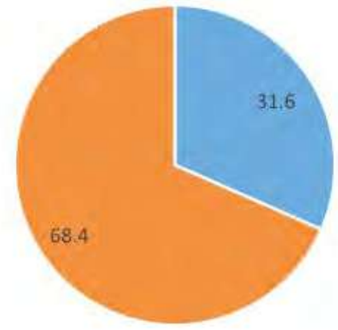

Evet, yaparım.

Hayır, düşünmüyorum.

Ankete katılan ve 3. soruda e-ticaret yapmadığını beyan eden üyelerin %31.6'lık bölümü ücretsiz bilgi ve danışmanlık desteği edinse bile e-ticarete başlamayı düşünmeyeceğini beyan ederken, %68.4'lük bölüm ücretsiz danışmanlık desteği alabilirse e-ticarete başlayacağını beyan etmiştir.

Bu ve benzeri birçok verinin ışığında, Odamız tarafından BEBKA nezdinde hazırlanan Eskişehir E-Ticaret Merkezi projesi kabul gördü ve söz konusu proje ile özellikle daha önce e-ticaret süreçlerini deneyimlememiş, teknik olarak yetkinliği düşük olan üyelerimizin sürece hazırlanmaları amacıyla gerekli altyapının hazırlığına başlandı.

Eskişehir E-Ticaret Merkezi projesiyle hedeflediğimiz üyelerimiz, perakende sektöründe faaliyet gösteren, daha önce e-ticareti deneyimlememiş; deneyimlemiş olsa bile sürdürülebilir bir ivme yakalayamamış ve süreci öğrenmeye istekli üyelerimiz olacak. Bu amaçla,

- E-Ticaret konusuna başlamak ve süreci doğru yönetmek amacıyla 13 farklı başlıkta, katılımcıların istediği takvimde takip edebileceği çevrimiçi eğitimler düzenlenecek.
- Eğitimleri tamamlamak ön koşuluyla ETO üyeleri, fotoğraf çekimi ve pazar yeri üyelikleri konusunda ücretsiz destek alabilecekler.
- E-Ticaret süreçleriyle ilgilenebilecek, eğitimli ve farkındalığı yüksek personel arayışında yine ücretsiz destek alabilecekler.

Siz bu dergiyi okurken, altyapı çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış olacak Eskişehir E-Ticaret Merkezi, 2022'nin ikinci yarısında hizmete başlayacak. Özetlediğim bu süreçlerle birlikte Eskişehir E-Ticaret Merkezi, e-ticaretin duayenlerini bir araya getirecek bir network olma özelliğine de sahip olacak.

Daha da önemlisi, Eskişehirli tüccar ve sanayicilerin sahibi olduğu Eskişehir Ticaret Odası tarafından yürütülecek proje, üyelerimizin ihtiyaçlarına göre şekil alacak ve maksimum verim için çalışacak.

Eskişehir Ticaret Odası üyeleri için hayırlı olması dileklerimizle...

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMI KONUSUNDA BÖLGEDEKİ SANAYİCİLERE ÖRNEK OLUYORUZ

Yavuz AYVA
Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi
Yönetim Kurulu Üyesi

Tüm dünya için çok önemli olan geleceğimizi de yakından ilgilendiren enerji alanındaki gelişmeler; fosil yakıt kaynaklarından vazgeçilerek, son yıllarda gün geçtikçe daha fazla gündeme gelen yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeyi gerekli ve zorunlu kılmaktadır.

2022'nin başında yaşanan elektrik kısıtlamaları nedeniyle üretime verilen ara, sanayimiz açısından zorlu günlerdi. Bu tür kısıntılarla yeniden karşı karşıya kalmamak adına çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik çözümü yerinde üretimdir. Bölgemizde faaliyet gösteren 583 firma bulunmaktadır. İşletmeler için GES yatırımlarına önce 4. Bölge teşviklerinden yararlanma imkanı getirilmiş ardından, Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde çok yeni bir değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik ile, Organize Sanayi Bölgelerinde güneş enerjisine dayalı enerji üretim tesislerinin sanayi parselinin en fazla yüzde 25'ine kadar yapılabileceğine ilişkin sınırlama kaldırılmıştır. Yüzde 25 sınırının kaldırılması OSB sanayicileri için sevindirici bir gelişmedir. Böylelikle yenilenebilir enerji yatırımı ve kullanımında artış olacağını düşünüyoruz.

Eskişehir OSB katılımcı firmaların ihracat yaptığı ülkeler; üretimde yeşil enerji kullanılması özellikle talep etmeye başladılar. Yakın gelecekte yeşil mutabakat kapsamında ihracatta sınırda karbon düzenlemesi veya Emisyon Ticaret Sistemi gibi yapılar uygulanmaya başlandığında yenilenebilir enerji kullanımı fark yaratacaktır. Bu tür teşvik ve yatırımların devam etmesi sanayimizin rekabet gücünü artıracaktır.

> Organize Sanayi Bölgelerinde güneş enerjisine dayalı enerji üretim tesislerinin sanayi parselinin en fazla yüzde 25'ine kadar yapılabileceğine ilişkin sınırlama kaldırılmıştır.

Eskişehir Organize Sanayi Bölgesinde, katılımcıların en yüksek giderlerinden biri olan enerji maliyetini azaltmak konusunda örnek bir uygulama olması amacıyla toplam 2 megavat gücünde güneş santralleri kurul-

> Yakın gelecekte yeşil mutabakat kapsamında ihracatta sınırda karbon düzenlemesi veya Emisyon Ticaret Sistemi gibi yapılar uygulanmaya başlandığında yenilenebilir enerji kullanımı fark yaratacaktır.

Porsuk Barajı

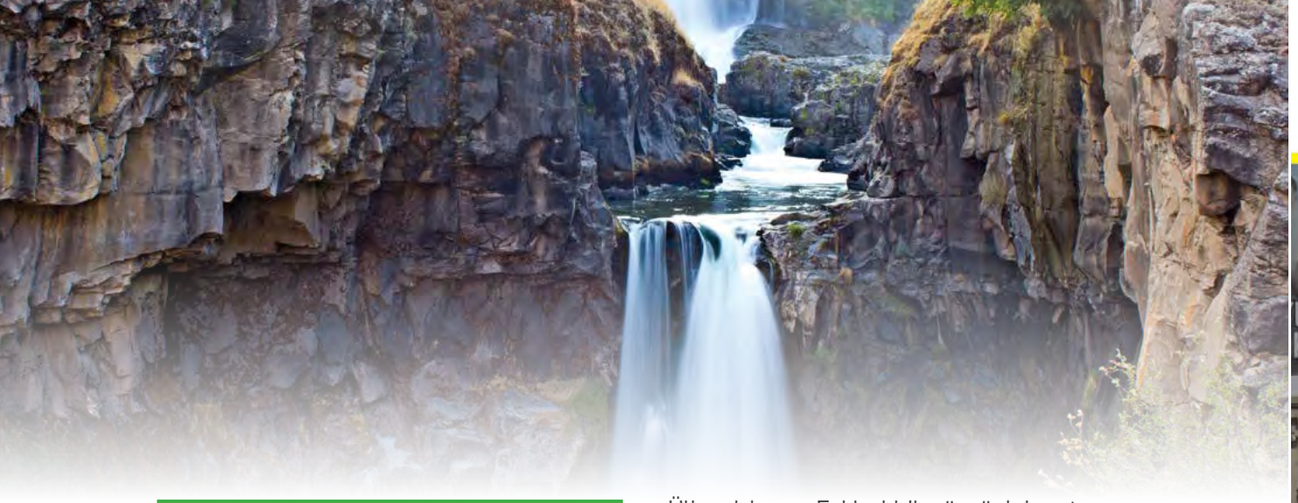

muştur. Bu şekilde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uyumlu yenilenebilir enerjinin etkin kullanımı konusunda bölgedeki sanayicilere örnek olmaktadır.

Bununla birlikte, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesinde halihazırda faaliyet gösteren 583 adet sanayi kuruluşunun evsel ve endüstriyel atık sularının arıtılarak alıcı ortam kalitesinde, standartlara uygun deşarjını sağlayan Merkezi Atıksu Arıtma Tesisinin; Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik ve İleri Arıtma ile Çamur proseslerini deneyimli personeliyle 2009 yılından bu yana işletilmesi hizmeti veren ESART A.Ş. doğal kaynakların korunmasına katkı sağlamaktadır. 2020 yılında kurulan Yeşil Hücre birimi çalışmaları devam etmekte olup, Atıksu Arıtma Tesisi faaliyeti sonucu oluşan arıtma çamur proseslerinde yapılan iyileştirmeler ve yatırımlar neticesinde çamur tehlikesiz atık sınıfına geçmiştir. Tesis arıtma çamurları döngüsel ekonomi yaklaşımı ile ek yakıt ve alternatif hammadde olarak değerlendirilmektedir.

> 2020 yılında kurulan Yeşil Hücre birimi çalışmaları devam etmekte olup, Atıksu Arıtma Tesisi faaliyeti sonucu oluşan arıtma çamur proseslerinde yapılan iyileştirmeler ve yatırımlar neticesinde çamur tehlikesiz atık sınıfına geçmiştir.

Ülkemizin ve Eskişehir'in öncü laboratuvarlarından olan ESART A.Ş. Çevre Laboratuvarı olarak, kapsam genişletme çalışmaları sonucu TÜRKAK tarafından gerçekleştirilen denetimler ile atık su kapsamında sıcaklık, iletkenlik, çökebilir katı madde, çözünmüş oksijen ihtiyacı, biyolojik oksijen ihtiyacı, fosfat fosforu ve renk olmak üzere toplam 7 parametreden kapsam genişletme yapılarak, toplamda 30 parametreden akredite ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından yeterlik belgesine sahip olarak hizmet vermektedir. İlave olarak su matrisinde 26 parametreden akredite olmak için yakın tarihte TÜRKAK denetimi için hazırlıklarını tamamlamıştır.

Yukarıda bahsedilen tüm bu çalışmaların olumlu sonuçlarını almak bizleri mutlu etmekte ve gerçekleştirmek üzere planladığımız yeni yeşil projelere ivme kazandırmaktadır.

Koç VEHBİ KOÇ KONGRE MERKEZİ

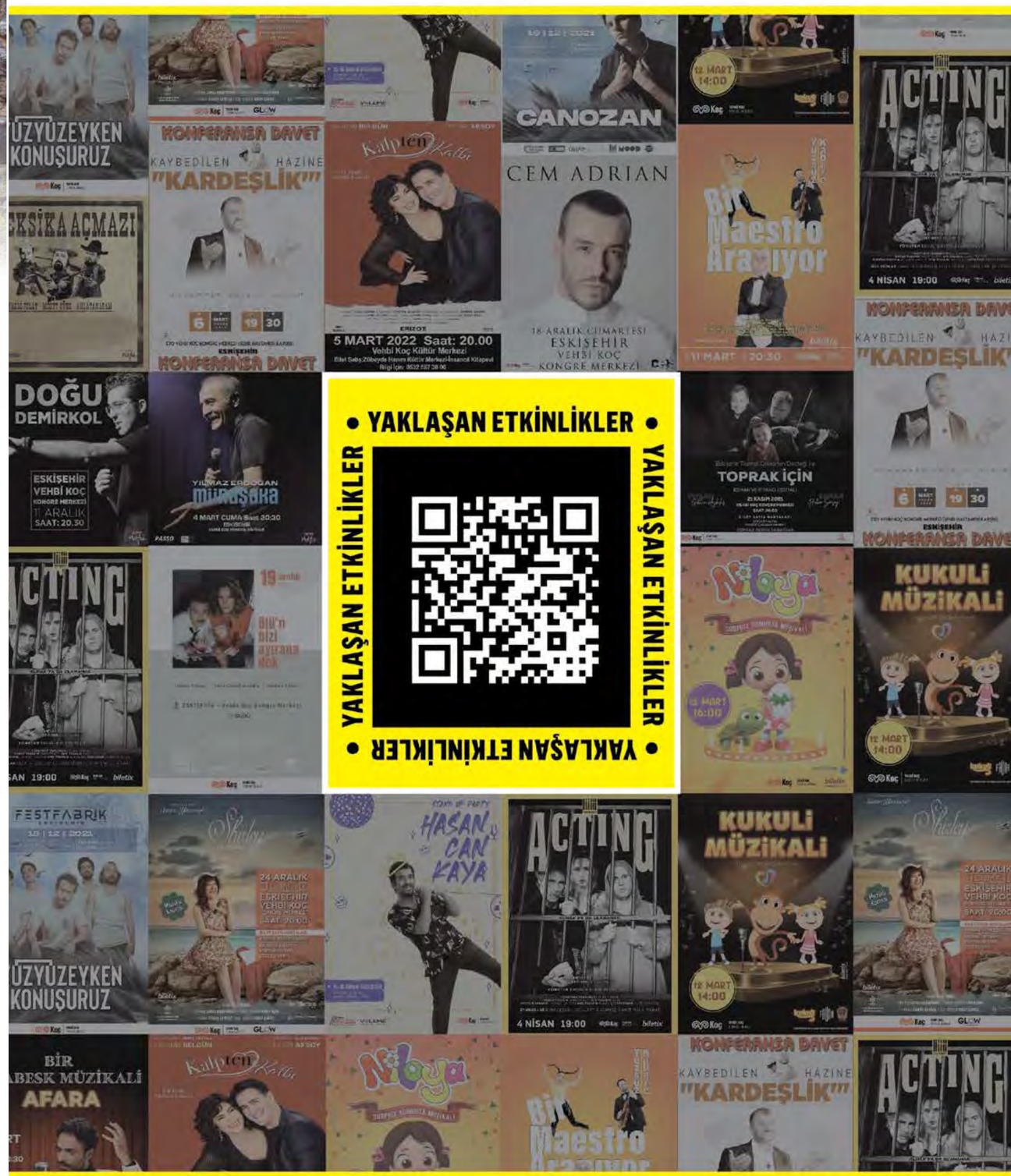

www.efkm.com.tr
Eskişehir Fuar Kongre Merkezi ve Vehbi Koç Kongre Merkezi
Eskişehir Ticaret Odası'nın tescilli markalarıdır.

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE

GELECEĞİ YAZAN KADINLAR ÖDÜL TÖRENİNDE ESKİŞEHİR İZ BIRAKTI

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TOBB Kadın Girişimciler Kurulu ve Turkcell işbirliğinde yürütülen Geleceği Yazan Kadınlar Projesi İklim Fikir Maratonu Final ve Ödül Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tamer Kıran ve Turkcell Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Aksu'nun katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirilen ödül töreninde Eskişehir iz bıraktı. TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak'ın mentorluk yaptığı ve Fatma Çöpoğlu'nun hazırladığı CH+.ai ismini taşıyan proje üçündü oldu. Gürkaynak, mentorluk yaptığı projenin 3'ncü olmasından mutluluk duyduğunu belirterek, projenin düzenlenmesinde emeği olanlara teşekkür etti.

KIRSAL KALKINMA İÇİN İLÇELERE ZİYARET

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak kırsal kalkınmayı desteklemek ve ilçelerde kadın girişimciliğini artırmak amacıyla 8 ilçenin kaymakamıyla istişarede bulundu.

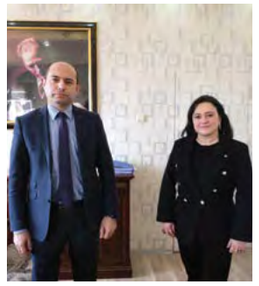

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, ilçelerde kadın girişimci sayısını artırmak ve kırsal kalkınmayı desteklemek amacıyla ilçelerde bir dizi ziyaret gerçekleştirdi. Gürkaynak, ilçe temasları kapsamında Seyitgazi, İnönü, Alpu, Beylikova, Sivrihisar, Sarıcakaya, Mihalıççık ve Han kaymakamlarıyla görüştü. Gürkaynak, Seyitgazi Kaymakamı Kutsal Baytak, İnönü Kaymakamı Rumeysa Sena Kurt, Alpu Kaymakamı Kübra Karaalioğlu, Beylikova Kaymakamı Mehmet Ali Atak, Sivrihisar Kaymakamı Hüseyin Sayın, Sarıcakaya Kaymakamı Muhammed Taha Canpolat, Mihalıççık Kaymakamı Onur Aykaç ve Han Kaymakamı Murat Ak ile bir araya gelerek TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun yürüttüğü faaliyetleri anlattı.

Gürkaynak kırsak kalkınmanın önemine dikkat çekti

Kaymakamlarla ilçelerin ticari faaliyetlerine ve ekonomik potansiyeline ilişkin fikir alışverişinde bulunan Gürkaynak, kurul olarak kırsal kalkınmaya verdikleri önemi ve ilçelerdeki kadın girişimci sayısını artırmak için izledikleri yol haritasını paylaştı. Kadın kooperatiflerinin geliştirilmesi ve faaliyet alanlarının artırılmasına yönelik fikirlerini aktaran Gürkaynak, ilçelerdeki kalkınmanın şehrin de gelişimine katkı sağlayacağının altını çizdi.

GÜLER'DEN KADIN GİRİŞİMCİLERE 8 MART TEBRİĞİ

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak ve beraberindeki kurul üyeleri ETO Başkanı Metin Güler ile 8 Mart Dünya Kadınlar günü vesilesiyle bir araya geldi. Görüşmede ETO Başkan Yardımcısı Süleyman Kutlu ve Yönetim Kurulu Üyesi Emre Demir de yer aldı. TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu'nun koordinatörlüğünü yürütmekten gurur duyduklarını belirterek, kadın girişimciliğini geliştirmek için gösterdiği çabadan dolayı Başkan Elif Gürkaynak başta olmak üzere tüm TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler tüm Kurulu yönetimi tebrik etti. Güler ayrıca Gürkaynak tüm KGK üyelerinin 8 Mart Dünya Kadınlar Gününü kutladı. TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak ise kadın girişimciler kurulunun tüm faaliyetlerini gönülden destek olması dolayısıyla ETO Başkanı Metin Güler'e teşekkür etti. Görüşmede Gürkaynak, TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun yürüttüğü faaliyetler ve hedefleri hakkında bilgi verdi.

ESKİŞEHİR KGK SİVRİHİSAR'DA ATÖLYE ÇALIŞMASI YAPTI

Sivrihisar Belediyesi 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nu misafir etti. Sivrihisar Belediyesi Sanat Atölyeleri'nde atölye çalışmalarına katılan ve ilçenin tarihi yerlerini ziyaret eden TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu, Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü ile de bir araya geldi. Görüşmede kadınların girişimci yönlerinin desteklenmesinin önemine dikkat çeken Yüzügüllü, TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun 8 Mart Dünya Kadınlar Gününü kutladı. Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü'ye kadın girişimcilere verdiği destek için teşekkür eden Gürkaynak, ilçelerdeki kalkınmanın şehrin de gelişimine doğrudan fayda sağladığını sözlerine ekledi.

ACIBADEM VE KGK'DAN KANSERLE MÜCADELE İÇİN İŞBİRLİĞİ

Acıbadem Eskişehir Hastanesi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu üyelerine mamografi tarama desteği verdi. TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak destek için teşekkür etmek amacıyla Acıbadem Eskişehir Hastanesi Direktörü Mevlüt Yıldırım'ı ve Başhekim Prof. Dr. Taner Güneş'i ziyaret etti. Acıbadem Eskişehir Hastanesi'nin Eskişehir'deki kadın girişimcilerin yanında olması ve kadın girişimcilerin sağlığını korumasına katkıda bulunmasından memnuniyet duyduğunu belirten Gürkaynak, kanserle mücadelede erken teşhisin önemine dikkat çekti. Acıbadem Eskişehir Hastanesi Direktörü Mevlüt Yıldırım ise herkesin sağlığına çok dikkat etmesi gereken bir dönemde TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu üyelerine sağlık konusunda destek olmaktan, meme kanseriyle mücadele için mamografinin önemine dikkat çekmekten mutluluk duyduklarını söyledi.

ATATÜRK'ÜN
MÜZİĞİMİZE KATKILARI

"Sanat güzelliğin ifadesidir"
Mustafa Kemal Atatürk

Prof.Dr. Zafer DEMİR
Eskişehir Teknik Üniversitesi
Porsuk Meslek Yüksekokulu
Elektrik ve Enerji Bölümü

"Bu anlatım sözle olursa şiir, ezgi ile olursa müzik, resim ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur."

Mustafa Kemal Atatürk

Rusya'nın Ukrayna'ya saldırmasıyla bölgedeki gelişmeler ilgimizi çekiyor. Ukrayna'dan bazı soydaşlarımız şehrimize misafirimiz olarak geldi. Konuyla ilgili duyduğumuz konuşmalardan bazıları hep Atatürk'ün büyük devlet adamlığı, diplomasi ve askeri dehası üzerine. Geçtiğimiz günlerde Çanakkale zaferimizi kutladık, şehitlerimizi andık. Ben de sizlere Atatürk'ün başka bir yönünü tanıtacağım. Atatürk'ün çok yönlü kişiliğinin dikkat çeken yönlerinden birisi de sanat ve müziğe düşkünlüğüdür. **"Sanat güzelliğin ifadesidir"** diyen Atatürk'e göre **"Bu anlatım sözle olursa şiir, ezgi ile olursa müzik, resim ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur."** O, sanat ya da güzel sanatları güzelliği anlatmanın ifadesi olarak görüyor ve bu değerleri insanca yaşamanın vazgeçilmez öğeleri olarak kabul ediyordu. Ona göre sanat ve müzik bir yaşam tarzıydı.

"Hayatta musiki lazım değildir, çünkü hayat musikidir, musiki ile ilgisi olmayan mahlukat insan değildir. Eğer söz konusu olan insan hayatı ise orada müzik kesinlikle vardır. Musikisiz hayat, zaten hayat değildir.

Atatürk müzisyen ya da müzik bilimci değildi. Ama müziğin değişik türlerine karşı duyarlıydı. Geleneksel müziğimizden sevdiği, çevresindeki sanatçılara okuttuğu belli türküler, şarkılar ve gazeller vardı. Sadece zeybek oynamayı değil gençlik günlerinden itibaren valsleri ve opera parçalarını da severdi. Bu çok yönlü kişiliği sayesinde döneminden başlayarak günümüze kadar süren Türk Müziğindeki gelişmeleri de onun eserleri arasında sayabiliriz.

14 Ekim 1925'te İzmir Kız Öğretmen Okulunu ziyaretinde "Hayatta musiki lazım mıdır?" sorusuna **"Hayatta musiki lazım değildir, çünkü hayat musikidir, musiki ile ilgisi olmayan mahlukat insan değildir. Eğer söz konusu olan insan hayatı ise orada müzik kesinlikle vardır. Musikisiz hayat, zaten hayat değildir"** cevabını vermiştir.

Bu ziyaretten bir kaç yıl sonra Sarayburnu Gazinosunda Mısırlı bir şarkıcının konseri vardı. Konserden sonra Atatürk şu konuşmayı yapmıştı. **"..Fakat benim Türk hissiyatının üzerinde ortak bir musiki, Türk'ün çok münkeşif ruh ve hissini tatmine kafi gelmez. Şimdi ayrıca karşımda medeni dünyanın musikisi de işitildi. Bu ana kadar şark musikisi denilen terennümler karşısında cansız gibi görünen halk derhal harekete ve faaliyete geçti. Neşelendirilen, oynatılan Türk fetratlı şen ve şahandır."**

Mustafa Kemal bulunduğu ülkelerde Batı musikisini dinlemiş, farklılıkları görebilmiştir. Yemen çöllerinde iken çok sayıda batı musikisi plak dinlemiş ve bu müziğe ilgi duymuştur.

Sofya'da askeri ateşe iken yakın arkadaşı Fethi Bey büyükelçidir (1913-1914). Görevi gereği çeşitli toplantılara katılmaktadır. Örneğin klasik müzik konserine ilk kez gider ve Bulgar Operasını izler. Gözlemleri klasik batı müziğine ilgisini artırır.

Atatürk 1927 yılında bir gazetede Avrupada öğrenimlerini tamamlayan üç Türk gencinin yurda döndüklerini okur. Tanıştığı bu gençlerden Cevat Memduh Altar Atatürk'ün takdirini kazanır. Atatürk'ün musiki ve güzel sanatlar ile ilgili yapacaklarında yardımcısı, danışmanı olur.

1924 yılında Büyük Millet Meclisinde "Milli Musiki ve Temsil Akademisi Kanunu" kabul edilmiştir. İlk müzik kongresi 1934 yılında Maarif Vekili Abidin Özmen Bey'in yönetiminde gerçekleştirilmiştir. Maarif Vekilliğine bağlı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü kurulmasına imkân sağlanmıştır.

Atatürk müzik konusunda büyük değişimi halka 1934 yılı T.B.M.M. Yasama Yılı açış konuşmasında duyurmuştur. **"Arkadaşlar bu yıl musiki değişimini yapacağız. Bir ulusun yeni yeni değişikliğinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir. Bugün dinletilmeye yeltenilen musiki, yüz ağartacak değerden uzaktır. Bunu açıkça**

bilmeliyiz." Bu konuşmadan sonra musiki ile ilgili reformların hız kazandığı görülmektedir. Güzel sanatların diğer alanlarında da ilgisi vardı. Yurtdışında ünlü müzisyen ve sahne adamlarını Ankara'ya davet etmiş, onların gelişmelere katkısını sağlamıştır. Atatürk çok bilinen bir konuşmasında **"Dünyada uygar, gelişmiş, olgunlaşmış olmak isteyen bir ulus heykel yaparak heykeltıraş yetiştirecektir. İnsanlar uygar olmak için bazı şeylere muhtaçtır. Bir ulus ki; resim yapmaz, bir ulus ki; tekniğin gerektirdiğini yerine getirmez. İtiraf etmeli ki; o ulusun ilerleme yolunda yeri yoktur. Halbuki bizim ulusumuz uygar ve gelişmiş olmaya layıktır ve olacaktır."**

Sanayi-i Nefise Mektebi'nde yaptırdığı değişiklikler ile kuruluşun ismi önce Sanayi-i Nefise Akademisi 1928 yılında da Güzel Sanatlar Akademisi oldu. Resim ve seramik bölümleri açıldı. 1936'da Türk Tezyini Sanatlar eklendi. Bugün Mimar Sinan Üniversitesi olan bu kuruluş ülkemize çok değerli sanatçılar yetiştirmeye devam ediyor.

Atatürk'ün sanat devrimi ile o dönemde dünyaca tanınmış sanatçılar yetişmiştir. Cemal Reşit Rey, Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin, Necil Kazım Akses, Ferit Alnar ilk akla gelenlerdir.

1935 yılında ünlü Alman besteci ve müzik pedagogu Prof. Paul Hindemith, 1936 yılında ünlü tiyatro ve opera uzmanı Prof. Carl Ebert ülkemize gelerek çalışmalar yaparlar. Hindemith çalışmalara hemen başlar, kısa süre içinde Bakanlığa dört rapor sunar. İlk raporu Ankara'da Devlet Konservatuvar'ının kuruluşu hakkındadır. İkincisi Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının daha iyi hale getirilmesi, üçüncüsü orkestra enstrümanlarının yenilenmesi, dördüncüsü de müzik sanatının Türkiye çapında geliştirilmesi için öneriler içermektedir. Almanya'ya dönen Hindemith Dr. Erns Preoutorius'u Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasını düzenlemek ve yönetmek, Devlet Konservatuvarında ders vermek için Ankara'ya gönderir.

Müzik kongresinin önerisi gereğince 1936 yılında Ankara'da ilk Devlet Konservatuvarı kurulur. Deneme süreci sonrası 1940 yılında yasalaşan Devlet Konservatuvarı halen çok başarılı sanatçılar, müzisyenler yetiştirmektedir.

Atatürk'ün sanat devrimi ile o dönemde dünyaca tanınmış sanatçılar yetişmiştir. Cemal Reşit Rey, Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin, Necil Kazım Akses, Ferit Alnar ilk akla gelenlerdir.
Bir Alman gazete muhabiri ile konuşmasında sorulan "Şarkın yegane anlayamadığımız bir fenni varsa o da musikisidir. Biz garplılara göre bu musiki kulaklarımıza garip gelmektedir. Sizin düşünceniz nedir?" Atatürk cevabında 1934 yılında Meclis kürsüsünden söylediği gibidir: **"Bunlar hep Bizans'tan kalma şeylerdir. Bizim hakiki musikimiz. Anadolu halkından işitilebilir."**

Prof. Sadi Irmak bir anısında Atatürk'ün bir toplantıdaki konuşmasını anlatır. Atatürk oradakilere **"Devrimlerin hangisini zor olduğunu sorar".** Verilen cevapları beğenmez ve kendisi cevaplandırır: **"En zor devrim müzikte olur"** ve ekler **"En zor devrimler geçmiş değil gelecek devrimlerdir."** Musiki konusunda çeşitli dönemlerde yaptığı değişiklikler için kararlılığını göstermektedir. Mesela, Kurtuluş Savaşı henüz bitmiş, daha barış imzalanmamıştır. Önce saraya, sonra halifeye bağlı olan Mabeyn Orkestrası, Mabeyn Bandosu ve Mabeyn Fasıl Heyeti Mustafa Kemal'in kararı ile Ankara'ya nakledilir. Orkestra üyeleri Musiki Muallim Mektebinde görevlendirilir. Fasıl Heyeti ise lağvetmiştir. Daha sonra bu kuruluş Konservatuvar olur. Musiki Muallim Mektebinin amacı okullardaki musuki dersinin çok seslilik anlayışı ile öğretilmesidir. O yokluk döneminde yurt dışına teknik eğitim almaya gönderilenlerin yanı sıra musiki ve plastik sanatlar için de öğrenci gönderilmiştir.

Müzik kongresinin önerisi gereğince 1936 yılında Ankara'da ilk Devlet Konservatuvarı kurulur. Deneme süreci sonrası 1940 yılında yasalaşan Devlet Konservatuvarı halen çok başarılı sanatçılar, müzisyenler yetiştirmektedir.

Atatürk'ün çeşitli konuşmalarında müziğimiz ile ilgili temel ilkelerini şöyle sıralayabiliriz. **"Güzel sanatların hepsinde ulus gençliğinin ne türlü ilerlemesini istediğinizi biliyorum. Bu yapılmaktadır. Ancak bunda da ileri götürülmesi gerekli olan Türk musikisidir. Musiki hayatın neşesi, ruhu, sevinci her şeyidir. Yalnız musikinin türü göz önüne alınmaya değer niteliktedir. Bizim gerçek musikimiz Anadolu halkından işitilebilir. Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir. Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan yüksek deyişleri söyleşileri toplamak onları bir an önce bu genel musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu düzeyde Türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir. Bu bir devrim hareketidir."**

O dönemde yetişmiş değerli müzisyenlerimizi de saygı ile anmak gerekir.

- Leipzig'de yüksek piyano ihtisası yapanlar ünlü piyanistimiz Ferhunde Erkin ve ünlü viyolenselist Remzi Atak.
- Berlin ve İtalya'da staj gören bas bariton Nurullah Şevket Taşkıran,
- Paris'te eğitim gören ünlü piyanist Mithat Fenmen,
- Viyana ve Prag'da kompozisyon eğitimi alan ünlü besteci Necip Kazım Akses,
- Paris'te yetişen Ahmet Adnan Saygun ve Ulvi Cemal Erkin,
- Tanınmış müzikologlarımız Mahmut Ragıp Gazimihal ve Halil Bedri Yönetken,
- Besteci Ferit Alnar.

Bu sanatçılarımız hem Devlet Konservatuvarında ders vermişler, hem de müziğimizin gelişiminde çok önemli katkılar sağlamışlardır.

Cumhuriyet dönemi ünlü bestecilerinde A. Adnan Saygun'dan 1934 yılı Haziran ayında Türkiye'yi ziyaret edecek İran Şahı'nın Atatürk ile birlikle izleyecekleri bir opera yazması istenir. Münir Hayri tarafından yazılan eser metni İran Şairi Firdevsi'nin Şehnamesindeki Feridun Efsanesidir. Efsaneye göre Hakan Feridun'un Selm, Tur ve Iraç adlı üç oğlu vardır. Feridun'un ikiz çocuklarının olması, doğum süreci, şölen, kötülük tanrısının yaptıkları, savaşlar gibi konularla süren eser sonunda Hakan Feridun yanındakilere sorar. "Peki ama ben Tur ile Iraç'ı göremiyorum. Nerededirler?" Oyunun başında hikayeyi sunan ozan sahneye çıkar ve sahnenin karşısında yan yana oturan Atatürk ve İran Şahı'nı göstererek: "İşte Tur, işte Iraç! Her Türk bir Tur, her İranlı bir Iraç'tır" der.

İran Şah'ına bir opera izletme fikri, oyun sonunda verilen mesaj, Atatürk'ün devlet adamlığını, diplomasi dehasını, müzik bilgisini göstermesi bakımından çok özel bir örnektir.

Atatürk'ün müzik alanında yaptığı önemli çalışmalardan başlıkları sıralayabiliriz.

- Musiki Muallim Mektebi kuruldu. (Ankara-1924)
- Mabeyn Orkestra, Bando ve Fasıl Heyeti'nin İstanbul'dan Ankara'ya getirilmesi. (1924)
- İstanbul Belediye Konservatuvarı kuruldu. (1926)
- Ankara Devlet Konservatuvarı kuruldu. (1936)
- Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Bölümü kuruldu. (1937)
- Askeri Müzik Okulu öğretime başladı. (Ankara-1938)

Müzik ve sanat konusunu yepyeni bir anlayışla ele alan Atatürk sayesinde zamanla açılan Güzel Sanatlar Akademisi ve Devlet Konservatuvarında eğitim görüp operanın, orkestraların kurulup gelişmesinde rol alan, bu 1923 yılı ve onu takip eden yıllarda yetişen gençlerimiz Cumhuriyet Türkiye'sinin ilk kuşağıdır.

Sonuç olarak, ülkemizin gelişmesinde, bugünlere gelmesinde yapılan pek çok değişiklik, yenilik hareketi müzik konusunda da Atatürk tarafından başlatılmıştır. Kendisi önderlik rolünü bu alanda da göstermiştir. Atatürk'ün müziğimize kazandırmaya çalıştığı en önemli özellik onun milli, çağdaş ve evrensel özelliklerden yalnız birine ya da ikisine değil üçüne de sahip olmasıdır. Hayatı boyunca şekillenen müzik ilgisi, cumhuriyetle birlikte Türk müziğinde somut değişiklikler yapma iradesini getirmiştir. Önce yabancı uzmanlar getirilerek onlardan görüş ve öneriler alınmış, ders vermişler ve reorganizasyon için görevlendirilmişlerdir. Sonra da o dönem yetişen gençlerimiz müzik alanındaki değişimi yönetmiş eserleri ile ülkemizde yeni bir çığır açmışlardır.

Ülke olarak bugünlerde çeşitli uluslararası sorunlarla boğuşuyoruz. Atatürk'ün her alanda yaptıklarını inceleyerek sorunlarımızı çözmeye çalışırken saydığımız bu örneklerin müzik alanında da katkılarıyla büyük değişim sağlamış dahi ve vizyoner bir lidere ait örnekler olduğunu hatırlamalı, ona ve eserlerine sahip çıkmalıyız.

KAYNAKLAR

- Ataman S. Y., Atatürk ve Türk Müziği, Ankara, 1992.
- Atatürk Araştırma Merkezi yayınları.
- Bilge Dergisi 33. Sayı
- Saygun A. A., Atatürk ve Musiki, İstanbul, 1982
- Uçan A., Atatürk ve Türk Müzik İnkılabı, Ankara, 1992

VEHBİ KOÇ KONGRE MERKEZİ ÇOCUKLARIN DA BULUŞMA ADRESİ OLDU

Vehbi Koç Kongre Merkezi, kış döneminde ev sahipliği yaptığı müzikaller ve gösterilerle çocukların da buluşma noktası oldu. Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde sahnelenen oyun ve gösteriler miniklerin yanı sıra büyüklerin de beğenisini topladı.

Rafadan Tayfa - Türkiye'dir Burası Müzikali

Milyonlarca çocuğun ilgiyle takip ettiği Rafadan Tayfa - Türkiye'dir Burası isimli çocuk müzikali, Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde sahnelendi. Danslar ve güçlü bir prodüksiyonun ön plana çıktığı müzikal yoğun ilgiyle karşılandı. Biletlerin kısa sürede tükendiği müzikal öncesinde Türkiye'de ilk kez interaktif oyunlar da oynandı.

Niloya Sürpriz Yumurta Müzikali

Miniklerin en çok sevdiği çizgi karakterlerden biri olan Niloya maceralarıyla Vehbi Koç Kongre Merkezi'ne misafir oldu. Türkiye turnesi kapsamında Eskişehir'de sahne Niloya Sürpriz Yumurta Müzikali'nde çocuklar hem eğitici hem de eğlendirici şarkılara eşlik etti.

"Kukuli" sahne gösterisi

Çocukların şarkılarını severek söylediği "Kukuli" Türkiye turnesi kapsamında, Vehbi Koç Kongre Merkezi'ne konuk oldu. Yaklaşık 2 saat süren "Kukuli" sahne gösterisi çocukların yanı sıra aileler de keyifli zaman geçirdi.

KIŞ DÖNEMİ VEHBİ KONGRE MERKEZİNDE ÇOK RENKLİ GEÇTİ

Vehbi Koç Kongre Merkezi, ev sahipliği yaptığı gösteri, tiyatro ve etkinliklerle 2022 yılının kış dönemine de damgasını vurdu. Herkesin beğenisine göre bir etkinlik bulabileceği Vehbi Koç Kongre Merkezi kısa zamanda yalnızca Eskişehir'in değil Anadolu'nun da en iddialı kültür ve sanat merkezlerinden biri haline geldi.

Fanatik

Neslihan Arslan, Nurhan Özenen ve Salih Bademci'nin rol aldığı Fanatik isimli tiyatro oyunu Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde sahnelendi. Michael Önder'in yazdığı, Çağrı Şensoy'un yönettiği komedi türündeki tiyatro oyunu izleyicilerin büyük beğenisini topladı.

Mahşer-i Cümbüş

Türkiye'de modern doğaçlama tiyatronun öncülerinden olan tiyatro topluluğu Mahşer-i Cümbüş, aynı isimli doğaçlama oyunuyla Eskişehir'e konuk oldu. 2001 yılından bu yana hayranlarının ilgiyle takip ettiği Mahşer-i Cümbüş, Vehbi Koç Kongre Merkezi'ndeki oyunuyla izleyicilerin beğenisini bir kez daha kazandı.

Aşk Şarkıları

Türkiye'nin en sevilen ve başarılı müzisyenlerinden biri olan İlhan Şeşen, şair, yazar, araştırmacı Sunay Akın ile Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde bir araya geldi. Aşk Şarkıları isimli gösteride, İlhan Şeşen'in söylediği şarkılara Sunay Akın aşk şiirleriyle eşlik etti.

Turizm Taşımacılar Sempozyumu

Vehbi Koç Kongre Merkezi, kış döneminde turizm sektörüne katkı sağlayan bir sempozyuma da ev sahipliği yaptı. Turizm Taşımacılar Federasyonu Çalıştay ve Sempozyumu kurum ve kuruluşların, odaların temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşti. Sempozyum ve çalıştayda turizm sektöründe taşımacılık faaliyeti yürüten firmaların sorunları masaya yatırıldı.

Afara - Bir Arabesk Müzikali

Sevilen oyuncu Uğur Aslan'ın 8 kişilik orkestra eşliğinde canlı olarak şarkılar söylediği "Afara-Bir Arabesk Müzikali" Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde sahnelendi. Uğur Aslan'ın kendi hayat hikayesiyle harmanlayarak söylediği şarkılarla izleyiciler gazino kültürünün çok parladığı bir döneme yolculuk yaptı.

Burda Olan Burda Kalır

Sosyal medya platformunda başlattıkları ve yoğun beğeni toplayan programlarını sahneye taşıyan Can Yılmaz ve Zafer Algöz Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde hayranlarıyla buluştu. Can Yılmaz ve Zafer Algöz başlarından geçen komik olayları, Burda Olan Burda Kalır' adını verdikleri gösteride paylaştı.

Münaşaka

Yılmaz Erdoğan, tek kişilik gösterisi "Münaşaka" ile Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde Eskişehirli hayranlarıyla bir araya geldi. Senarist, oyuncu, yönetmen ve şair kimliğiyle herkesin beğenisi kazanan, filmleriyle milyonları sinema salonlarında buluşturan Yılmaz Erdoğan bu kez Eskişehir'de "Münaşaka" ile izleyicilerin beğenisini topladı.

Kalpten Kalbe

Sinema ve tiyatro dünyasının tanınmış isimlerinden Nilgün Belgün ve Bekir Aksoy'un başrollerini paylaştığı "Kalpten Kalbe" isimli tiyatro oyunu da kış döneminde Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde konuk oldu. Komedi türündeki oyunu tiyatro severler tarafından keyifle izlendi.

Kaybedilen Hazine Kardeşlik

Arapça ve Temel İslami İlimler alanlarında dersler veren ve çok sayıda yayını bulunan Muhammed Emin Yıldırım, "Kaybedilen Hazine Kardeşlik" isimli söyleşi ile Vehbi Koç Kongre Merkezi'ne misafir oldu.